



---

# Diari Oficial

---

## del

---

# Consell General

---

Núm. 5/2020 - 94 pàgines

Sessió ordinària del dia 18 d'abril del 2020

---

El dia 18 d'abril del 2020, dissabte, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 25/2020, que és el següent:

**Punt Únic: Examen i votació del Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.**

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de la M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet, Síndica General, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset  
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny  
M. I. Sra. Bernadeta Coma González  
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon  
M. I. Sr. Jordi Font Mariné  
M. I. Sr. Pere López Agràs  
M. I. Sra. Eva López Herrero  
M. I. Sra. Maria Martisella González  
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila  
M. I. Sr. David Montané Amador  
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells  
M. I. Sr. Josep Pintat Forné  
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo  
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez  
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet  
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra

d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

S'ha excusat l'absència dels M. I. Srs. Oliver Alís Salguero, Alexandra Codina Tort, Carles Enseñat Reig, Raul Ferré Bonet, Sílvia Ferrer Ghiringhelli, Marc Magallon Font, Joaquim Miró Castillo, Carine Montaner Raynaud, Roger Padreny Carmona, Meritxell Palmitjavila Naudí, Núria Rossell Jordana, Carles Sánchez Rodríguez.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.35h)

**La Sra. síndica general:**

Abans de començar, demanaria que ens aixequéssim per fer un minut de silenci en memòria de les víctimes de la COVID-19.

(Minut de silenci)

**Punt Únic: Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.**

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 25/2020, del 17 d'abril.

Intervé per exposar l'informe de la comissió, el M. I. Sr. Pere López Agràs, nomenat ponent per part de la comissió.

**El Sr. Pere López:**

Gràcies Sra. síndica.

En la reunió del 14 d'abril del 2020, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent del Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.

Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

En l'esmentat projecte de llei li foren presentades 108 esmenes a l'articulat.

19 esmenes per part del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, 12 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata i 77 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La Sindicatura en data 14 d'abril del 2020, i als efectes determinats per l'article 18.1 del Reglament del Consell General, i d'acord amb el que disposa l'article 110 del Reglament del Consell General, va admetre a tràmit les esmenes formulades pels grups parlamentaris.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat projecte de llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el mateix dia 14 d'abril.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 15 i 16 d'abril del 2020, ha analitzat el projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades.

De les esmenes que figuren en l'informe de la ponència, 11 esmenes s'han aprovat per majoria, 57 esmenes no s'han aprovat, 15 esmenes han estat

retirades, 6 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat, i 19 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria.

Del resultat de la votació de les esmenes, se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

Acabada la intervenció del ponent, proposo procedir al debat i votació dels articles que han estat objecte de reserva d'esmena i continuar després amb el debat i votació de les altres parts del text.

Us informo que han estat presentades 37 reserves d'esmena pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

A demanda del M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, les 37 reserves d'esmena presentades serien defensades de la manera següent:

La reserva número 6 seria defensada de forma separada.

La reserva número 7 seria defensada de forma separada.

Les reserves número 2, 5 i 32 serien defensades de forma conjunta.

La reserva número 3 seria defensada de forma separada.

Les reserves 1, 4 i 8 serien defensades de forma conjunta.

Les reserves 9 i 22 serien defensades de forma conjunta.

Les reserves 12, 16 i 34 serien defensades de forma conjunta.

La reserva 33 seria defensada de forma separada.

Les reserves 10, 11 i 14 serien defensades de forma conjunta.

La reserva número 21 seria defensada de forma separada.

La reserva número 13 seria defensada de forma separada.

Les reserves 15, 17, 18, 19 i 20 serien defensades de forma conjunta.

Les reserves 23, 24, 25, 26, 27, 28 i 29 serien defensades de forma conjunta.

La reserva 37 seria defensada de forma separada.

Les reserves 30, 31 i 36 serien defensades de forma conjunta.

I la reserva 35 seria defensada de forma separada.

Per tant, iniciem el debat de les reserves d'esmena.

Reserva d'esmena número 6, presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva, el Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Abans que la consellera Judith Salazar intervingui pròpiament per defensar la reserva d'esmena, creiem important des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, contextualitzar el com hem arribat en aquesta sessió del Consell General.

**La Sra. síndica general:**

Sr. López, correspon la reserva d'esmena en aquests moments.

**El Sr. Pere López:**

Perfecte.

Li vaig anunciar ahir Sra. síndica que faria una intervenció al començar la primera de les reserves...

**La Sra. síndica general:**

Sí, però em pensava que era de la reserva d'esmena...

**El Sr. Pere López:**

Perdó, gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Val.

Reserva d'esmena per tant número 6, presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva, la Sra. Judith Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Gràcies Sra. síndica.

Doncs bé, amb aquesta reserva d'esmena el que preteníem des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata és introduir un nou model de prestació d'autònoms diferent del que ens presenta la majoria en el projecte de llei.

El nostre model d'una banda introduïm una durada, és a dir nosaltres plantejàvem una durada inicial de tres mesos que pogués ser prorrogable a tres mesos

més. Una mica per explicar el sentit de l'esmena cal que expliquem com la construïm, i és fent un paral·lelisme amb la que s'ha previst per les persones assalariades. És a dir a efectes de la durada, com que es preveu una durada inicial o una durada de 180 dies per les persones assalariades, pel que fa als autònoms hem pretès plantejar una durada similar. Tres mesos insisteixo, prorrogables a tres més.

A banda de la durada, introduïem canvis pel que fa a la prestació i els detalls i després explicaré en què consisteix aquest plantejament, com es resumeix.

D'entrada introduïm una nova banda de prestació per la cotització d'aquells autònoms que cotitzen el 25%, resultant un salari base de 532,36. I després el que fem és plantejar una prestació que sigui progressiva, condicionada i proporcionada en funció de la base de cotització dels autònoms.

D'aquesta manera partim amb la mateixa i exacta prestació que el Govern vol assegurar per una persona assalariada, és a dir que estem parlant de 1.283,25 euros per un salari cotitzat de 2.129 euros. És insisteixo, aquest 60% que Govern es compromet, que l'Estat es compromet a pagar en el cas de les persones assalariades, i després el que plantejàvem era una progressió tenint en compte la protecció dels salaris més baixos, igual que el plantejament que se'ns fa per les persones assalariades.

Això què vol dir?

Doncs que la prestació de Govern d'aquest 60% del salari mitjà, s'aniria incrementant progressivament de forma que es garantís una prestació una mica més elevada en funció de la cotització de salaris més baixos.

Per què parlem d'una prestació proporcional?

D'entrada hem de pensar que els autònoms, la prestació que ens planteja el Govern en el seu projecte de llei, que valida la majoria, ens trobem amb una prestació universal que garanteix salari mínim. I nosaltres el que plantejàvem és, insisteixo, el mateix paral·lelisme que per les persones assalariades. Més encara tenint en compte que els autònoms han d'enfrontar una sèrie de despeses de funcionament que fa que aquesta prestació, al nostre entendre, hagi de ser una mica més elevada.

No oblidem també que tal i com ha quedat la llei després del treball en comissió, aquesta prestació ha de ser incompatible amb la suspensió del pagament de cotitzacions a la seguretat social, de forma que els autònoms que vulguin percebre aquest salari mínim, hauran de fer front a la cotització que tenen compromesa a la seguretat social.

Quins és el canvi que suposaria aquesta prestació?

D'una banda i començaré pel més difícil, és a dir començaré per dir que hi ha una sèrie d'autònoms, aquells que cotitzen el 50%, que la nostra prestació els treu 18 euros en relació a la prestació que els assegura Govern. Perquè entenem que no han de cobrar una prestació més elevada que el salari que estan cotitzant.

Per contra, estem parlant de què 5.115 treballadors per compte propi, del total de 7.265 que tenim declarant i cotitzant a la seguretat social, percebrien una prestació més elevada del que planteja el Govern amb el projecte de llei.

Val a dir que aquest plantejament l'hem quantificat aproximadament amb un milió de diferència, un milió d'euros de diferència del cost que preveu la prestació que ha quedat aprovada després del treball en comissió.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Referent a les reserves d'esmena, el nostre sentit de vot serà el mateix que vam tenir en comissió, que va ser abstenció. Això és el què farem.

I per una altra part, li agraeixo que durant tot aquest temps que hem estat parlant, el tacte que ha tingut per saber gestionar el tema.

Moltes gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

**El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sra. síndica.

Potser per centrar el debat i conscient de què són molts els ciutadans i ciutadanes del nostre país que avui estan seguint aquesta sessió, doncs explicar que estem fent aquestes reserves d'esmena, és a dir un exercici bàsicament idèntic al que s'ha fet en treball en comissió, i amb aquest mecanisme que contempla el Reglament del Consell General de fer reserves d'esmena, és a dir de posar en relleu aquí, a la Cambra, esmenes que una formació política doncs tiri endavant pel motiu que sigui, s'aproven o no s'acaben aprovant, però es vol realçar realment el debat en

comissió, fent aquest exercici previ que serà una antelació a la defensa de la llei. Per tant, estarem tot el dia avui fent un treball que pensem que ja s'ha fet en anterioritat.

Entrant ja en el debat, la Sra. Salazar parlava de les bondats d'una de les esmenes que havia proposat el Partit Socialdemòcrata, i penso que en la defensa que n'ha fet de l'esmena, legítimament que varen presentar, s'obliden d'aspectes molt importants.

Per una banda, penso que és important saber com queda finalment plasmat en el contingut de la llei, que previsiblement avui aprovarem, l'apartat al qual feia referència la Sra. Salazar. I és que el que queda plasmat perquè així en surt dels treballs en comissió, és un text essencialment millorat respecte a l'esmena en concret del Partit Socialdemòcrata. I li explicaré per què Sra. Salazar.

Vostès amb la seva esmena doncs introduïen una nova base de cotització, del 25%, que altres esmenes i transaccions proposades també han contemplat. Amb la qual cosa, aquest 25% que finalment queda plasmat en aquest quadre pels autònoms, és superior al que vostès presentaven.

Vostès en aquest 25% parlaven d'una prestació de 532,36 euros bruts, doncs aquest punt ha quedat recollit a la llei gràcies a les transaccions que finalment s'han votat, i es millora en un 641,67 euros.

Exactament el mateix passa amb la cotització del 50%. Vostès proposaven una prestació de 1.064,72 euros, però que finalment el text, gràcies al treball en comissió i a les transaccions que sí que es van poder acceptar per majoria, l'apuja a 1.083,33. És a dir, parla de protegir els salaris més baixos, però és que la seva proposta és inferior a la que queda reflectida en el text final. La qual cosa entenem, i vostès hauran de convenir exactament el mateix, que la proposta final és millor que la seva.

Però no només això. Vostès parlen d'estendre aquesta protecció de manera retroactiva a tres mesos. Doncs el text final que avui sotmetrem a votació, també millora ostensiblement aquesta proposta. Per tant, entenem que vosaltres també hi haurien d'estar a favor perquè nosaltres no la limitem a tres mesos, sinó que ho deixem a criteri de Govern, que s'estengui aquest ajut als autònoms, un dels sectors fortament impactats al llarg d'aquesta crisi, a què puguin gaudir d'aquest ajut més temps que el que vostès proposen. Per tant, no entenem per una banda, com no es van afegir en comissió en defensar allò que vostès estan dient que volen millorar, i nosaltres ho millorem encara més, i no ho voten. Sincerament no ho entenem.

I vaig més enllà, Sra. Salazar. La seva esmena 33 era impossible de votar. No diré pas que era un xurro

perquè és un llenguatge potser massa col·loquial, però sí que és un nyap o un bunyol. I ho és perquè vostès inclouen una base de cotització, volen incloure una base de cotització a la llei que no contempla la nostra seguretat social. És a dir, es treuen de sota la màniga, una nova base de cotització del 55%, que no recull per enlloc la Llei de seguretat social del 2019. Des de l'1 de setembre del 2019, Sra. Salazar, el compte propi ha de cotitzar d'acord amb les noves bases de cotització previstes en la Llei 9/2019, de la seguretat social, que són del 25, del 50, del 62,5, del 75, del 100, del 125 i del 137,5%. Amb la qual cosa per moltes bondats que vostè vulgui trobar-li a la seva esmena 33, no es pot aprovar perquè contempla una cotització que la llei no ha previst per enlloc.

Dit això, recollim i la llei recull, millores ostensibles amb aquestes bases de cotització, amb prestacions que hem inclòs en aquest text final a les bases de cotització del 25%, milloren inclús les seves en el 50%, i milloren també l'espai en el temps en el qual es pot gaudir d'aquesta prestació. Per tant, és obvi que amb lleis amb esmenes que presenten vostès, amb defectes de forma importants, no tenen lloc en un text legal que avui vulguem aprovar.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Efectivament l'esmena 33, que forma part de la primera agrupació i correspon a la reserva número 6 per part del Partit Socialdemòcrata, pretén afegir una prestació per a les persones per compte propi per una durada de tres mesos, prorrogable com ha explicat ja la consellera Salazar, considerant la data d'inici d'aquesta prestació des del 14 de març del 2020.

En primer lloc, cap prestació de les previstes té un efecte retroactiu, i per tant doncs deixa entreveure que la prestació doncs que s'ha d'atorgar no està subjecta a cap tipus de condicionant ni de requisit.

A més a més la prestació la plantegen per un període de tres mesos, per una durada determinada, si bé és cert que explicava que potser allargada o potser programada més enllà d'aquests tres mesos inicials, però com ja li he explicat al conseller Ferran Costa i en el sentit que es va presentar la transacció, la transacció que es va presentar no només anava més enllà d'aquesta data que vostès presentaven sinó que no tenia una durada determinada, quedava subjecta a la recuperació econòmica fins i tot més enllà de la

represa de l'activitat, els autònoms podrien i podran i tindran una prestació gràcies a l'esmena transaccionada proposada per la majoria i, per tant, no té -crec al nostre entendre i tampoc per part del Govern- cap sentit presentar una esmena que no va més enllà i no és més favorable del debat en comissió que li van proposar per part de la majoria.

Vostès parlen d'un nou model de cotització respecte al que nosaltres presentàvem. Crec que si fa els càlculs la diferència és ínfima i si valoren la globalitat se n'adonarà que el model que proposa el Govern és més proteccionista, està més al costat dels autònoms, protegeix als autònoms que tenen una base de cotització més baixa i a més a més, un cop reprenen l'activitat els hi permetrà tenir un acompanyament per part del Govern.

A més a més poden gaudir, -i així es va preveure des del principi del 10% de cotització per part del Govern de la branca general- i per tant és molt legítim que vostès vulguin defensar el seu model, el que no s'entén és que davant una proposta de transacció que realment millora amb escriu la proposta que van fer vostès, no tinguin la cintura política per acceptar-la.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Un altre torn d'intervencions...

Sra. Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Sí, a veure. Procuraré respondre a tot allò que han anat comentant els intervinents que m'han precedit.

Pel que respecta a la introducció de la prestació del 25% cal recordar que en el projecte de llei original no s'inclouia, però si em permeten d'aquesta en parlaré més aprofundidament amb la defensa de la següent reserva d'esmena perquè ja explicarem després com, al nostre entendre, aquesta introducció resulta incompatible amb la percepció de la prestació.

Més enllà d'això, Sr. Costa, defensava les bondats de la seva proposta perquè deia que pels cotitzants del 50% augmenta la nostra proposta, insisteixo si amb 18 euros, però obviam que a partir d'aquest tram de cotització es garanteix el salari mínim quan nosaltres estem parlant d'augmentar tots els trams... Insisteixo, tots els trams de cotització, no només el de 50% i el del 25 que, per cert, nosaltres l'introduïem perquè al projecte de llei original no estava contemplat i que si em permeten defensaré després, insisteixo, la incompatibilitat de la prestació.

Per tant, si estem parlant de què hi ha aproximadament uns 4.500 cotitzants a la seguretat social que cotitzen per salari mitjà, insisteixo, 4.400 llargs, cotitzants a la seguretat social que cotitzen per salari mitjà.

Expliqui'ls-hi vostè Sr. Costa com la seva prestació és millor amb import que la nostra quan vostès els hi pagaran el salari mínim i nosaltres volíem pagar-los-hi aquests 1.283 euros que dit sigui de pas, ja ho he dit a la intervenció inicial però convé recordar-ho, és el que el Govern garantirà a un assalariat que percebi un salari mig. Per tant, jo no veig on està aquesta millora substancial de la que vostès parlen.

Pel que fa al termini. Nosaltres fèiem una proposta que evidentment la proposta en el debat en comissió es podia transaccionar. Partíem un projecte de llei que deia que la prestació es preveia mentre durés la crisi sanitària fins que el Govern decretés la fi de la crisi, i el que introduïem era un termini que vam voler fer, torno a insistir, una mica en paral·lelisme amb el que preveïem pels assalariats. No obstant ara el que ens està dient el Govern és que si això suposa una pèrdua significativa, que ja veurem a veure què vol dir aquest significatiu perquè estarà condicionat de la percepció subjectiva de qui hagi de fer l'anàlisi, es podrà ampliar. D'acord! Nosaltres, insisteixo, partíem de la base d'un paral·lelisme amb la prestació que el Govern ens plantejava per les persones assalariades.

Pel que fa a aquest qualificatiu que vostè diu de "nyap", jo em permetré estalviar-me un qualificatiu similar. No oblidem que, insisteixo, el seu tampoc preveia una base de cotització al 25%, però bé, procuraré ser més elegant i no fer servir aquest tipus de qualificatiu. Nosaltres vam fer una demanda d'informació en la que vam demanar unes dades a la seguretat social i el retorn d'aquestes dades a la seguretat social es correspon a una base de cotització que nosaltres hem expressat a la nostra esmena. Per tant, si hi ha un error entendrem i podrem compartir que l'error es fonamenta amb una transmissió de dades que potser... -i dic potser perquè ho desconec-, no estem parlant dels mateixos terminis però, en tot cas, entenc que l'error és humà i igual que jo no qualifico de "xurros" o de "nyaps" prestacions que no incloïen segons quines bases de cotització que són pacífiques, insisteixo el 25%, doncs ens agradaria rebre com a mínim el mateix tracte a canvi.

Pel que fa a la intervenció del Govern, el ministre Gallardo ens deia que la seva prestació és més proteccionista que la nostra, i jo insisteixo, no acabo de veure el proteccionisme quan, i torno a referir la xifra, de 7.265 treballadors per compte propi nosaltres millorem la prestació amb la nostra proposta de 5.115 treballadors per compte propi respecte de la seva. Doncs, per tant, acabin d'explicar més enllà d'aquests

1.200 i escaig que vostès els hi donen 18 euros més amb el seu model que amb el que fem nosaltres i que, insisteixo, hem justificat amb el fet de què considerem que cap persona assalariada ni cap treballador per compte propi ha de percebre una prestació superior a allò que està cotitzant com a salari, però no oblidem que la seva millora proteccionista i substancial, com li ficava el Sr. Costa, es refereix a 18 euros de 1.200 treballadors per compte propi, quan nosaltres estem parlant de millorar la prestació de 5.100 i alguna cosa més de treballadors per compte propi.

Per tant, torno a insistir que no acabem d'entendre aquesta justificació i més quan la vinculem al fet de què nosaltres no tenim cintura política per acceptar una prestació que és millor que la nostra. Jo no acabo de veure aquesta millora i doncs per tant entendrà que no és qüestió de cintura política sinó que és una qüestió de ser objectives i, per tant, no ens demanin que apostem per una prestació, que al nostre entendre és menys garantista, el que entenem que hauria de merèixer qualsevol que és en funció d'allò que cotitza que és amb el que hem sostingut la nostra proposta.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció...

Doncs, acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 6, votant sí a la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4, en contra 9 i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 7 presentada pel M. I. Sr. Pere López agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, la Sra. Judith Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Gràcies Sra. síndica.

Doncs bé, la gent que ens està escoltant així com els que hi són presents en aquesta Cambra, ara explicaré allò que deixava pendent amb la meua intervenció anterior i és aquesta prestació que parlàvem de la introducció de la nova prestació via esmena del 25% que això, perquè la gent que ens escolta i des de casa ho entengui, és aquell tipus de persona assalariada o que percep una altra renda que complementa la seva activitat amb una prestació per compte propi accessòria, aquesta prestació per compte propi.

A veure, nosaltres entenem a diferència del que comentàvem en el debat de la reserva d'esmena anterior que no s'ha resolt el problema de deixar als cotitzants del 25% de la prestació d'autònoms, no es contempla, se'ls continua deixant a fora i expliquen per què. És a dir, nosaltres plantejàvem l'esmena en forma de dos esmenes, d'una banda recalculant les prestacions i introduir aquest 25% de cotització, i de l'altra banda, que és l'objecte de la reserva d'esmena que provo d'explicar ara, el que fèiem era suprimir la gran part de l'article 18.2 del Projecte de Llei, que el que ens ve a dir aquest apartat és que la percepció de la prestació serà incompatible amb la cotització d'una altra... amb la percepció d'una altra renda que arribi a salari mínim. Nosaltres entenem que no s'ha resolt i explicarem per què; perquè per poder cotitzar pel 25% a la seguretat social com a treballador per compte propi és condició *sine qua non* el que estiguis cotitzant per una renda equivalent al salari mínim, la qual cosa vol dir que si estem parlant de què per poder cotitzar el 25 hem de poder cotitzar una altra renda a salari mínim i, si mantenim la incompatibilitat que diu que si percebem una renda a salari mínim ja no podem percebre aquesta renda de 500 i escaig que ens plantejem amb la introducció a la graella d'aquest tram de cotització del 25%, per a nosaltres resulta totalment flagrant el fet de què aquesta percepció del 25% no es podrà cobrar, perquè insisteixo, és condició *sine qua non* el poder percebre una altra renda equivalent al salari mínim.

Aquest cost l'hem quantificat, el que aquells treballadors per compte propi que cotitzen el 25% puguin percebre aquesta renda de 500 i escaig euros, l'hem quantificat en 150.000 euros del milió que parlàvem abans, la qual cosa, és una mica perquè ens fem càrrec de la magnitud del que estem parlant.

Nosaltres no podem estar d'acord en dir que això s'ha resolt, i en el que sí que volem fer insistència és en el fet de què aquestes prestacions per compte propi que es cotitzen al 25% normalment són prestacions de gent que són assalariada i el que fa és que declaren una activitat accessòria, els músics, fotògrafs, etc., i el que es fomenta és que aquesta renda accessòria es declari, computi a efectes d'IRPF, i es legalitzi. El que no podem entendre ara és que demanant l'esforç a

aquesta gent de què facin les coses com les han de fer i legalitzin aquestes rendes, les cotitzin a la seguretat social, insisteixo, que tributin l'IRPF si és el cas, el que no podem entendre ara i no podem compartir és que el projecte de Llei digui que no tenen dret a percebre absolutament cap tipus de prestació per aquesta cotització i per aquesta activitat perquè no oblidem que aquesta activitat també forma part de la renda d'aquestes persones.

Llavors, per tant, aquí sí que demanariem insistentment... Des del meu punt de vista, la introducció d'aquest 25% i no manllevar la incompatibilitat pot ser fruit d'un error o d'una maniobra de distracció. Nosaltres volem creure que no és la segona. I insisteixo, és el convenciment íntim que tinc, d'acord?

Pensem que es tracta d'un error i doncs, per tant, sí que demanem que els grups de la majoria canviïn el seu sentit de vot del que van expressar en comissió i considerin aquesta esmena perquè, sinó, és tant com dir-li a la gent que està cotitzant el 25% del salari mig a la seguretat social per una activitat que realitzen per compte propi que no tindran dret a cobrar absolutament res.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, vol intervenir Sr. Pintat...

#### **El Sr. Josep Pintat:**

Sí, el mateix que he manifestat abans.

El nostre vot serà en el mateix sentit que vam admetre en comissió que és d'abstenció.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Costa.

#### **El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sra. síndica.

Una vegada més em remeto al treball fet en comissió i aquestes discussions interpretatives del que són el text final que queda plasmat en el text de la Llei que avui sotmetrem a votació i en la qual nosaltres estem convençuts que aquesta incompatibilitat que està denunciant la Sra. Salazar, doncs no té lloc.

Podria ser que encara s'estigués mirant el text original que va entrar a tràmit parlamentari per comissió, però

és que el text final resultant d'avui ha patit gràcies a aquest treball parlamentari en comissió doncs canvis substancials i això que vostè denuncia nosaltres no ho interpretem d'aquesta manera.

Estarem d'acord, com vostè bé deia que el text inicial podia presentar aquesta incompatibilitat, però això s'ha resolt al nostre entendre gràcies a la transacció que es va poder incloure en aquest apartat 2 de l'article 18.

Nosaltres ho veiem d'aquesta manera, vostè té un altre criteri amb la qual cosa són disparitats de criteri. Pensem que, a més a més, aquesta transacció gràcies a una de les esmenes que va presentar el Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents ens ha permès deixar un text final que no només resolgui aquesta incompatibilitat que vostè denuncia sinó que, a més a més, es puguin incloure els professionals autònoms que duen a terme la seva activitat de manera efectiva a través d'una mercantil de la qual siguin els administradors, una figura que no es contemplava i que per tant, dona molta més cobertura a persones que es trobaven en aquesta situació, en aquesta idiosincràsia, la qual cosa nosaltres mantindrem que el text final que avui sotmetrem a votació és un text treballat en comissió transaccionat gràcies també a l'esmena de Terçeravia i que pensem que resol la problemàtica que vostè denunciava.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Esmena que pretén eliminar el fet que una persona només pugui percebre la prestació a la que es vegi afectada per una suspensió de treball, de contracte de treball o d'una reducció de la jornada, o la prestació que pugui rebre com a treballador per compte propi.

En la majoria de casos en els que es poden trobar aquestes persones en una o altra feina, no cobririen la jornada legal ordinària de 40 hores setmanals, així que l'esforç del Govern no era en cap cas el d'estalviar sinó el de garantir la capacitat econòmica.

L'eliminació que vostès proposaven feia que una persona pugui rebre un salari o una prestació equivalent en el cas de suspensió de contracte o de reducció de jornada i a més a més la prestació equivalent al salari mínim com a treballador per compte propi.

Doncs, com ja ha dit el conseller que aquest és l'exemple clar de com el treball en comissió serveix per millorar el resultat final i propostes que en un primer moment són millorables i que potser fins i tot no persegueixen o no aconseguirien l'esperit que perseguirien doncs, amb el treball que des del parlament es pot fer podem permetre que el treball sigui positiu.

Una feina que han fet els grups de la majoria, i com explicava el Sr. Costa també, els membres del Grup Parlamentari Terçeravia. El que ens sobta, a no ser que sigui una interpretació dispar de criteri és que vostès, una vegada més, una proposta de transacció que amb el resultat final millora perquè preveu no només el que vostès en teoria estaven denunciant sinó d'altres casuístiques que ni vosaltres mateixos preveien i que s'han aconseguit resoldre ni tan sols així hagin vostès volgut acceptar aquesta transacció.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sra. Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Bé, començaré pel final, primer per la intervenció del Sr. ministre.

Nosaltres, la millora que proposava Terçeravia pel que fa als socis que treballen per compte de la mercantil, la vam votar a favor quan es planteja la primera vegada, en la segona no la votem a favor perquè el que està contradient és una esmena nostra. I per tant, el sentit de protegir els socis, els administradors de les societats que són socis treballadors per compte dels negocis, ja vam votar en sentit favorable.

Ara bé, el que no sens pot demanar és que votem una esmena que contradiu la nostra. Això en primer lloc.

Després, nosaltres, ministre Gallardo, no plantejàvem un 25% que pels treballadors per compte propi el 25% cobressin salari mínim. El que estàvem plantejant era que cobressin aquell salari pel que estan cotitzant.

En aquest sentit, recordar al Sr. Costa que en el debat en comissió, l'apartat 18.2 del Projecte de llei es va transaccionar en el sentit de protegir els socis de les mercantils que són treballadors dels negocis. En cap cas, es va transaccionar, ni es va millorar, ni es va fer absolutament cap al·lusió en aquest sentit a la transacció el fet de manllevar la incompatibilitat.

I ja per acabar, i per no estendre'm més, per vostès és una qüestió interpretativa, i jo el que em permetria



ara és fer una crida a la ciutadania, a tots aquells treballadors per comte propi que han de percebre la prestació que vostès els hi indiquen aquí, el 25%, quan vegin definitivament la incompatibilitat de poder-la percebre, si us plau, dirigeixin les seves queixes o les seves peticions, ja sigui al Govern, ja sigui als grups parlamentaris de la majoria per veure si era una qüestió interpretativa o no ho era.

Insisteixo, és condició *sine qua non* per poder cotitzar el 25% de cotització del salari mitjà l'estar percebent una renda, un altre tipus de renda que cotitzi a salari mínim. I això es preveu per un tema de cobertures. La gent que com vostè explicava tenen una jornada reduïda i una renda que potser són 600 euros i no arriba, aquesta gent estan obligats a cotitzar com a mínim al 50. Per tant, ja estaven inclosos a dintre de la seva prestació original. Amb la gent que cotitza el 25, torno a insistir perquè la gent a casa que ens escolta no tingui dubtes, es condició *sine qua non* cotitzar salari mínim.

I per tant, ja veurem a veure si això és una qüestió interpretativa o és una qüestió de coneixement de la Llei de la seguretat social i de les seves bases de tributació de cotització.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 7, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

#### **La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4, en contra 9 i 2 abstencions.

#### **La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Grup de reserves d'esmena número 2, 5 i 32 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per defensar les reserves, la Sra. Judith Salazar.

#### **La Sra. Judith Salazar:**

Gràcies Sra. síndica.

Aquest grup d'esmenes l'hem agrupat perquè són relatives a què nosaltres plantejàvem com a protecció contra acomiadaments en el cas que s'activi la suspensió temporal de contractes o la reducció de la jornada de treball.

Començaré dient que no és cap secret ni cap misteri la postura que ve mantenint, diria, que des de l'inici de la seva creació el Partit Socialdemòcrata, pel que fa a l'acomiadament no causal. Però aquesta vegada la finalitat d'aquesta protecció no responia a protegir únicament els llocs de treball de les persones assalariades. I Passo a explicar perquè.

Nosaltres el que plantejàvem en primera instància és que la protecció de la inversió de l'Estat en el pagament de part dels salaris de les persones assalariades. I explico perquè.

Si la finalitat d'aquesta inversió pública que ens porta a un endeutament de l'Estat i finalment no oblidem que l'Estat som tots i ja veurem a veure com s'ha de retornar aquest endeutament, si aquesta finalitat era la protecció dels llocs de treball, entenem que aquesta protecció hauria de venir garantida per llei.

Però com que vam entendre que negaríem la possibilitat potser que empreses que haguessin acomiadat, poguessin acollir-se a la mesura, vam modular via la introducció d'una altra esmena, vam modular aquesta protecció en un sentit. I és a dir, amb una finalitat clara i específica. Nosaltres consideràvem que si la Llei òmnibus 1, per entendre'ns, és a dir, si la primera llei de mesures ens deia que no es podia acomiadar als treballadors per accedir als ajuts públics, no podíem tractar de la mateixa manera aquelles empreses que haguessin fet el sacrifici de mantenir els seus treballadors, que aquelles empreses que no l'haguessin fet.

Pensem que hi ha empreses que els hi han demanat que s'endeutin via crèdits tous, d'acord, però que s'endeutin per garantir aquests salaris. I doncs, per tant, entenem que no podíem estar tractant de la mateixa manera aquestes empreses que les empreses que han despatxat.

Per, això introduïem una segona esmena que el que fèiem era defensar que les empreses que no haguessin respectat la impossibilitat que determinava... no la impossibilitat... corregiré... la idea que les empreses no podien despatxar els seus treballadors, el que proposàvem era que haguessin d'assumir un cost més alt en el pagament de la prestació i reequilibrar el cost que havia de sostenir Govern o l'Estat. Perquè si l'Estat ens està dient que no podem despatxar els treballadors a la Llei òmnibus 1, no entenem com ha

de tractar de la mateixa manera i amb el mateix grau de responsabilitat les empreses, insisteixo, que ho han respectat i aquelles que no ho han respectat.

La solució final d'aquesta protecció que nosaltres, insisteixo, plantejàvem de dues maneres diferents per no negar la possibilitat de contemplar altres escenaris diferents del nostre, perquè partíem de la base que si el Projecte de Llei original no ho contemplava era perquè hi havia la voluntat del Govern de no incloure una prerrogativa com aquesta i, per tant, modulàvem amb una esmena que sí que permetia a les empreses que haguessin despatxat, poder-se acollir a la suspensió o a la reducció de jornada. Però enteníem que no podíem tractar-ho igual.

El cas és que ni una ni altra possibilitat van ser contemplades ni van ser considerades pels grups de la majoria.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Pel Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laurediana +Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, el que he repetit fins ara. Manifestem el nostre sentit de vot en el mateix sentit que vam fer-ho en la comissió.

**La Sra. síndica general:**

D'acord, Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Ester Molné.

**La Sra. Ester Molné:**

Gràcies Sra. síndica.

Pel que fa a la reserva 2, els grups de la majoria estem totalment en contra d'aquesta reserva d'esmena.

La nostra prioritat és la protecció dels treballadors a través de la protecció dels llocs de treball.

I per protegir es llocs de treball, entenem que també hem d'ajudar a les empreses. Està clar que la mort de les empreses comporta la destrucció dels llocs de treball.

Així doncs, pensem que les empreses que ho necessiten s'han de poder acollir als ERTOS a fi de tenir més possibilitats de sobreviure a aquesta crisi.

D'altra banda també pensem que restringir a certes empreses l'accés als ERTOS, que no poden sostenir als seus empleats, les abocaria a realitzar acomiadaments massius.

Per aquest motiu, entenem que l'esmena del PS només serviria per penalitzar a les empreses i que tindria justament l'efecte contrari del que es pretén: la destrucció de llocs de treball.

Per tant, els grups parlamentaris de la majoria hi votarem en contra.

Pel que fa a la reserva d'esmena número 5, els mateixos arguments que he esgrimit pel que fa a l'esmena anterior, s'apliquen també aquí.

Posar penalitzacions per acollir-se als ERTOS implica més fallides d'empreses i més acomiadaments, per tant, més destrucció dels llocs de treball i en aquest sentit els grups de la majoria votarem en contra d'aquesta esmena.

Pel que fa a la reserva d'esmena 32, cal dir que el Govern ha posat en marxa un sistema d'ajudes a través dels ERTOS amb dos objectius: permetre a les empreses sobreviure a la crisi i, també, proporcionar uns revinguts justos als treballadors.

Un cop acabat l'ERTO, les empreses que no hagin pogut superar la situació i es vegin abocades a acomiadar, no les posarem contra les cordes obligant-les a retornar les prestacions rebudes pels assalariats.

En aquest sentit, creiem que en aquesta crisi hem d'ajudar a les empreses per la supervivència del teixit productiu i per la protecció dels llocs de treball, i en aquest sentit, els grups parlamentaris de la majoria també votarem en contra d'aquesta esmena.

**La Sra. síndica general:**

Ha acabat Sra. Molné...

**La Sra. Ester Molné:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

D'acord.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Bé, jo crec que partint d'un anàlisi totalment oposat respecte al moment que estan vivint les empreses en aquest país, i per tant, doncs, a més a més, afegint doncs, que el fet de com interpreten el comportament de les empreses durant aquesta etapa que s'han vist forçades a acomiadar treballadors, també el plantegem des de punts de vista diferents.

Primer, perquè no tots els acomiadament que s'han produït en aquesta etapa són acomiadaments de persones que tenen un contracte indefinit, sinó que

són treballadors amb un contracte definit o contracte de prova. Per tant, doncs, això, s'ha de tenir o s'ha de matisar pel fet que quan es parla dels acomiadaments que s'han produït durant aquesta etapa, no es vulgui fer creure o algú pugui pensar que tothom que s'ha vist davant de la situació de trobar-se acomiadat és per un cessament del seu contracte de treball indefinit.

Segon, perquè no totes les empreses, de fet la gran majoria, perquè a dia d'avui no tenim una constància major de casos d'acomiadaments que no s'hagin fet respectant els treballadors, que s'hagin produït durant aquest període. Per tant, no ens fa pensar -no sé si vostès sí- que no s'han respectat els drets dels treballadors durant aquests acomiadament.

Per part nostra, des del Departament d'Inspecció i Treball sí que hem tingut consultes i són normals davant d'una situació de neguit, pel fet que amb una incertesa econòmica com l'actual i amb activitats tancades, aquelles persones que s'han vist sense feina per un acomiadament, doncs, veuen amb incertesa el seu futur més immediat.

Però, tot i que poden haver-se donat casos en què no s'han fet, i repeteixo, no en tenim constància, acomiadaments que no s'ajusten quant a la legislació. També pensem fins i tot, no sé si és el seu cas, que moltes vegades també són per error. I també és cert que hi ha una casuística en la qual en ocasions els acomiadaments no respecten els drets dels treballadors.

Però vostès parteixen de la idea de què s'ha acomiadat sense pensar en la sostenibilitat econòmica de l'empresa. Perquè les empreses que s'han vist, la gran majoria que s'han vist abocades a haver d'acomiar abans d'aquesta fase a persones que tenien un contracte indefinit, ho han fet perquè l'empresa no pot sostenir la situació econòmica actual.

I amb la seva esmena i després amb la que proposen vostès, a més a més es contradiuen, però amb la seva esmena vostès no estan ajudant al teixit empresarial. Perquè vostès volen obligar a què aquelles empreses que puguin haver acomiadat davant d'una situació com l'actual de tancament de l'activitat i sense capacitat econòmica, no puguin gaudir del programa d'acompanyament que dona el Govern a partir de l'1 de maig amb la possibilitat d'acollir-se als ERTOS.

La suspensió temporal de contractes de treball és l'única opció per aquelles empreses que no tenen recursos propis suficients per mantenir els seus treballadors. I vostès això no ho volen reconèixer. O sí que ho volen reconèixer però no públicament.

Per tant, quan vostès entenguin que la suspensió de contracte de treball no és per beneficiar a les empreses, sinó per protegir els llocs de treball, potser

amb aquesta temàtica ens podem començar a entendre.

Això pel que fa a l'esmena número 13.

Pel que fa a la següent, esmena 30 de l'article 17, es que vostès aquí es contradiuen amb l'anterior. En la primera diuen que no es poden acollir, però en la segona diuen que sí que es poden acollir però llavors els percentatges han de ser diferents. Si a la primera diuen que no es poden acollir no té sentit que diguin que sí que es podran acollir però amb percentatges diferents. Uns percentatges que el que fan és carregar més a l'empresa. És a dir, aquelles empreses que s'han vist obligades a acomiar treballadors perquè econòmicament no tenen la capacitat de mantenir les plantilles, perquè amb una situació com l'actual no és agradable per a cap empresari d'aquest país haver d'acomiar un treballador amb la incertesa que hi ha. Podria, crec, assegurar-ho, que la gran majoria per no dir la totalitat d'empresaris que s'han vist amb l'obligació i amb el mal tràngol d'haver d'acomiar persones, no ho han fet de bon grat.

Però vostès els hi estan dient a aquestes empreses que si vostè ha acomiadat, en un primer moment li deien que no podrà aplicar els ERTOS. Ara en la segona esmena diuen, bé, si l'apliquen, la càrrega per vostès serà superior, en un moment -insisteixo- 1 de maig, de factible aplicació dels ERTOS, que la gran majoria d'activitats encara romandran tancades. Amb quina capacitat econòmica ho faran? Amb quina capacitat econòmica ho faran si ja hem intentat des del Govern que la primera etapa, que és la d'accés al crèdit es fes sempre i quan l'empresa intentés no acomiar persones.

Per cert, uns ajuts econòmics que les empreses han de retornar. Per tant, comparar una cosa amb l'altra, com vostès pretenen, no té cap sentit.

Per tant, insisteixo, acomiar en moments com l'actual és una necessitat per a moltes empreses, no és un regla, és un mal tràngol per l'empresa i, evidentment, pels treballadors, però és l'única manera de mantenir també la sostenibilitat de les empreses.

Perquè no ens enganyem, no cal que fem populisme, perquè no acceptar -no ho dic per vostès, ho dic en general- no acceptar que en aquest país, amb l'activitat tancada i haurà acomiadaments, és no entendre la realitat del que està passant. En aquest país hi haurà acomiadaments, n'hi han hagut i n'hi haurà. Perquè l'activitat econòmica que tindran les empreses no és la que tenien abans de la crisi, i perquè la dimensió de les plantilles i les estructures de les empreses no estarà ajustada al ritme de l'activitat econòmica que tindrem amb l'obertura que s'anirà fent, que espero que sigui el més ràpidament possible.

I a més a més, que no dependrà de nosaltres sols, que anirà condicionada pel ritme de recuperació dels nostres veïns. Per tant, pensar que aquí hi haurà acomiadaments lliures i, a més a més, pensar que és gratuït i que ho faran de bon grat, no és entendre la realitat del teixit empresarial d'aquest país.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sra. Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Sí, em voldré referir gairebé exclusivament a la intervenció del ministre, perquè la intervenció de la Sra. Molné és una mica en la línia del que acaba de defensar el ministre més enllà d'allò que ens explicava de la impossibilitat que els treballadors hagin de retornar les prestacions, que no entenem a què es refereix, perquè les nostres esmenes no anaven en aquest sentit. Però com que la defensa de votar en contra de les nostres esmenes se sosté sobre el mateix argument, permeti'm Sra. Molné, que em refereixi a les declaracions del ministre Gallardo.

En primer lloc, ministre, segurament hi ha qui, igual peco de defecte professional, nosaltres quan parlem d'acomiadaments no ens estem referint a una resolució en període de prova, perquè això no és un acomiadament, ni ens estem referint a una resolució d'un contracte de durada determinada, que això tampoc és un acomiadament. Per tant, calculo que això, insisteixo, és defecte professional i conèixer la Llei de relacions laborals amb tota la seva dimensió el que ens fa parlar d'acomiadaments, que són en els tres supòsits que es preveu i que en cap cas es preveu acomiadaments amb la resolució del contracte de prova, ni insisteixo del contracte que ho haurà de determinar.

Altrament, vostè ens deia que els drets dels treballadors no s'han vist manllevats perquè els acomiadaments s'han fet com s'havien de fer. Nosaltres no estem parlant d'això, nosaltres del que estem parlant és de ser conseqüent amb allò que vam acordar en aquesta Cambra d'aprovar, que era la disposició a la primera llei de mesures que deia que per accedir a ajuts públics s'han d'haver garantit els llocs de treball.

Clar, vostès ens parlen de què no coneixem la realitat de les empreses del país i demés, i jo el que els hi vull plantejar és què els hi diran a les empreses que hagin fet l'esforç d'endeutar-se per garantir els llocs de treball, i que ara vegin, si em permet l'expressió

vulgar, "el primo", perquè aquells que no s'han hagut d'endeutar i han fet fora, tenen exactament els mateixos drets que els que s'han esforçat via endeutament i han garantit els llocs de treball.

Per això, i permeti'm que li refereixi un altre cop, l'arquitectura de les tres esmenes que presentàvem, perquè veig que no l'acaben d'entendre. Nosaltres en primer lloc dèiem, no permetre a les empreses que hagin fet fora, insisteixo, perquè la primera llei de mesures així ho determinava, que per poder accedir a ajuts públics no s'havia de fer fora als treballadors. Però com que intuïem que aquesta seria la posició de la majoria, per això vam introduir una segona esmena que vostè diu que és incompatible amb la primera, però que jo sàpiga i disculpi'm la meva inexperiència perquè acabo d'arribar al Consell General en aquesta legislatura, hi ha la possibilitat de votar a favor o en contra a cada esmena. Per tant, si votàvem en contra de la primera esmena que nosaltres fèiem una protecció absoluta, hi havia la possibilitat de votar la segona esmena, que el que fèiem era redistribuir els percentatges. I torno a insistir, aquesta redistribució respon no al fet de què nosaltres pensem de què les ajudes per beneficiar les empreses i tal... no. Aquesta ajuda respon al fet de voler ser conseqüents amb la gent que ha acomplert la primera llei de mesures, i s'ha endeutat per poder garantir els seus llocs de treball, i aquelles empreses que no ho han fet. Perquè al final la conseqüència serà exactament la mateixa. I potser hi haurà empreses que pensaran que si ho arriben a saber, potser no s'haurien d'haver endeutat. I crec que havíem de ser conseqüents amb la primera llei de mesures.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 2, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4 vots, en contra 9 i dos abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 5, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4 vots, en contra 9 i dos abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 32, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4 vots, en contra 9 i dos abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 3 presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva, la Sra. Judith Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Gràcies Sra. síndica.

Doncs bé, aquesta esmena és senzilla d'explicar. La Llei de relacions laborals preveu l'obligatorietat de definir representants dels treballadors per empreses amb una dimensió superior als deu treballadors, la qual cosa vol dir que les empreses que no arriben a superar aquests deu treballadors, que no oblidem que estem parlant aproximadament del 90% de les empreses d'aquest país, no tenien l'obligació de definir

representants dels treballadors per integrar un comitè d'empresa. En el sentit contrari del que deia, o en sentit complementari si em permeten, el que plantejava la llei de relacions laborals és la possibilitat d'aquestes petites empreses de mandat als seus treballadors amb un mandat específic quan es volgués iniciar un procediment de concertació col·lectiva. Amb la llei de mesures que estem discutint avui, aquesta possibilitat, permeti'm que comenci per explicar, la llei de mesures el que preveu és que només podran concertar la suspensió temporal dels contractes de treball o la reducció de les jornades de treball dels treballadors d'una empresa, a aquelles empreses que tinguin de forma prèvia a la situació de crisi sanitària, escollits els seus representants dels treballadors. La qual cosa vol dir que ens podem trobar amb la situació de què la gran majoria d'empreses d'aquest país, si no els possibilitem mandat treballadors amb el mandat específic de fer el procediment de consultes que estableix la llei en el seu article 14, i que preveu per empreses que insisteixo, seran de dimensions més grans, el que estem fent és negar la possibilitat dels treballadors que treballen per compte d'empreses de petita dimensió, de poder concertar amb els empresaris la suspensió temporal de contractes o la reducció de jornada.

Nosaltres què és el que plantejàvem?

Entenem que aquest procediment de consultes pot ser un procediment que compliqui o que carregui la sol·licitud de les empreses pel que fa a la demanda de suspensió del contracte de treball o reducció de la jornada. Però el que sí que volíem nosaltres possibilitar és que aquells treballadors que no vulguin fer-ho, és a dir o que facin una concertació amistosa amb la seva empresa i per tant no tinguin d'entrar en el procediment de consultes, no caldrà que ho facin. Però sí que voldríem possibilitar a aquells treballadors que volguessin intervenir en el procediment de consultes, els hi volíem possibilitar per llei perquè no es trobin de què sigui facultatiu per part de l'empresa o no d'iniciar aquest procediment de consultes.

I per tant, el que estan fent votant en contra d'aquesta esmena, és negar la possibilitat de què la gran majoria, insisteixo de treballadors d'aquest país, perquè no oblidem que tornem a parlar del 90% aproximadament del nostre teixit productiu, no tingui la possibilitat si ho vol, i si l'empresari no li dona, perquè només estem parlant en aquests casos evidentment, quan la concertació sigui amistosa, no hi haurà més dificultat que aquesta. Però en aquells casos en què els empresaris no vulguin concertar amb els treballadors i per contractar els treballadors, sí que volguessin participar d'aquest procediment, votant en contra d'aquesta esmena estem negant la possibilitat a aquests treballadors i, per tant, seguint i en

conseqüència amb el que preveu la Llei de relacions laborals a aquest efecte en mandat específicament els treballadors amb mandats concrets, nosaltres pensem que la Llei ha de poder facultar que aquests treballadors que vulguin i no puguin, insisteixo... que vulguin i no puguin, la llei els protegeixi i es permeti intervenir en aquest procediment de consultes, altrament votant en contra els hi estarem negant la possibilitat de què puguin fer-ho.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

La mateixa observació que he fet anteriorment.

Votarem abstenció.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Ester Molné.

**La Sra. Ester Molné:**

Gràcies Sra. síndica.

No estem gens ni mica d'acord amb l'esmena proposada pel PS.

El procediment dels ERTOS ha de ser àgil, s'ha de poder aplicar el més ràpidament possible. I això perquè actualment les empreses estan al límit del col·lapse financer.

Les restriccions lligades amb el confinament fan materialment impossible de nomenar mandataris dels assalariats en un termini raonable.

És molt important d'explicar que el procediment ideat pel Govern protegeix els drets dels treballadors per tres vies: en primer lloc, es dona la possibilitat a tots els assalariats d'obtenir la documentació que serveix de base al procediment; en segon lloc tots els treballadors poden interposar recurs administratiu contra l'autorització del ministeri de treball, el qual s'ha de resoldre en un termini molt breu, o sigui, que el dret a la defensa de les persones assalariades està garantit i poden optar per un control a posteriori del compliment dels requisits legals per autoritzar l'ERTO, mitjançant el recurs; finalment s'ha d'afegir que s'ha previst un procediment disciplinari per sancionar els eventuais abusos de les empreses, com ara donar informació no veraç o falsa per aconseguir que s'autoritzi els ERTOS quan no es compleixen els

requisits. I, per tant, aquest procediment està destinat també a protegir a la persona assalariada.

Per tant, i en resum, el procediment del Projecte de llei és àgil i protegeix els drets dels treballadors, motiu pel qual, el grups parlamentaris de la majoria votarem en contra de la reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Molné.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Aquesta esmena no és ni realista, ni assumible, ni factible si es vol fer complir en el procediment regulat per la Llei de relacions laborals.

El procediment, com vostè deia Sra. Salazar, doncs queda reflectit com s'ha de dur a terme per l'hora d'escollir els representants dels assalariats i tot això vostès volen que es faci en un moment de confinament, de crisi sanitària, de risc sanitari, d'activitat zero dins de les empreses i amb l'espasa de Damocles d'haver d'aplicar a partir del dia 1 aquesta opció que dona la Llei de fer reduccions de jornada o suspensió de contracte de treball.

És a dir, allò que no s'ha pogut o no s'ha volgut fer en circumstàncies normals que era la situació que teníem abans del 14 de març, els hi anem a demanar ara que sigui d'aplicació. Sincerament jo em remeto al que els hi deia abans: crec que vostès no són conscients ni realistes respecte de la situació que el teixit empresarial té en aquest país, el teixit productiu, els empresaris i els treballadors perquè vostès parteixen de la base que si hi ha un abús per part de l'empresa respecte als treballadors quedaran desemparats, i aquí vostè -que és coneixedora com ha dit abans de les competències i de la feina que fan els treballadors del Ministeri d'Economia que formen part de l'Àrea d'Inspecció de Treball-, sap vostè, i ho sap perfectament, que quan hi ha un cas d'abús d'una empresa cap a un treballador, el Ministeri ha estat ara i ho ha estat amb anterioritat sempre impecable i aplacable. Sempre s'ha actuat per protegir davant de l'empresa i davant de la justícia el dret dels treballadors.

Per tant, jo crec que vostès volen fer creure que aquí les empreses acomiadaran o aplicaran suspensions de treball sense respectar els drets dels treballadors.

Si es donen aquests casos, que ja li dic que segurament en algun cas es donarà perquè pensar que no es donarà és fer volar coloms... si es donen aquests casos

jo fins i tot penso que hi haurà casuístiques diferents dins d'aquests casos. Aquells que ho facin per desconeixement, o per mala praxis, o per error, -perquè es poden equivocar-, i els que puguin fer des del punt de vista de l'empresa també amb mala fe. Però, coneixent el teixit empresarial d'aquest país, per sort, aquest percentatge són la minoria.

En la situació que ens trobem actualment hi ha treballadors que se senten, la gran majoria, part del teixit empresarial també perquè se senten l'empresa com a seva i no han necessitat ni tan sols l'aprovació d'aquesta Llei per posar a disposició una reducció de jornada o una reducció de salari, i no ha calgut aquesta Llei perquè ja ha sortit de mutu propi i hi ha empreses i treballadors que ja estan discutint això i no necessiten tot aquest procediment que s'hauria de fer amb una conjuntura de normalitat.

Estic d'acord, i crec que vostè també ho estarà, que amb una situació de crisi diferent, o millor dit, amb una situació de no crisi i havent de regular aquest tipus de figura, això seria d'obligat compliment... és que no ho estaríem ni discutint. Si no s'ha posat no és perquè no volem discutir els drets dels treballadors. Si no ho hem posat és perquè no és ni realista ni assumible.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sra. Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Bé, probablement és defecte meu. No em dec haver sabut explicar perquè nosaltres no estem en cap cas hem parlat d'abusos, en cap cas estem parlant de garanties dels drets dels treballadors, sinó que el que estem parlant és de fer un exercici, insisteixo, no obligatòriament perquè vostès estan girant l'esmena com si nosaltres estiguéssim imposant l'obligació quan no és cert. El que estem dient és que es possibiliti a aquells que ho vulguin... Torno a fer insistència!

Ens deia la Sra. Molné que es preveuen mecanismes per la defensa dels drets dels treballadors. Correcte. Però, és que no només estem parlant de la concertació preveient els abusos, això és una teoria que és seva. Nosaltres no ens hem expressat en aquests termes, però convindran que si un treballador... si uns treballadors es poden representar d'algun dels seus per... no negociar, sinó intervenir en aquest procediment de suspensió i reducció de contractes, això és una millora que també li convé a l'empresari, i poso el cas per exemple de què jo tingui una plantilla

on hi hagi gent que no li convé la suspensió de contracte o hi hagi gent que no li posa cap problema. Com ho sabran això els empresaris si no inicien aquest procediment de consultes? Pregunto. No només estem parlant d'abusos, els abusos ja estan protegits, estic d'acord amb la Sra. Molné, ja podran defensar els seus interessos. Del que estem parlant és de preveure mecanismes que siguin més eficients, i el que no em val és que em digui que això ha de retardar perquè si en empreses que són de talla d'una dimensió superior aquest mecanisme es preveu en el cas que tinguessin la representació definida, no veig perquè no s'ha de preveure en empreses més petites.

I vostè em diu: "Ah! Què volen, seguir el mateix procediment que la Llei de relacions laborals?"... No, escolti, no facin trapes! Aquesta Llei preveu salvatats respecte de la Llei de relacions laborals, per tant, també ho podríem haver discutit a efectes de notificació, a efectes... etc. També podríem haver discutit un procediment específic per fer-ho més àgil, val? Vam estar parlant de procediment de consultes que es pugui fer per via telemàtica.

Si jo tinc una empresa que té cinc treballadors i aquests treballadores es volen organitzar per poder concertar amb mi una solució que convingui més als treballadors, per què no ho hem de poder possibilitar, que això és el que vostès estan negant?

I doncs, em diu: "Si no han escollit els representants abans que volien, quan podien", insisteixo, la Llei preveia que es puguin fer mandats específics per empreses que són de petita dimensió. No veig per què ara amb aquesta Llei de mesures no hem de ser conseqüents amb aquesta possibilitat que preveu la llei de relacions laborals.

I doncs, per tant, portar el debat a la confrontació treballador-empresa, crec que és volgut, tinc la sensació que és volgut però no ens facin dir a nosaltres el que no hem dit. Nosaltres no parlem en termes d'abús. El que parlem és en termes de possibilitat per arribar a una gestió més eficient. I quan dic més eficient és més eficient per a tothom.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 3, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

Sí, gràcies.

A favor 4 vots, en contra 9 i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Grup de reserves d'esmena número 1, 4 i 8 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per defensar les reserves d'esmena, la Sra. Judith Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, bé, en aquest últim grup d'esmenes, el que hem plantejat, veuran que estan agrupades d'altres esmenes que no tenen res a veure amb l'article 17, que és la prestació concretament que es preveu pels assalariats, perquè entenem que també tendeixen a protegir els drets dels treballadors.

És a dir, nosaltres partíem de la base que si els treballadors han de veure reduït el seu salari, hauríem d'intentar no fer altres tipus de reducció que haguessin de suportar, com per exemple el fet que aquestes prestacions no hauran de cotitzar a la branca de jubilació de la seguretat social. No enteníem perquè, ja que el treballador ja se subjecta amb una reducció del seu salari que és la seva càrrega de corresponsabilitat quan hi ha una suspensió de contracte o una reducció de la jornada.

Altrament, sí que també havíem fet una al·lusió al tema que les reduccions de jornada que s'haguessin pactat de forma prèvia amb aquesta Llei, es mantinguessin en el cas que fossin més beneficioses pel treballador del que preveu aquesta Llei. Perquè entenem que si no ha de ser així, els treballadors han de poder gaudir de les prestacions que aquesta Llei els hi atorga.

Aquesta esmena també se'ns ha votat en contra.

Dit això, sí que si fem al·lusió a la prestació concreta i una mica per explicar a la ciutadania perquè entenguin què és el que estàvem plantejant, nosaltres el que plantegem és una redistribució de la càrrega dels percentatges per tal de protegir aquells salaris que són més baixos en front d'aquells salaris que són més alts. Tan simple com això.

Podrem estar d'acord o no en aquest tipus de distribució, però podran entendre que és legítim que el nostre model és aquest i que, per tant, és el que volem explicar a la ciutadania que nosaltres el que volem és això: salaris més baixos més protegits, versus salaris més alts.

En fi, el que crec que també és interessant, perquè això ho entendrà fàcilment tothom que ens escolti, és que nosaltres no volíem... vostès deixen amb la seva proposta garantit el salari mínim interprofessional i nosaltres el que volíem garantir és un import de 1.250 euros. Que no és casual, és el que venim defensant en aquesta Cambra sistemàticament una vegada darrera l'altra, quan parlem d'augment del salari mínim interprofessional que estaria situat entorn del 60% del salari mig. Per tant, nosaltres defensem que no es pugui afectar als salaris fins a 1.250 euros, conforme al que diu la Carta social Europea amb el que venim defensant en aquesta Cambra. I per tant, el que volíem era traslladar aquesta postura política també amb aquest import de prestacions.

Crec que és fàcilment comprensible que a un treballador amb salari mínim que no ha de cotitzar la seva prestació a la seguretat social, que no veurà afectat el seu salari, d'acord, però a partir d'un cèntim per sobre del salari mínim ja estem afectant. I nosaltres el que volem deixar palès és que no és el mateix que anem a afectar un salari de 2.000 euros que un salari de 1.200. I per tant, el nostre plantejament, insisteixo, és una qüestió de percentatges, percentatges que no són aleatoris, que responen a una tendència política i a una postura política coherent, que és la que venim defensant aquí i que és la que ens demana, insisteixo, el Consell d'Europa a través de la Carta Social Europea. I doncs, per tant, sí que quedi clar que nosaltres a partir de 1.250 euros és quan començaríem a aplicar els percentatges d'afectació sobre els salaris. No i mai en cap cas per sota, i sí a partir d'aquesta xifra d'una forma més ponderada de la que se'ns planteja al Projecte de llei, evitant que els salaris o protegint els salaris més baixos, torno a insistir, en front dels salaris que són més alts.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, el mateix comentari que per les anteriors reserves d'esmena.



**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Ester Molné.

**La Sra. Ester Molné:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

A veure, pel que fa a la reserva d'esmena 1, els grups parlamentaris de la majoria no estem d'acord amb aquesta reserva d'esmena.

Els ERTOS s'han creat per dos motius essencials -ja ho he explicat abans- a fi de salvaguardar el teixit productiu i al mateix temps atorgar unes prestacions justes a les persones assalariades.

Pensem que si aquests dos objectius s'assoleixen mitjançant un pacte entre les parts, o sigui sense necessitat de recórrer a l'ERTO, aquest pacte s'ha d'afavorir i no posar-hi traves com pretén l'esmena del Partit Socialdemòcrata.

Per l'esmentat, els grups de la majoria votaran en contra d'aquesta reserva d'esmena.

Pel que fa a la reserva d'esmena número 4, la fórmula per calcular les prestacions de les persones assalariades que ens proposa el Govern és justa i equitativa.

En primer lloc és important recordar que aquesta fórmula garanteix el salari mínim, o sigui que les persones que cobrin el salari mínim no hauran de renunciar a cap import.

S'estableix un percentatge de reducció poc important pels salaris baixos. I aquest percentatge augmenta progressivament en funció del salari considerat.

Aquesta fórmula és molt més generosa que la que s'ha optat en països del nostre entorn.

Per donar un exemple, la renúncia efectiva d'una persona que cobri el salari mitjà serà del 20 %.

Si ens girem cap a l'Estat veí espanyol, allà les persones sotmeses a ERTOS han de renunciar a 30% del seu salari durant els sis primers mesos, i un 50% a partir del setè mes.

D'altra banda, no ens hem d'oblidar que l'Estat andorrà haurà de fer un esforç econòmic molt important per poder finançar els ERTOS.

La proposta del Govern té el mèrit de ser justa i equitativa, i a més a més sostenible d'un punt de vista econòmic.

Amb les seves esmenes, el PS pretén edulcorar les mesures proposades, però és el Govern qui assumeix la responsabilitat d'aquesta reforma i ho ha de fer de forma ponderada i responsable.

Per tot l'esmentat, els grups de la majoria votaran en contra d'aquesta reserva d'esmena.

Pel que fa a la reserva d'esmena número 8, hem fet els càlculs, i l'impacte d'aquesta mesura sobre les pensions de les persones assalariades individualment considerades serà molt baix.

En canvi, la mesura, en la seva globalitat permetrà al Govern de fer un estalvi.

No hem d'oblidar, com he dit abans, l'esforç considerable que suposaran els ERTOS per les arques de l'Estat.

El Govern ha sabut trobar un equilibri a fi de proporcionar un sistema just d'ajudes als nostres ciutadans, que sigui viable i que no comprometi el futur dels nostres fills i dels nostres nets.

Per tot l'esmentat, els grups parlamentaris de la majoria votaran en contra d'aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Molné.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Agrupació 5: reserves 1, 4 i 8.

Des del Govern pensem que no té sentit el que es planteja per vàries raons.

Primer perquè la secció tercera a què fa referència, només s'aplica en cas d'haver demanat la suspensió temporal o la reducció de la jornada laboral, quan la llei el que preveu és precisament que la casuística no concorri amb aquesta opció, i que sigui doncs una alternativa a aquesta suspensió o reducció, si l'empresa no vol o no pot acollir-s'hi. Perquè sí, hi ha empreses també que ja ho han manifestat, no sé si s'ho creuran o no, que per poc que puguin intentaran no aplicar un ERTOS. Però davant de l'opció de no aplicar un ERTOS, volen tenir l'opció de poder pactar amb els treballadors també una opció de la reducció de la jornada de treball.

En segon lloc, tampoc no és possible o no entenem doncs que sigui aplicable per part del Govern, perquè si el que es vol és protegir els llocs de treball, justament el que estem fent és el contrari. Això ho hem explicat des del principi. Vostès veuen l'aplicació dels ERTOS com una mesura que afavoreix les empreses, quan nosaltres veiem l'aplicació dels ERTOS com una opció que permet assegurar els llocs de treball de tots els assalariats d'aquest país.

Respecte a l'esmena 29, que és l'article 17.

Quan vostès parlen sobre les afectacions del salari, canvien salari fix per salari global, i per tant ja canvien la base de càlcul, ja que el salari global inclou com vostè ja sap el fix i el variable, i el que la llei pretén assegurar és el salari fix que correspon a la jornada ordinària de treball.

L'esglaonat proposat pel Govern crec que no ho admetran mai, però afavoreix més les rendes més baixes en detriment de les altes. És assumible, i estic convençut que vostès sempre haguessin intentat anar més enllà que el propi Govern per intentar demostrar, i ho dic expressament, només intentar, que són els que estan al costat dels treballadors. Això sí, sense fer cap número al respecte.

Els ERTOS que proposa aquest Govern són uns ERTOS abastament socials, garantistes i això que a vostès els hi agrada sovint fer en comparació a altres països que són referents en quant a protecció del treballador, són molt més generoses. I vostès això no ho voldran reconèixer ni ho reconeixeran.

Des del Govern i des de la majoria, defensem que també estem al costat del treballador, que hem intentat fer una gran inversió, amb un risc d'endeutament important però amb una diferència respecte a vostès, amb la responsabilitat de calcular l'impacte de la proposta. També es protegeix al treballador garantint l'Estat del Benestar que des d'un punt de vista de viabilitat econòmica, és absolutament necessari per complir amb allò que l'Estat pot assumir.

Assegurem el 100% dels salaris més baixos, les reduccions augmenten considerablement a partir del salari mitjà, i topem els salaris més alts. Aquest és el nostre model, i és un model de corresponsabilitat. Per protegir els més febles però amb la corresponsabilitat de no carregar més del necessari a les empreses del país, ni posar en risc al propi Estat del benestar.

I finalment respecte a l'opció de la cotització de la branca de jubilació, sis mesos en la vida laboral d'una pensió de jubilació no és el mateix respecte a la possibilitat i l'estalvi que aconseguirà el Govern, no assumint aquesta cotització i destinant aquests diners a fer més aportacions al salari dels treballadors, a reduir la part que va aportar les empreses i fins i tot si és necessari a d'altres programes d'ajuda.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sra. Salazar.

**La Sra. Judith Salazar:**

Començaré pel Sr. ministre. El ministre ens deia que no voldrem reconèixer que som més generosos que en d'altres països i no tenim cap problema en reconèixer-li. Ara bé, també em reconeixerà vostè que nosaltres venim defensant des de l'inici que haurien d'haver estat implementades abans. Per tant jo crec que aquí també tenim un problema de base. Si això hagués estat previst per cobrir les nòmines del mes d'abril, potser les empreses no estarien en les dificultats que vostè tant anomena en la sessió d'avui.

Dit això, entenem pel que fa a la cotització de jubilació, és una qüestió filosòfica, és a dir, jo permeti'm que dubti Sra. Molné que això hagi de comprometre el futur dels nostres nets amb l'import d'aquesta prestació de jubilació. Però més enllà d'això, el que sí que estem, nosaltres sostenim la nostra esmena en el fet que si el treballador ja veu afectat el seu salari, no té perquè veure afectat altres càrregues perquè filosòficament insisteixo, la seva part de corresponsabilitat ja l'està assumint via reducció del salari.

Vostè Sr. ministre o Sra. Molné, no ho recordo, doncs deia que el Govern és qui ha d'assumir les prestacions i per tant ho fa en base al seu model. Jo discrepo qui ha d'assumir les prestacions, no és el Govern, és l'Estat i per tant, som tots. I la representació de la sobirania d'aquest país rau i es concentra en aquesta Cambra i entendran que nosaltres tenim un model. Nosaltres ja sabem que a vostès no els hi agrada el nostre model i nosaltres el seu, ens pot agradar més o menys però volem ser coherents amb el nostre. I doncs per tant, jo crec que és legítim que nosaltres defensem.

Sr. Gallardo, vostè diu: "No ens ho reconeixen i vostès en volen més". No insisteixo, estic explicant la coherència d'una postura de pujar el salari mínim que no és fruit del debat d'aquesta llei. Vostè ja ha assistit a debats en aquest sentit, inclús abans de què hi pogués existir jo. La postura del Partit Socialdemòcrata en relació a pujar el salari mínim interprofessional és de sobre pacífica coneguda per la ciutadania, i el que estem fent és ser coherents amb aquesta proposta a efectes de les prestacions que es plantegen. Està clar que no són el seu model, ja ho sabem, vostès no estan d'acord en pujar aquest salari mínim en els mateixos termes que nosaltres. D'acord, és legítim, i nosaltres hem de saber quin és el joc democràtic i saber que no tenim majoria suficient. Però permetran almenys que expliquem a la ciutadania quin és el nostre. I el que no trobo de rebut és que vostès diguin que és oportunista quan insisteixo, és coherent amb el que venim defensant en aquesta Cambra inclús molt abans de què jo hi fos.

Per tant, i sense voler repetir-me especialment, aquest re-càlcul de percentatges el plantejem amb coherència amb aquesta protecció fins a 1250 euros. Considerem que algú que està cobrant 1100 euros, poca cosa se li pot retallar i després ja en parlarem, els meus companys tindran ocasió d'aprofundir amb altres mesures que acompanya la nostra proposta política per tal d'intentar que l'economia de les famílies es sostingui, i per tant, procurem facilitar l'entesa a la gent que ens està veient. No fugim o no posem a la boca dels altres allò que no estan dient, i si us plau entenguin com nosaltres entenem i assumim i jo diria que acceptem, com no pot ser d'una altra manera que no tenim la majoria suficient, però no ens deslegitimem dient que nosaltres el que volíem era apujar el percentatge sense fer càlculs. Insisteixo, el que volem és ser coherents amb la nostra línia política que no és d'avui.

I fora d'això, amb la resta, vostès tenen el seu model, nosaltres tenim el nostre, i només em queda fer un petit apunt respecte a la reducció de la jornada que pactin els empresaris amb els treballadors, absolutament lícit, com no podia ser d'una altra manera. Però si després legislem amb uns mínims, aquelles propostes que no assoleixin aquests mínims que avui s'aprovaran en aquesta Cambra, no haurien de poder prevaldre sobre una llei que sí que estableix uns mínims.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 1, votant sí a la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

Sí, gràcies.

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió. Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 4, votant sí a

la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I votarem ara la reserva d'esmena número 8, votant sí a la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Fem una breu pausa de deu minuts.

Els demano, si us plau, que siguin curosos amb les distàncies recomanades entre vostès.

Se suspèn la sessió

(Són les 11.17h)

Deixa la sala la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez i s'incorpora el M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo.

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.33h)

**La Sra. síndica general:**

Reiniciem la sessió.

Grup de reserves d'esmena número 9 i 22, presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar les reserves, el Sr. Jordi Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Gràcies.

Bé, primer de tot voldria fer una consideració global i general sobre el debat d'avui perquè penso que tinc dret a fer-la perquè em sento realment una miqueta molest.

He de dir que si ho he entès bé aquest tràmit parlamentari consta d'una segona possibilitat de debat al voltant d'unes idees i per intentar fer que algú rectifiqui el seu vot i, si pot ser, millori el text. Jo penso que aquest era l'esperit d'aquest debat. Algú ha dit aquí avui que no era aquest l'esperit, que vist el debat que hi havia hagut ahir en comissió legislativa ja potser n'hi havia prou i que no calia insistir massa. Jo insisteixo i faré les meves intervencions en aquest sentit, és a dir, com que estic convençut que aquestes aportacions no fan d'aparador del PS sinó que el que fan és intentar millorar un text que ja té qualitats certament però penso que es pot millorar.

Després també tinc les espatlles molt amples avui i he hagut de sentir coses com que no som conscients, que som populistes, que fem judicis de valors, que som gent que les empreses no les tenim en compte... I voldria fer una consideració també al respecte. Dins del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i dintre de tota la gent de l'àmbit socialdemòcrata hi ha tants empresaris com en els altres àmbits polítics i, evidentment ja sabem que no hi ha treballadors sense empreses, és a dir, que això no ens ho tornin a dir perquè ja n'hi ha prou de comèdia! I molts de nosaltres les hem creat les empreses que tenim i no les hem heretat... Només és una constatació. És a dir que, d'empresaris ens en sentim tant com qualsevol altre.

Bé, per recolzar la meua esmena que veig que ningú l'ha tornat a llegir però sí que faré unes consideracions prèvies. Aquestes consideracions prèvies les he pogut tenir gràcies a una demanda d'informació que vam fer i que la Caixa Andorrana de Seguretat Social ens ha facilitat, però ja li dic, gràcies a una petició que jo penso que és important aquesta matisació perquè haurien de ser realment públiques i notòries, i algunes d'elles potser em diran que no m'he mirat les estadístiques de la CASS, que ja m'ho han dit algun camí aquí, sí però algunes d'elles estan aturades a l'any 2017 encara, vull dir que... Déu n'hi do!

Dir que els treballadors per compte propi, segons estadístiques de la CASS, són 6.500 treballadors (6.595). És una apreciació que nosaltres hem tingut en compte en el moment de fer les esmenes que avui defenso.

També val a dir que el número de declarants en funció del nombre de treballadors de les empreses andorranes inferiors a cinc treballadors, són 5.075

empreses del total de 6.708. També és un detall important i a tenir en compte.

Un altre detall important i a tenir en compte és que els llocs de treball que ocupen aquestes empreses que són d'un a cinc treballadors són 13.922, a nombre d'empreses, i aquestes empreses dintre del còmput global de les empreses d'Andorra que són 15.495, això representa el 90% del teixit empresarial d'Andorra.

Això són unes dades que penso que no hem de justificar però sí que a nosaltres ens han servit en el moment d'elaborar les nostres esmenes al respecte.

Llavors, amb aquestes esmenes què hem pretès nosaltres? Hem pretès, sabedors de la situació actual i coneixedors del teixit empresarial d'Andorra, sabem que dintre d'aqueta gran quantitat de petites i petitíssimes empreses hi ha gent que no és empresari per voluntat pròpia. És a dir, tota aquesta gent, la major part d'ells són empresaris per conseqüència, per conseqüència de l'última crisi financera en la qual els empresaris -i m'assenyalo jo també- vam haver de prendre decisions dràstiques per salvar les empreses i per salvar el teixit empresarial i vam acomiadar a tota una sèrie de gent, alguns respectant les lleis i altres sense respectar-les. Tots aquests empresaris quan la cosa... tots aquests treballadors que es van quedar sense treball en el moment de reprendre l'activitat econòmica després de l'anterior crisi, van esdevenir empresaris jo diria "accidentals", i quasi bé tots ells estan treballant per un sol client que en general i molt sovint és l'empresa que els va fer fora. Aquesta també és una constatació que jo penso que és important en el moment d'entendre el sentit de les nostres esmenes i sobretot d'aquestes dues esmenes que defenso ara que són la 58 i la 80 de l'informe del Ponent.

Val a dir també en honor a la veritat que els grups parlamentaris de la majoria parlamentària ens van fer una proposta de transacció que ens la vàrem mirar evidentment. El que no entenc, i estava disposat a transaccionar-ho i parlar-ho amb l'autora del tema perquè ja havíem intuït una possibilitat de transacció, és que no se'ns aprovés la nostra i s'afegís quan nosaltres diguem amb aquesta cèl·lula que s'ha de crear per tractar tots aquests micro empresaris -que nosaltres dèiem la seguretat social i ara li explicaré el per què-, i recolzada per treballadors de l'Administració pública i sobretot molt important recolzada per una captació de voluntaris dels diferents sectors perquè són ells els que es coneixen entre ells, se'ns va proposar una transacció on s'inclouia el punt empresa, que jo ja hi estic d'acord, que quan en aquesta part dels treballadors de l'Administració pública s'hi afegís alguna empresa ja haguéssim acabat el bròquil, però no va ser així! I jo el que crec és que la part més important d'aquesta cèl·lula és la CASS, perquè tots aquests micro treballadors són

pràcticament anònims i, si volem saber senyes, si volem saber direccions i si volem saber telèfons ens faran falta unes dades i aquestes dades ens les facilitaria la CASS. No era per tocar els nassos a la gent de la CASS, no, era per ser més eficients al respecte.

També val a dir que tots aquests treballadors que són un sector important, com he dit abans, a nivell estadístic, quan han estat tractats com a empreses, totes aquestes empreses petites i micro empreses, els anomenem a alguns autònoms, a d'altres treballadors per compte propi i, al final ens hi farem mal.

Però per exemple avui en el diari surt que 2.424 d'entre ells han demanat suspendre la cotització. Però és que aquests 2.400 només són una quarta part de la totalitat.

Doncs, inspirant-nos del que han estat fent tots els comuns d'aquí d'aquest país i que ho estan fent força bé, amb la gent més necessitada que són els nostres padrins, que han tingut les seves dificultats també per tenir les senyes dels telèfons, de les adreces, etc., els han trucat a tots, els hi han demanat a veure com anaven, els hi han demanat si els hi feia falta ajuda. I això s'ha transformat amb molts dels casos amb un servei de càtering a domicili per evitar el contagi. Aquest era l'esperit que movia aquestes dues esmenes, sobretot la part primera i la part segona, jo penso que, que menys que brindar-los-hi l'oportunitat automàtica un cop re censats, un cop localitzats, de poder percebre 2.000 euros, però no donar-los-hi, tenir la possibilitat que percebin 2.000 euros per poder tirar endavant.

Aquest era l'esperit i l'esperit, insisteixo, és mirar a veure si tots vostès poden reconsiderar la qüestió i votar-vos favorablement aquestes esmenes

Gràcies.

#### **La Sra. sàndica general:**

Gràcies Sr. Font.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, Sr. Pintat.

#### **El Sr. Josep Pintat:**

Sí, Sra. sàndica, si em permet una consideració prèvia.

Sr. Font, sàpiga que vostè i tot el seu grup que representa té tota la nostra consideració, a l'igual que tots els grups parlamentaris que estan presents en aquesta Cambra, i a l'igual que el M. I. Govern. Sàpiga que si durant les votacions a les comissions ens hem abstingut amb les nostres votacions és perquè nosaltres situem el problema en un altre nivell i creiem que totes aquestes mesures se'ns fa molt difícil poder-les considerar i no hem volgut votar en contra

ningú, que és el que hem fet durant la Comissió de Finances.

Després ja parlarem del nostre posicionament i crec que aquí només estem en una fase que és molt a curt termini. Però això serà més al llarg del segon debat que tindrem dins del marc total de la llei.

I crec i també manifestem a la Comissió de Finances, perquè aquí parlem de moltes mesures que és una forma de repartir costos o responsabilitats, però ni el Consell ni el Govern avui dia és capaç de fer una llei i un decret que els ingressos de les empreses augmentin. Per tant, a partir d'aquí, situem-nos allà on estem i en parlem més endavant. I en tot cas, doncs, el nostre vot serà el mateix que vam emetre a la Comissió.

Moltes gràcies Sra. sàndica.

#### **La Sra. sàndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

#### **El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sra. sàndica.

Fent referència a la locució del conseller Font penso que també val la pena contextualitzar i em permetré puntualitzar algunes de les seves paraules des de la meua òptica.

El Sr. Font deia que el que pretenen fer avui tornant a portar en la discussió del Ple totes i cadascuna d'aquestes 37 reserves d'esmena és millorar el text de la Llei.

Doncs, Sr. Font, li he de dir que agraeixo aquest voluntarisme però aquest voluntarisme, avui, malauradament aquí no es pot veure reflectit, perquè l'únic que podem fer avui aquí és o votar la seva esmena o no votar-la.

La voluntat de millorar els textos ho teníem en comissió, en el si de la comissió. I en el si de la comissió vostè mateix ha reconegut que se li van transaccionar textos. És a dir, vostès veuen un text inicial que és el projecte de llei que els dona Govern. Com que no els agrada i també ho esmentava el Sr. Pintat, cadascú fa les seves aportacions. I el que ha resultat del treball en comissió, és que les seves aportacions, vostès, no les han volgut discutir, no les han volgut transaccionar perquè hi han hagut, 27, Sr. López, 27 transaccions proposades, 27. És a dir, allò que vostès proposaven, les altres forces polítiques ho volien transaccionar per arribar a un punt de convergència perquè no fos ni el que vostès presentaven ni el que presentaven les altres

formacions polítiques. És a dir, trobar un punt en comú, un punt de transacció.

Doncs, diguem-ho clar, van ser 27 transaccions les proposades de les quals, finalment, només 2, dues d'aquestes transaccions vostès van recollir. Per tant, diguem-ho clar. Avui vostès tornen a portar exactament totes i cadascuna d'aquelles esmenes que van posar vostè a disposició de la comissió, i que en el seu moment, quan tocava, vostès no van voler seure i escoltar. O es feia passar la seva esmena o no hi havia alternativa.

Doncs, entenem que això avui és el que estan vostès fent aquí. Tornem a parlar d'aquestes esmenes. Cap problema.

Jo penso, vull pensar que els ciutadans del que estem parlant ara poc interessats estan. Ho deia la Sra. Salazar fa un moment que ens permetin explicar a la nostra ciutadania el nostre model, quina és la nostra proposta política, quina és la nostra línia política. Ben legítim. Però jo vull pensar que avui, els conciutadans del nostre país, el que volen saber és quines mesures tots plegats som capaços de posar damunt de la taula per poder-nos sortir el millor possible. Això és el que realment interessa als ciutadans del nostre país. Penso que pocs ciutadans del nostre país estan interessats en saber quins són els postulats de la política liberal o la socialdemòcrata o la de quina sigui.

No va per aquí la cosa avui. Va per posar mesures que solucionin els problemes ingents, gravíssims que té el nostre país. I que el té el nostre país i els tenen tots els altres països de l'entorn. De fet els tenen tots els països d'aquest món.

Per tant, no es tracta aquí de fer proxenetisme polític avui, sinó de donar solucions. Amb la qual cosa jo li he de tornar a dir. Sr. Font, vostè deia que vol posar al debat perquè votem les seves esmenes. No, no, això ja ho hem fet. Aquest exercici l'hem fet. El repetirem. No passa res!

Penso que els 28 consellers generals d'aquesta Cambra i Govern han demostrat tots aquests dies que no tenim cap mena de por a treballar si fa falta 24 hores cadascun dels dies. Per tant, aquest exercici el farem. Però no vulgui fer entendre a la ciutadania, si us plau, que vostès volen millorar una llei perquè no han volgut acceptar cap de les transaccions. I una transacció justament és això, és trobar el punt mig, el punt de convergència entre diferents posicionaments polítics.

Fet aquest aclariment, Sra. síndica, sí que voldria centrar-me exactament amb les dues reserves d'esmena que en aquests moments estem considerant. En una d'elles, el Sr. Font, ben legítimament -ben legítimament- el que feien era proposar a la CASS que tingués un punt d'atenció dedicat per donar resposta

a totes les inquietuds, a totes les preocupacions, les problemàtiques, els dubtes que els hi sorgia a l'hora d'aplicar totes aquestes eines que legalment nosaltres hem posat a disposició dels ciutadans, o que avui també, aprovant aquesta Llei posarem a disposició dels ciutadans.

La finalitat, Sr. Font, és legítima, i així li ho vam fer saber durant el debat en comissió. Però també ha d'entendre vostè, hi han d'entendre els seus companys de la formació socialdemòcrata, que qui està governant aquest país, qui porta els dissenys executius d'aquest país, és el Govern tripartit. Per tant, si hi ha mesures en aquest sentit que ja s'estan desenvolupant, que ja existeixen, o inclús que es volen millorar, no pretenguin vostès suplir l'executiu.

Penso que nosaltres aquí, en el nostre Parlament, el que hem de fer és l'acció legislativa que ens pertoca. Però és l'executiu que determina quines creuen que són les millors accions executives per tirar endavant. Per tant, no vulguin ara suplir una identitat que a vostès no els correspon. És per això que nosaltres en aquesta proposta de transacció que la consellera Martisella va posar a la seva disposició, deia clarament que el que vostès volien copsar en l'esmena que proposaven, es faria a través del punt d'empresa. S'està fent a través del punt d'empresa, s'ha fet a través del punt d'empresa i es reforçarà i el millorarà en el punt d'empresa.

I per què? És un caprici del nostre executiu? Doncs, no. No és cap caprici i li vam argumentar molt bé el perquè s'havia de ser així. Havia de ser així, perquè la CASS en aquests moments la Caixa Andorrana de Seguretat Social estarà sotmesa a una quantitat ingent de feina sobreposada que mai s'haguessin pogut pensar que tindrien. Amb la qual cosa no forcem més el mecanisme si l'executiu ja ha previst un procediment per al qual es pot donar sortida a totes i cadascuna de les preocupacions que vostè esmentava.

És en aquest sentit i en permetre llegir la transacció, és a dir aquest punt d'acord que nosaltres volíem proposar-los per arribar a una entesa i veure reflectit l'esperit de la seva esmena i que vostès van refusar. Em permeto llegir-lo Sra. síndica: "Disposició addicional. S'encomana al Govern que prossegueixi les accions ja endegades en el sentit de crear aprofitant sinergies amb el punt empresa existent, un servei per a les empreses i les persones que realitzen una activitat per compte propi que ofereixi atenció i proporcionï informació en matèria laboral, de seguretat social, d'arrendaments i d'instruments de crèdit bancari i de qualsevol altre tipus a les empreses i a les persones que realitzen una activitat per compte propi en el marc de la situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV 2.

És a dir, els hi dèiem que captaríem l'essència del que vostès estaven transmetent entre les diferents formacions parlamentàries. El que volíem era trobar aquesta entesa i en forma de transacció reflectir això a la llei perquè aquesta és la línia emprada i utilitzada per l'executiu per donar sortida a aquestes inquietuds. I com que no és la seva, vostès es permeten el luxe de no acceptar la transacció i això ara no sortirà a la llei.

Per altra banda, de dir als nostres conciutadans que això és el que els preocupa, que això continuarà passant per bé que no surti a la nostra llei, suposo que algun dels ministres, el ministre Gallardo ho podrà aclarir com es donarà resposta a aquestes situacions perquè cap treballador per compte propi, cap autònom no vegi resoltes les seves inquietuds, els seus problemes, els seus dubtes a l'hora de demanar els ajuts.

Em centraré ja per acabar Sra. síndica amb el contingut de l'altra reserva d'esmena. L'esmena 80 de l'informe del ponent, en la qual el Grup Parlamentari Socialdemòcrata demanava que hi hagués una línia de finançament avalat pel Govern de 2000 euros mensuals, automàtica per cada autònom.

Doncs li diré que aquesta esmena es retira. Per què? Perquè vostès intenten donar solució a un tema que ja està per altra banda solucionat però que a més a més el volen constrènyer.

Vostès estan dient i estan parlant de la importància cabdal que és i té el teixit econòmic dels autònoms al nostre país, i fan una esmena per constrènyer drets que ja els hi ha donat la llei anterior, que és una línia de crèdits tous il·limitada, i que a hores d'ara ja han sol·licitat més de 547 autònoms. Per tant, perdoni, penso que és molt millor no constrènyer les necessitats financeres dels nostres autònoms amb aquesta línia de crèdits tous que s'estan atorgant sense cap mena de problema. La prova és que tots aquests autònoms ja els han demanat i els han sol·licitat. Això sí, vostès venen i volen limitar-ho a 2000 euros. I això sí, es volen agafar amb l'estàndard que són els que defensen els autònoms. Doncs no! No! Els defensaran a la seva manera, però pensem que queden molt millor defensats, que no siguin vostès que per llei limitin a 2000 euros mensuals la necessitat de finançament dels autònoms, quan ara poden accedir als crèdits tous, com a ells millor els convingui. Penso que ni vostè ni jo sabem quines són les necessitats concretes de tots i cadascun dels autònoms del nostre país. Per tant, no podíem acceptar una esmena que constrenyia unes funcionalitats que ja estaven garantides amb la llei anterior i que així s'ha demostrat que a la pràctica en aquests pocs dies que portem amb aquesta línia de crèdits tous, han estat sol·licitats per 547 autònoms.

Per tant, ja per acabar, m'agradaria que quedi molt clar el sentit pel qual no s'accepten les esmenes proposades pel Partit Socialdemòcrata.

Per una banda, una es volia transaccionar i no es va voler, però ja està resolta aquesta problemàtica que ells estaven denunciant, i l'altra, la seva esmena és molt més desfavorable que les línies existents actualment.

Per tant, ja li avanço Sra. síndica que el sentit de vot serà de no acceptar les dues esmenes.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

#### **El Sr. Jordi Gallardo:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Dir el primer lloc que subscriu paraula per paraula de la intervenció del president del Grup Parlamentari Liberal, el Sr. Costa.

L'esmena pretén en un primer lloc doncs resoldre o facilitar una qüestió purament organitzativa que entenc que seria d'aplicació si no s'estigués fent. Sempre tot es pot millorar, evidentment, no vull dir doncs que tot es faci perfecte, però ja s'està fent. El que no pot pensar la gent és que des del Govern, des del moment i inclús abans perquè el punt d'empresa ja existia abans, doncs no s'està donant seguiment i atenció a tots els dubtes i a totes les qüestions que afecten el teixit empresarial. I aquí quan parlem de teixit empresarial i teixit productiu, incloguem com no pot ser d'una altra manera els treballadors per compte propi. I és a través del punt d'empresa. Per això la transacció, com des de la majoria se'ns va proposar una iniciativa lloable perquè està pensada doncs per aquest col·lectiu, ja vam informar del que està fent el punt d'empresa, del que feia abans de la crisi, del que està fent ara a partir del moment doncs que es va posar en marxa el paquet de crèdits tous, i que moltes de les consultes i dels dubtes s'han vehiculat a través del punt d'empresa ja sigui presencialment i també després a través del telèfon 180 i telemàticament mitjançant el correu d'empresa.ad, que s'ha estat fent durant el primer paquet d'ajuts als crèdits tous, i que continuarà durant aquesta segona etapa si és necessari, que segurament ho serà, a partir del moment doncs que la llei si s'acaba votant entri en vigor.

Aquest punt d'empresa ha tingut i té un rol d'acompanyament i d'assessorament. No només des del punt de vista econòmic i podríem dir burocràtic, sinó també d'assessorament i de dubtes. I fins i tot de

dubtes que fins i tot no es poden resoldre pròpiament aquí dins del que és el punt d'empresa i que requereixen d'altres administracions.

Per tant doncs entenem que el punt d'empresa és el lligam. Entenem a més a més que amb el rol que ha assumit ja ACTUA com ho va fer durant la crisi BPA; que va ser una organització o en aquest cas una societat que va servir també per acompanyar totes les petites empreses que van quedar en una situació de crisi, que havien de demanar doncs accés als préstecs del moment. ACTUA també, concretament la part de l'Agència de Desenvolupament i Inversió ADI, està a disposició per fer aquest acompanyament que ja han fet, perquè molts d'aquests autònoms, sobretot la part d'autònom potser més innovador, està en un contacte permanent amb ACTUA. Per tant, jo el que vaig expressar, des del Govern així ho vam manifestar als membres de la majoria, és que estàvem disposats evidentment a millorar el que fos possible, però que enteníem que era un servei que ja es feia. I que evidentment això requerirà d'un reforçament. De la mateixa manera que explicàvem que per la part dels treballadors, totes aquelles consultes que seran moltíssimes, se'ns generaran i ja s'han estat generant per la part dels assalariats i es vehicularà mitjançant el departament de treball, i per això he explicat abans que es reforçarà amb perfil de juristes, amb perfil de gent que hagi tingut una trajectòria dins de l'Administració i que ara estan en altres departaments per reforçar aquest departament de treball. També es farà així en el Ministeri d'Economia pel que representa el punt d'empresa.

De fet, bona part de l'equip que forma part de la comissió tècnica que avalua les demandes de crèdits tous, continuaran tenint un rol importantíssim d'anàlisi i acompanyament en aquesta segona fase d'accés a les mesures que preveu la segona llei òmnibus.

Una segona llei que preveu conjuntament amb la primera fins a 21 propostes adreçades als autònoms, 21 propostes. No necessitem que vostès ens reconeguin la importància dels autònoms, en som conscients. De fet en som conscients plegats, per això aquest Govern ha tingut a bé i evidentment doncs el treball en comissió ha millorat el text legislatiu, el paquet de propostes adreçades als autònoms. 21, d'entre les quals hi ha l'accés als crèdits tous, com explicava el Sr. Costa. I per tant doncs, acceptar una limitació de 2000 euros com el que proposen vostès, entenem que això no és tan favorable, evidentment doncs a criteri seu doncs potser sí, com el que nosaltres els hi estem proposant.

Per tant, i em remeto a la primera part de la intervenció que ha fet vostè, quan jo em referia que no són conscients i ho continuo mantenint potser de

la realitat del teixit empresarial d'aquest país, és perquè em costa d'entendre com propostes que estan fetes des de la majoria i que realment milloren o donen una solució a la situació dels autònoms, i en aquest cas també de les empreses, vostès les volen girar fent creure que no ho són.

Poder accedir al paquet de crèdits tous és més favorable que accedir a 200 euros? Sí.

Poder posar treballadors en suspensió de contracte temporal abans d'acomiarar? Sí.

I vostès han fet esmenes en el sentit contrari. Per tant, jo em sap molt greu perquè sé que vostè és una persona molt arrelada i molt propera i un empresari també Sr. Font, però em costa d'entendre com aquest tipus de proposta poden vostès justificar que és una manera d'ajudar al teixit productiu d'aquest país. El teixit productiu d'aquest país se l'ajuda conservant els llocs de treball. I per conservar els llocs de treball era necessari aquesta llei, era necessari aquest model, calia fer-ho de manera adhoc. Ja li he reconegut a la seva companya, a la Sra. Salazar que segurament amb unes circumstàncies diferents i no en una conjuntura de crisi sanitària i de tancament de l'activitat com l'actual, el model que estaríem tots legislant de suspensió de contracte de treball, seria un altre. Però la situació és la que tenim, el temps és el que tenim, i les empreses, ni els treballador ni els autònoms poden esperar més.

Llavors, podem discutir aspectes organitzatius, podem discutir coses que segurament amb molt més temps podríem aconseguir una millora a llarg termini, però el que necessitem són respostes reals, respostes que s'aguantin econòmicament i que permetin que la nostra economia doncs tiri endavant.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sr. Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Bé, si només és la vostra llei, no sé què hi fem nosaltres.

Perquè, és clar, dir que la "nostra" llei, el "vostre" projecte de llei... La llei quan surti del Parlament serà la llei de "tots nosaltres", si us plau.

Després, vostè em fa una apreciació dient que ja hi ha 500 o 600 treballadors autònoms que ja han utilitzat les fórmules que se'ls hi ha proposat des del Govern. Això només representa el 10% del total dels autònoms. Llavors, nosaltres quan volem aportar



solucions no volem tenir la panacea, no volem espatllar la vostra llei o el vostre projecte de llei que ja preveu tota una sèrie de mesures, volem complementar-ho i, llavors, jo penso que no ha entès l'esperit de la nostra proposta perquè vostès sí que han fet una proposta encertada amb els autònoms, però és una proposta que va en un sentit, és a dir, vostès estan a l'Administració i posaran tots els mitjans *"habidos y por haber"* i els hi reconec, i gràcies que ho hagin fet i ho han fet molt bé, perquè tota la gent que siguin autònoms es puguin dirigir a vostès. Això ho tindran resolt i ho tenen resolt.

El sentit de la nostra esmena no és aquest sentit, és en el sentit, coneixedors torno a insistir, del teixit que tenim en aquest país que sigui l'Administració que es preocupi d'aquesta gent i que vagi cap a ells. Sé que és complicat en moments que vostè ha dit; "si saturem més les institucions..." i tal... A veure, tenim en aquest moment l'esperit de la llei insisteixo que és el més important i és que l'Administració es preocupi en saber -com he dit i he fet el símil amb els comuns i amb els padrins, de saber- vostès són autònoms, han seguit algunes de les mesures que nosaltres estem proposant? Perquè ens interessa que aquest teixit quedi viu, o que es mori per inhibició o que es quedin a casa i que no sàpiguen res. Heu de comptar que molts d'aquests autònoms ni tan sols escolten ni Ràdio Andorra ni la Televisió Andorrana, i alguns ni l'entenen. És a dir, és en el sentit més pràctic i de millorar i d'estendre la gama de les vostres actuacions que no les hem criticat en cap moment.

És a dir, què li expliquem a aquell senyor que no té ni comptable, que ha d'anar a demanar un crèdit tou, per exemple! Jo n'he viscut més d'un. En canvi, si tu li truques i li dius: "Escolta, nosaltres estem preocupats, no volem que la teva activitat cessi, volem que surti endavant, et podem donar aquestes facilitats, et podem... això, si vols tindrem un servei a la teva presència" i, hem implicat, però no saturat a tothom... i hem implicat voluntaris que això també és important. És a dir, és important que el mateix sector s'auto preocupi del seu problema.

Jo penso... i això no ens ho hem inventat perquè podria dir: "Ostres, sí que sou inventius", no, no, nosaltres hem parlat amb la gent i hem parlat amb els autònoms, els coneixem quasi bé a tots -jo si no conec a 100, no en conec cap de petit autònom. I tracto, i m'han telefonat... Sí, perquè és gent amb els que treballo cada dia... Cada dia hi estic treballant amb ells i algun d'ells la major part es fan fer la factura pel seu client, no tenen ni sistema de comptabilitat. És amb aquesta gent que jo demano que es faci un tracte específic i que se'ls hi faci al revés. No que esperem que ens vinguin a veure, que està molt bé i que tinguem solucions per aportar-los-hi. Que els anem nosaltres a trobar i que els donem unes possibles

solucions, aquest era l'esperit de la nostra llei. Si aquest esperit s'entén malament... doncs, ja està. És a dir, si a nosaltres la transacció hagués conservat aquest esperit haguéssim pogut parlar, però el fet de dir: "No, serà el Punt Empresa"... Bé, ja està bé que el Punt d'Empresa s'afegeixi a aquesta iniciativa nostra, només faltaria! És clar que sí, però és una iniciativa nova, no té res a veure amb les iniciatives que esteu fent.

És a dir, estic dient que busquem les senyes d'aquesta gent i els anem a veure a casa. Aquest era l'esperit.

Ho sento... No ha prosperat.

**La Sra. síndica general:**

Alguna altra intervenció...

Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Sí, Sr. Font, és que jo no hi era en el debat en comissió però és que no és incompatible una cosa amb una altra. No és absolutament incompatible. Que nosaltres estiguéssim proposant que la gestió es fes des del Punt d'Empresa i no des de la CASS no és incompatible amb que no es pugui fer que a mi em sembla que és el que li van intentar explicar, -jo no hi era en aquella comissió, però a mi em sembla que és el que es va intentar explicar- perquè la proposta del Govern va ser entenem que pot ser positiu però en lloc de fer-ho des de la CASS, perquè la CASS és la que haurà d'assumir tota la gestió dels pagaments i, per tant, doncs estarà amb un volum de gestió no només de les pensions, no només de les prestacions que s'hagin de fer per baixa, si ara afegim, a més a més, aquest tipus de gestió doncs, fem-ho des del Punt d'Empresa. Per tant, jo crec que o potser no es van entendre, o potser vostè tampoc va comprendre com s'exposava, però és que absolutament en cap moment hem dit que és incompatible. Nosaltres ja els hem dit que ja hi havia un punt pensat específicament per aquest tipus de teixit productiu i que des d'aquest punt és des d'on pensàvem i pensem que aquest tipus d'acció s'ha de fer no des de la CASS, des d'aquí, des del Punt d'Empresa i no amb voluntaris, sinó a més a més amb el personal que tenim a l'Administració d'altres departaments en un moment en el qual molts estan fent teletreball i els estem reconduint i aprofitant per fer altres tasques i altres tipus de servei al ciutadà o a les empreses.

Des d'aquesta òptica i des d'aquest posicionament se'ls hi va proposar que aquesta gestió es fes des del Punt d'Empresa i no des de la CASS, però vostès em sembla a mi que no van voler acceptar la transacció.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sr. Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Home, no hi torni que havia començat molt bé!

“No vam voler”, no, “no vam fer-ho”. No és que hi hagués una voluntat expressa, si us plau. Jo en el que estic interessat és en salvar el teixit aquest empresarial; no estic aquí intentant salvar un compromís entre vostè i jo... Ja n’hi ha prou d’això!

A veure, si jo em lleigeixo la seva transacció... També val a dir que en aquell moment quan s’havia de fer la transacció, la persona que l’havia redactat que era la Maria... perdó, la Sra. Martisella, havia patit un altercat complicat i ja no hi era a la comissió que probablement hi haguéssim arribat, però torno a insistir, en el vostre redactat no es marca la tendència aquesta que estic dient de les relacions en els dos sentits. Aquí continuem guardant la relació del sentit de què l’Administració espera que se li demani. Jo, no és aquest l’esperit de la meva esmena; l’esperit de la meva esmena és anar a trobar a trobar-los a ells, i tal.

Com voleu que aquest tipus de treballadors puguin anar a demanar un crèdit tou? Com ho voleu això? Sou conscients del que esteu parlant, aquests treballadors que són per compte propi? Que us dic que no tenen... Alguns d’ells presenten comptabilitat perquè hi estan obligats, però la major part no ho fan. I els que estan obligats són aquests 500 que han presentat demandes perquè no les han presentat de mutu propi la major part d’ells, l’han presentat perquè tenen administradors que els hi han proposat i que els hi han preparat els dossiers. Que em sembla molt bé, i no critico la vostra postura. Que està molt bé? Que està encertada? Que doneu solucions a moltíssims problemes? Però hi ha aquest problema que no està resolt.

I jo, era aquest l’esperit de la meva esmena.

**La Sra. síndica general:**

Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. Font, ho farem.

**El Sr. Jordi Font:**

Perfecte.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Ho farem com els vam proposar que es podia fer i com pensem, potser erròniament, que es pot fer millor des del Punt d’Empresa. No només per aquests 100 autònoms que vostè coneix sinó per tots els que puguem localitzar i assessorar.

I per la seva tranquil·litat, totes les persones que es posen en contacte amb el Punt d’Empresa i que sol·liciten informació per tenir un crèdit tou, hi ha una sèrie de formularis ja fets estàndards. Se’ls ajuda i se’ls assessora com els han d’omplir des d’un compte d’explotació fins a un balanç; se’ls acompanya si tenen dubtes i és la primera vegada que estan en una situació d’aquest tipus.

Ho fem i ho farem. És el que li he intentat explicar, Sr. Font. Jo crec que potser el tarannà que hi ha hagut en el moment en què s’han anat negociant les transaccions van fer que arribessin a un moment de bloqueig de postures, però jo crec que amb una proposta com aquesta que era factible i viable, vehicular no a través de la CASS com vostès demanaven sinó a través del Punt d’Empresa, però fer-la, és el que se’ls hi estava proposant... entenc jo.

Però, no es preocupi que això ho intentarem fer amb els recursos que tenim i per tant jo penso que la discussió no té sentit.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Sr. Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Sí, gràcies.

No em preocupo. En absolut! I li faig confiança. Tarannà cap!

És a dir, nosaltres estàvem allà parlant, intentant millorar la llei i són posicionaments i no em dirà que aquests posicionaments sobre aquest tema tenen alguna cosa a veure amb posicionaments polítics.

És a dir, jo no em preocupo, jo li faig confiança al que vostè ha manifestat aquí, però sobretot el que li demano és que no sigui només en un sentit, que sigui des de l’Administració que es vagi a veure als demés.

Si vostè em diu que es farà, no tingui por que el feedback el tindrem ràpid. Però de tota manera li faig confiança i m’ho crec.

**La Sra. síndica general:**

Acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d’esmena número 9, votant sí a la reserva

d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4 vots, en contra 9 i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Procedim ara a la votació de la reserva d'esmena número 22, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

Vots a favor 4, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Grup de reserves d'esmena número 12, 16 i 34 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar les reserves, el Sr. Jordi Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Bé, si no me n'he sortit a l'anterior, crec que amb aquesta ja quasi bé dono el sant per despedit, no?

Bé, torno a insistir en aquest aspecte que nosaltres hem intentat ser el màxim curosos i treballar les emenes de forma documentada amb la mesura del possible.

Sabem pertinentment que des del Govern s'estan fent unes ajudes i uns projectes de llei per donar el màxim de solucions al màxim de gent. En l'última reunió que vaig tenir presencial que va ser amb el Sr. cap de Govern i amb el Sr. ministre de Finances, vam estar molt d'acord amb l'aspecte de la corresponsabilitat dintre d'aquesta història. Dintre d'una crisi, si no hi

ha corresponsabilitat, si no hi ha solidaritat, jo dic és difícil de sortir-se'n o és molt més difícil de sortir-se'n.

S'han trobat diverses solucions per resoldre la manca de guanys que tindran tots els sectors. Hi ha persones que avui en dia possiblement no se'n ressentin de cap dels aspectes de la crisi, però jo diria que pràcticament no n'hi haurà cap. Tothom se'n ressentirà.

Totes les solucions que s'han considerat amb la Llei, -i ho trobo raonable o no raonable, no és el tema d'aquesta esmena- estan adreçades a garantir el salari fix de les persones, però a nivell de la CASS ens va donar una de les estadístiques que és la que ens ha impulsat a fer aquesta Llei, en la qual segrega el salari de les persones en dos aspectes: un que és el salari fix i l'altre que és el salari variable, i l'estadística a demés recull aquesta casuística amb tots els sectors d'activitat del país, amb tots ells, i no n'hi ha pràcticament cap d'ells exceptuant un aquí que veig que és zero, que és fabricació de maquinària i materials elèctrics que deuen ser 4 treballadors, perquè és difícil de quadrar l'estadística. Però quasi bé tots ells, alguns més que d'altres, la part de salari variable equival a un 20%. Aquest 20% quasi bé segur -quasi bé segur- que estarà afectat per la generalitat de tots els treballadors. I aquí incloc sistemes que estan avui en dia oberts. Segurament sobre aquestes parts variables del salari, hi haurà repercussions degudes a la crisi.

És arrel amb això, i sobretot amb allò de la corresponsabilitat que nosaltres proposàvem amb la nostra esmena, una reducció generalitzada sense discriminació, de tots els lloguers d'habitatges del 40%. Nosaltres pensàvem que dins de la corresponsabilitat, les persones que tenien habitatges posats a lloguer poc contribuïen a ajudar a la causa de resoldre aquesta crisi, i a demés amb el càlcul que fèiem, que proposàvem aquesta moratòria del 40% del lloguer durant tres mesos, afectàvem únicament la xifra d'afer -per dir-ho d'aquesta manera- dels que es dediquen a llogar, del 10%. És a dir, que sobre aquesta feina intrínseca de llogar habitatges, si aquesta gent es veia obligada a reduir el 40% del lloguer de l'habitatge durant tres mesos, això li afectava els seus revinguts d'un 10%. I jo penso que, que menys que com a demanda de corresponsabilització, no?

Amb aquest aspecte, vam presentar la nostra esmena, que evidentment va ser refusada. Bé, ho entenem. I després les altres dues esmenes eren conseqüència d'aquesta, perquè una d'elles també érem conscients que hi havia un petit sector de gent que es dedicava a llogar habitatges, que era gent molt modesta que els revinguts d'aquells lloguers representaven el seu modus vivendi.

I per això vam prendre una mesura que era l'esmena 74... o la 104, perdó, la 74 suprimíem una, per fer que aquesta gent que tenia també dificultats per viure si no percebia aquest 10% del lloguer, amb el còmput anyal, doncs, pogués tenir una ajuda de Govern.

Aquest era l'esperit de la nostra proposta i jo penso que era bastant justificable, sobretot dintre del marc de la corresponsabilitat.

**La Sra. síndica general:**

Pel Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laurediana +Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, doncs, aquí la nostra posició serà la que hem vingut explicant fins ara, serà d'abstenció.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Bonell.

**La Sra. Mònica Bonell:**

Gràcies Sra. síndica.

Les reserves d'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata van ser rebutjades perquè des del grup que donem suport a l'acció de Govern no som partidaris de rebaixes generalitzades, de tots els lloguers.

Des de la majoria defensem que aplicar aquesta mesura posa en perill la cadena econòmica, actuar de manera generalitzada pot acabar suposant un perjudici injust per a la ciutadania en la seva globalitat.

La Llei que avui aprovarem té com a objectiu preservar el 100% dels llocs de treball i amb les diferents mesures que estableix la Llei ajudar al teixit empresarial, als autònoms i als treballadors.

La Llei preveu que tots els treballadors que es vegin afectats per una suspensió temporal de treball o per una reducció de la jornada puguin acollir-se a una reducció del 20% en els seus lloguers, així com obtenir carències en les seves hipoteques i crèdits personals. A ells sí que se'ls ha d'ajudar en les despeses relacionades amb l'habitatge.

La nova Llei de mesures urgents presenta propostes equilibrades. És a dir, ajudem als qui més ho necessitaran i dins de la corresponsabilitat, que abans esmentava Sr. Font, l'hem d'assumir entre tots. Per tant, els que no hagin vist les seves nòmines afectades i puguin continuar assumint les despeses i obligacions concretes no tenen perquè pagar menys de lloguer i

hipoteca. No és just que en aquests casos els propietaris vegin els seus ingressos reduïts.

Des de la majoria ens sembla molt més coherent reduir un 20% del preu del lloguer a les persones que es veuran afectades per la suspensió temporal de treball i, paral·lelament, preveure una prestació per reglament als propietaris d'habitatges que vegin els seus ingressos substancialment reduïts. Apostem per això, abans que reduir en un 40% els lloguers a tothom i ajudes als petits propietaris d'habitatges que han previst en les seves esmenes.

Les propostes que preveu la llei que avui debatem, són propostes al nostre entendre més equilibrades. A més s'han de plantejar també en el sentit que l'Estat pugui fer front a totes les prestacions proposades.

És per això que els grups de la majoria mantindrem el vot negatiu que vam manifestar en comissió.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Bonell.

Pel Govern, Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Gràcies Sra. síndica.

L'agrupació de reserves d'esmena que ara mateix debatem fan referència, ho ha comentat el Sr. Font i ara la Sra. Bonell, a les mesures en matèria d'arrendaments. I des del punt de vista del Govern entenem, doncs, que no es poden aprovar tant per raons de forma com per raons de fons alhora. Sr. Font intentaré explicar-li.

La primera reserva d'esmena porta causa podríem dir de la seva proposta estrella, si m'ho permeten, que consisteix en reduir un 40% de tots els habitatges del nostre país durant tres mesos prorrogables.

Li he de dir que des del meu punt de vista és una proposta sorprenent, ja que no té equivalent en cap dels països del nostre entorn on aquest tipus de mesures sempre es vinculen, en tots els casos a la situació de vulnerabilitat del llogater. Però al mateix temps i també ho penso, és una proposta que des del meu punt de vista és profundament injusta.

Intentaré donar un exemple gràfic però que de ben segur real.

Un assalariat que per exemple ha continuat percebent un salari de 6.000 euros mensuals durant aquesta crisi perquè per exemple treballa en un sector que continua obert i que no està patint en gran mesura les conseqüències de la crisi sanitària, gràcies a la seva proposta es podrà beneficiar d'una reducció del 40% de l'habitatge on viu de lloguer, i per tant en lloc per

exemple de pagar 1.500 euros, passarà a pagar 900 euros de lloguer.

Fins aquí tothom content. Ara bé, cal tenir en compte que per un altre costat potser la propietària d'aquest habitatge que és vídua i que està jubilada i que viu en un altre pis de la seva propietat només té com a renda disponible allò que li pagava aquest senyor al seu llogater. I ara com que ni tan sols assolirà una renda equivalent al salari mínim, s'haurà d'acollir a la seva segona proposta que també fa objecte d'una reserva d'esmena, que consisteix en enviar-los el programa de crèdits tous o els ajuts no contributius del Govern. I com que d'acord amb la seva proposta caldrà donar crèdits tous o ajuts a persones com la que ens ocupa, com aquesta senyora jubilada, seran menys recursos disponibles per les persones o per les empreses que en tot cas i malauradament sí que els necessiten. Tot això des del meu punt de vista per fer un regal a algú que no li calia, tot per voler llençar propostes que poden semblar interessants o fins i tot llamineres a priori, però que des del màxim respecte li dic, crec que han estat poc meditades.

No m'estendré d'altra banda en les dificultats que comportaria l'aplicació pràctica de les seves esmenes en el cas que s'haguessin aprovat. Un munt de conceptes indeterminats, com que la reducció s'aplica durant tres mesos prorrogables en funció de la durada de la crisi, no sabem el que vol dir això, o com que els crèdits tous s'atorguen als propietaris que no puguin fer front a la mesura per cas de força major, molt interpretable.

En fi, crec humilment que la nostra proposta en matèria d'arrendaments, ho ha dit la Sra. Bonell és més ponderada, i és més raonada ja que beneficia particularment com no pot ser d'una altra manera i crec que hi haurien d'estar d'acord les persones amb els salaris més baixos ja que tindran una reducció del lloguer del 20%, en tot cas superior a la reducció que tindran del seu salari en cas que tinguin una suspensió del contracte de treball o una reducció de la jornada laboral.

I a més a més és una proposta la nostra que no vol fer favors innecessaris i no justificats a les persones amb salaris més elevats i que no patiran cap menyscapte arran d'aquesta crisi.

La segona i la tercera reserva d'esmena un cop més, des del meu punt de vista i dit amb el màxim respecte són molt discutibles quant al fons i enormement confuses des del punt de vista formal.

Es desprèn d'aquestes esmenes del PS que per un costat el Govern ha d'activar ajuts socials per als petits propietaris d'habitatges i locals comercials amb rendes de fins a 2.200 euros, si aquestes rendes es redueixen

com a conseqüència de les mesures en matèria d'arrendaments.

I en canvi per un altre costat, n'hem parlat abans, proposen que els assalariats amb salaris equivalents a 2.200 euros i amb situació per exemple de suspensió del contracte de treball, hagin de suportar una reducció de gairebé 600 euros. Des del meu punt de vista és una mica contradictori.

I pel que fa als aspectes merament formals, només cal llegir ni que sigui un tros de la seva esmena per adonar-se de la complexitat tècnica i jurídica del que proposen. Cito textualment: "Als efectes d'aquest article s'entén per petit arrendador aquell que després d'executar les seves obligacions legals i tributàries percep una renda neta fruit del lloguer d'immobles de la seva propietat de dues vegades el salari mínim interprofessional. Es consideren també els ingressos de la unitat familiar de convivència que poden superar aquest topall en un 70%. La prestació es calcula en base al rescabament del 80% de la renda reduïda exceptuant aquella renda a la que havent aplicat la reducció, resulta inferior al salari mínim i en aquest cas la prestació serà d'1,2 vegades el salari mínim".

Bé, des del meu punt de vista, molt molt complicat d'implementar a nivell pràctic. Per tant jo penso que la nostra proposta que consistia en un programa a desplegar per via reglamentària d'ajuts destinats als petits arrendadors que permet una reflexió pausada, una reflexió més temporitzada i que permet vincular-ho diguem a tota la cartera de serveis socials i socio-sanitaris del nostre país, és molt més aconsellable.

Per tant, per tot plegat i perquè no es tracta Sr. Font si l'he entès bé o si he semblat intuir correctament les seves paraules de castigar ningú, sinó d'assolir solucions justes i equilibrades que entenem doncs que les reserves d'esmena proposades i que acabo de comentar, s'han de desestimar.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Evidentment que no es tracta de castigar ningú, només faltaria que féssim una llei òmnibus per castigar algú. Del que es tracta és de què estem en una situació de crisi complicada, de què totes les mesures que estem agafant, intentem que siguin al màxim de justes, de què hi hagi una corresponsabilitat de tots els sectors que hi ha en el nostre teixit, i es tracta també

de poder injectar un mínim de fons en el circuit. És a dir de generar liquidesa. Si aquestes persones, algunes d'elles es veuen més beneficiades, li reconec, algunes podria ser, però potser algunes altres que no s'acolliran a cap possibilitat d'ajuda perquè l'únic que veuran reduïdes seran les seves hores suplementàries, veuran reduïdes les seves possibilitats de vacances, veuran reduïdes la part del seu salari, per això he insistit en presentar l'estadística de la CASS que és variable, que aquesta quan nosaltres agafem disposicions i em sembla raonable perquè és el projecte de llei, només tenim en compte el que és la part del salari fixe, totes elles es veuran afectades i tothom està afectat en el sector. La penalització, jo sempre intento buscar no ser penalitzant amb ningú en especial. És a dir que quan nosaltres penalitzem a les persones que estan arrendant pisos i que es vegin penalitzades amb un 10% dels seus revinguts, penso que no som gaire injustos, sobretot amb aquest aspecte de la vida econòmica perquè segurament el que té habitatges en lloguer, té d'altres coses, i evidentment nosaltres també tenim en compte les persones, els petits arrendadors, cosa que vostès també ja tenien en compte. Perquè nosaltres una de els esmenes, com que ho orientem diferentment que possiblement la nostra tècnica legislativa no sigui la més acurada, però nosaltres una de les esmenes és per suprimir un article que vostès també feien, una disposició addicional, justament per pal·liar el problema de les persones que estaran més perjudicades del compte perquè només tenen aquells revinguts. Nosaltres entenem que això era una postura possiblement massa generosa per alguns, però el 80% de la gent o el 90% de la gent d'aquest país, l'apreciarien perquè els hi representaria una injecció de liquidesa i quan estem parlant de salaris baixos, que no tots els salaris baixos tindran ajudes i ERTOS i tal, hi haurà gent que té salaris baixos i que continuarà tenint salaris baixos. Malauradament aquests són els més, i llavors què passarà? Doncs si els hi brindàvem aquesta oportunitat de sortir una mica més aïrosos d'aquesta crisi, jo penso que era una qüestió de justícia i de corresponsabilitat, implicar un altre sector que de no ser així, doncs no tindrà gaire participació en aquesta corresponsabilitat, sense caure en l'extrem de castigar ningú. No és aquest l'esperit, és l'esperit en positiu.

**La Sra. síndica general:**

Alguna altra intervenció...

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 12, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 16, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 34, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 33 presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Jordi Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Bé, aquesta esmena en concret no té gaire transcendència perquè l'única cosa que pretén, al nostre entendre, és ser rigorosos amb l'Estat que som un Estat democràtic i de dret i possibilitar justament al Govern de dur unes accions però no "obligar" a Govern, "possibilitar" amb tota legalitat de disposar d'uns diners que de fet ja són nostres però que de forma legal pertanyen a una societat que és del Govern plenament.

És a dir, nosaltres l'única cosa que pretenem és que hi ha allà uns fons de reserva que pel moment estaven acumulats allà i n'hem debatut vàries vegades una part per fer noves inversions, per tenir el millor servei del "mundo mundial"... bé, tot això ja ho hem entès. El que passa és que legalment no estaria de més que la llei obrís la possibilitat legal al Govern d'emprar aquests fons per destinar-los íntegrament a resoldre aquesta crisi.

Els pot emprar directament com injectar diners en la societat, o els pot emprar per fer-los servir de fiança, però el que sí que demanem i és amb aquest esperit que vam fer aquesta esmena és que aquests fons no es quedin allà com a fons de reserva i que s'utilitzin.

Per fer un símil quan una comunitat de veïns té un fons de reserva, doncs el té, i per llei està obligat a tenir-lo i anar dotant-lo, i tal... però, quan surt un entrebanc amb aquella comunitat de veïns i que es fa malbé la teulada, o hi ha una gotera, o s'esquerda la façana o alguna cosa d'aquest tipus, normalment el que es sol fer és que s'utilitzen aquests fons de reserva també per aquestes coses tot i que els fons de reserva estan previstos per a d'altres coses.

Bé, doncs nosaltres volíem obrir la possibilitat legal al Govern de què aquests fons poguessin ser emprats per aquest període de crisi.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Font.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat vol intervenir...

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, la mateixa posició que la que vinc manifestant tota l'estona.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. David Montané.

**El Sr. David Montané:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Passo a exposar doncs, els motius del sentit de vot en aquesta reserva d'esmena número 33.

La reserva d'esmena que ens presenten els socialdemòcrates proposen una disposició addicional quarta sobre els Fons de Reserva de FEDA i Andorra Telecom.

Abans que l'Estat pugui disposar de la totalitat de les reserves líquides acumulades en els Fons de reserva d'aquestes dues societats, és convenient explicar a la nostra ciutadania la importància de no agafar una decisió precipitada.

Tant FEDA com Andorra Telecom tenen uns plans estratègics que estan aplicant, i que tenen previst aplicar en el futur. A causa de la crisi que estem patint, és convenient que aquestes dues societats revisin els seus plans estratègics i els seus objectius. És convenient que revisin tant el seu pressupost de la seva despesa corrent com el pressupost d'inversió.

Ningú sap quin serà l'impacte econòmic total d'aquesta crisi, i fa molt difícil preveure quina foto tindrem a final d'any. Com tota empresa, tant FEDA com Andorra Telecom tenen unes obligacions financeres, de funcionament, d'inversió i de manteniment.

No oblidem que són dues empreses que juguen un rol molt important dins la societat andorrana. Tenen una responsabilitat pública associada a la seves condicions d'operadors únics i públics, i tenen l'obligació de mantenir el país en condicions capdavanteres.

En el cas de FEDA, ha dedicat molts esforços a estructurar i preparar l'organització per poder fer front a tots els reptes planificats i sobretot a fer una aposta pel canvi de model energètic que el país requereix.

En el cas d'Andorra Telecom, té un paper rellevant en el desenvolupament econòmic. La connectivitat i l'accés a la informació no ha d'estar restringit als usuaris nacionals, sinó als vuit milions de visitants que fan ús d'internet i telèfon. A tots ells, l'empresa ha de donar la millor garantia del servei.

Els tres grups de la coalició que donem suport al Govern defensem que el millor finançament per garantir els llocs de treball i tots els ajuts contemplats en la llei que avui sotmetem a votació és tal com està contemplat en la disposició final tercera. És a dir, modificant el pressupost de l'exercici 2020, emetent deute públic o concertant operacions de crèdit.

De fet, una de les fonts de finançament que té el Govern és emetre deute públic, i l'empresa Andorra Telecom històricament n'ha estat compradora.

Cal recordar a la nostra ciutadania que l'última emissió de deute del Govern Andorrà, fa només unes setmanes, ha estat un èxit. Un cop l'Estat haurà fet front al pagament de part dels salaris i a totes les ajudes, tal com contempla la llei, el Govern podrà fer una nova emissió, que podrà estar coberta pels inversors andorrans i per la pròpia Andorra Telecom.

Per tant, creiem molt precipitat optar per aquesta opció tal i com plantegen els socialdemòcrates, i no hi podem donar suport, tal i com ja vam manifestar a la Comissió de Finances. Per poder estar al costat dels assalariats, autònoms i empresaris del nostre país considerem que el finançament no ha d'anar en la direcció que proposa el PS.

Així doncs, tal com els hem avançat, els grups parlamentaris de la majoria no donarem suport a aquesta reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Montané.

Pel Govern, Sr. Èric Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, la proposta del Partit Socialdemòcrata el que busca és descapitalitzar Forces Elèctriques d'Andorra i Andorra Telecom per afrontar doncs, l'impacte econòmic evident que ha tingut la COVID-19.

De fet ja estem parcialment d'acord. És veritat que són uns fons que són de propietat governamental i, en aquest sentit, és interessant poder-los utilitzar per ajudar a cobrir part de les despeses i part del dèficit creixent que tindrem durant aquest exercici.

De fet el Pla d'equilibri financer que acompanya el Projecte de llei que avui debatem, ja contempla que s'injectin 20 milions d'euros que vénen d'Andorra Telecom i 10 milions d'euros que vénen de FEDA. Però, no considerem oportú buidar totalment les reserves de FEDA o d'Andorra Telecom per dos motius principals: primer, perquè cal mantenir la capacitat inversora d'aquestes societats públiques. Són serveis bàsics, hem de mantenir la qualitat dels serveis i a més a més ajuden a la competitivitat del teixit econòmic del país; i finalment, també és important que estiguin presents i que puguin fer totes les inversions que siguin necessàries en el moment de la represa de l'activitat econòmica.

El segon element a tenir en consideració, és que gràcies al rigor pressupostari dels darrers vuit anys dels governs demòcrates el nivell d'endeutament que tenim és baix, és del 33,7% del Producte Interior Brut

i amb l'increment de dèficit que preveiem associat a la Llei 3/2020 i a la que avui portem a tràmit parlamentari, el nostre nivell d'endeutament pujaria fins un 51%. Però també, com vosaltres sabeu, acompanya la pròpia llei un pla d'equilibri financer a sis anys vista que el que preveu és com evolucionarà aquest nivell d'endeutament i preveiem que al 2025 ja ens tornem a trobar amb uns límits d'endeutament més còmodes que serien al voltant d'un 39,5%.

Ens trobem en un context d'interessos baixos, així doncs les despeses financeres associades a l'endeutament són assumibles, i per això la decisió que ha agafat Govern és de formalitzar nou endeutaments considerant aquestes despeses financeres baixes. Per què? Perquè el que volem és preservar la gran majoria dels fons d'aquestes dos societats públiques per possibles crisis futures o per moments on les línies d'endeutament siguin o menys disponibles, o més cares.

En aquest sentit, així doncs, és també per un criteri de prudència que considerem que s'ha de votar negativament a la reserva d'esmena del Partit Socialdemòcrata.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Alguna altra intervenció...

Sr. Font.

**El Sr. Jordi Font:**

Si, gràcies.

Bé, comparteixo totalment el posicionament del conseller Montané. No s'han d'agafar decisions precipitades, que s'ha de mirar de respectar els plans estratègics, que s'han de mirar els pressupostos, que s'ha de fer les mil i una rumiades per no perjudicar a aquestes dues empreses que tant apreciem i que són estratègiques per la nostra economia. És evident! Però nosaltres a la nostra proposta d'esmena no diem res de tot això, i també compartim totalment el que ens ha explicat el ministre Jover de què no s'ha de descapitalitzar si no és necessari, de què... Però, nosaltres el que diem és que pugui disposar, és a dir, no diem que disposi, que els agafi tots i que se'ls posi allà on faci falta. Nosaltres l'única proposta que fem és que pugui disposar fins la seva totalitat si li convé de les reserves dels fons... Només faltaria! Vull dir, si no les necessiten, doncs, estan governant vostès, vostès tenen els números al seu abast. Nosaltres intentem tenir el màxim d'informació i la que ens donen, doncs, la fem servir. Ens felicitem que sigui factible que al 2025 puguem recuperar el nivell



d'endeutament. I si tot això ho fem només utilitzant 20 milions d'STA i 10 milions de FEDA, doncs, millor que millor. Bravo, els aplaudirem. Però nosaltres, la nostra esmena només deia que poguessin disposar. No deia alta cosa.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Font.

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Tan sols un petit matís. No necessitem d'aquesta disposició legal amb un acord del consell d'administració més junta d'accionistes d'Andorra Telecom, per exemple, es pot utilitzar aquests recursos de la societat.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Vol intervenir Sr. Font...

**El Sr. Jordi Font:**

Només faltaria que no en poguessin decidir a nivell de consell d'administració, evidentment, però amb un marc d'una llei com aquestes donar recolzament popular de totes les forces polítiques, jo penso que seria una bona cosa. O sigui si vostès ja l'han refusat, vull dir que tampoc serà, vull dir que no passa res. No m'estendré pas més.

**La Sra. síndica general:**

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo crec que la Llei ha de tenir el que és necessari. El demés, és com es diu col·loquialment, palla.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Acabades les intervencions... perdó.

Sr. Miró.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només és una pregunta molt ràpida i molt concisa al ministre Jover. Aquests fons, tants els de FEDA com els d'Andorra Telecom, com estan estructurats? És a

dir, si ho puc demanar, si vostè ho sap en aquest moment. És a dir, estan en fons estructurats internacionals, estan en borsa? Més o menys quina part representa aquest?

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Sí vol contestar Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Em sembla que el conseller s'ha confós, no és una pregunta al Consell. De totes maneres els 20 milions i 10 milions que utilitzem es troben líquids, és a dir, que no cal desfer cap mena d'operació per aconseguir-los.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Però jo no demanava sobre aquests 20 i aquest 10, jo demanava la totalitat més o menys, si em pot indicar més o menys quina és l'estructura.

**La Sra. síndica general:**

Crec que surt de l'esmena, però si el Sr. Jover vol fer una precisió...

(Se senten veus)

D'acord.

Doncs, acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 33, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb el grup de reserves número 10, 11 i 14 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Joaquim Miró.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Gràcies Sra. síndica.

Senyores i senyors consellers i membres del Govern, hem agrupat les reserves d'esmena número 10, 11 i 14 representant les esmenes 62, 63 i 72 de l'informe del ponent, que fan referència als articles 36 i 37 de la Llei.

Aquestes esmenes que han estat rebutjades en Comissió de Finances, són una sèrie de mesures que, al nostre entendre, ajudarien al teixit empresarial un cop acabada o millorada aquesta crisi sanitària.

Començaré per l'esmena número 10 que és la 62 en l'informe del ponent, relativa a l'article 36 de la Llei al qual nosaltres no vam fer esment al seu articulat. No la vam fer, sinó que proposem afegir una fórmula alternativa i complementària mitjançant un acord entre els propietaris i els arrendataris.

Tan de bo que es pogués complir el que està previst en l'article 36 i al cap de tres mesos de l'obertura de l'activitat comercial i turística hagi reprès tot amb força. Malauradament i vist com evoluciona la pandèmia en els països veïns i seguint les previsions d'alguns experts, estarem bastants dies a tornar a una normalitat.

Caldria doncs, anticipar-nos i preveure que l'activitat econòmica serà baixa, en un inici i molt lenta durant bastants mesos. Per aquest motiu i de forma complementària, torno a repetir, de forma complementària, a l'articulat de l'article 36, que nosaltres ens sembla bé, proposem que els arrendataris puguin demanar una reducció de la renda dels lloguers indexada al volum de negoci en curs mentre duri la crisi, i com a mínim fins al final de l'any 2020, el pagament del lloguer estaria supeditat al resultat mensual de les empreses, comparant-lo al mateix amb el de l'any anterior, i haguessin reduït proporcionalment.

Per posar un exemple molt molt fàcil i senzill, posem que un comerç va facturar 100.000 euros al mes d'agost de l'any 2019, i ens posem al mes d'agost per donar-nos un temps, i pagava un lloguer de 10.000 euros, si al mes d'agost d'aquest any factura 50.000 el seu lloguer es veuria reduït en la meitat, és a dir, 5.000 euros. Cal a dir que aquesta és una mesura que s'està aplicant, per exemple, a Alemanya. Em direu que el teixit empresarial andorrà és molt més petit i que no som similars, no? Però en un lloc com Alemanya ho estan fent.

Segurament vostès em diran que els propietaris i els arrendadors tenen la possibilitat d'arribar a un acord entre ells i poden negociar un nou contracte temporal basant-se amb aquesta proposta. Però ens hauria agradat més tenir-ho protegit dins de la Llei.

L'articulat de l'article 36, que com ja he dit, ens sembla adient, però ens sembla adient per molts negocis del país, on la part de la despesa fixa del lloguer no és substancial dins de les despeses fixes. Però per a molts comerços al detall això no serà el cas. Tots sabem que una gran majoria dels negocis que estan radicats a la part central del nostre país tenen uns lloguers molt i molt elevats, representant, segurament, la part de la despesa fixa més elevada que ha de suportar l'empresa.

Com tots vosaltres segurament hem tingut l'oportunitat aquests dies de parlar amb molts i molts propietaris de negocis, i estem veient que el seu major neguit és no poder fer front als pagaments dels lloguers una vegada sigui decretada la reobertura, ja que aquesta serà molt baixa.

Tenint en compte que l'estalvi de la part proporcional del lloguer pot ser destinada també a sufragar altres costos, i poder mantenir, per exemple, la majoria dels llocs de treball així com la garantia de pagament als proveïdors corrents.

Cal afegir en aquest apartat, els negocis que s'han obert el darrer any, de recent creació, o que només fa uns mesos que s'han vist obligats a tancar. No creiem adient que el tercer mes d'haver tornat a l'activitat hagin de fer front a la totalitat del pagament de la renda.

Per aquest motiu demano als consellers generals, reconsiderar la posició del seu vot en comissió i tenir en compte aquesta alternativa proposada pel nostre grup parlamentari i votar a favor de l'esmena 10, on repeteixo, que no ens hem oposat a l'articulat de la Llei, sinó que dona una via de negociació entre propietari i l'arrendador.

Creiem fermament que aquesta possibilitat d'indexar els lloguers al volum de negoci o facturació, donaria molt oxigen als empresaris i així evitaríem potser, una gran part de tancaments o de fallides.

Pel que fa després a la reserva d'esmena número 11 que és l'esmena 63 de l'informe del ponent relativa a l'article 37 de les mesures urgents, aquí no podem estar d'acord que l'únic avantatge per l'empresari en cas d'haver de cessar la seva activitat, sigui poder renunciar unilateralment al contracte del local per al negoci amb un preavís d'un mes i haver de fer front a un pagament de quinze dies d'indemnització. No creiem que aquest sigui un gran avantatge.

Mitjançant la nostra esmena, voldríem que els llogaters dels locals que hauran de tancar o renegociar la dimensió del seu negoci per motiu de la crisi, no tinguin d'indemnitzar al propietari en la seva totalitat. La llei d'arrendaments comercials, si no vaig errat, preveu un mes de lloguer per any restant del contracte. Nosaltres considerariem molt més just que

la indemnització total en cas de cessament fos només d'un mes, independentment de la resta de la durada del contracte.

Tanmateix, els empresaris que vulguin reorganitzar o redimensionar el seu negoci tancant una part del mateix, es veuran molt afectats pel que estableix l'article 37 i estaran obligats a presentar normalment suspensió de pagaments i posterior fallida del seu negoci.

Tornem a posar un exemple fàcil. Tenim un grup empresarial que disposa de cinc botigues o locals i que per causa de la crisi es veu obligat a reestructurar i decideix tancar-ne dos.

La penalització pel tancament li farà difícil per no dir impossible continuar amb la resta, pel fet d'haver d'indemnitzar en la seva totalitat els propietaris dels negocis tancats. O encara pitjor, agafem el cas d'un negoci de nova creació de fa un o dos anys i que li resta 5 o 6 anys de lloguer. Li serà impossible tancar i poder continuar la seva activitat en un altre local més adequat a les noves circumstàncies, tenint en compte que a més a més haurà perdut la totalitat de la seva inversió inicial.

Per aquests motius senyores i senyors consellers, els hi demano vulguin reconsiderar la seva posició i votar a favor d'aquesta reserva d'esmena número 11 relativa a l'esmena número 63 de l'informe del ponent.

I per tancar aquesta agrupació d'esmenes relativa als lloguers de les rendes comercials, voldria exposar la nostra posició en relació a l'esmena 11 referent a la reducció de la fiança o dipòsits pels locals de lloguer.

En aquest cas proposem afegir una vegada més un nou article, preveient que les fiances aportades pels contractes d'arrendament no siguin superiors a un mes de renda. Tanmateix si aquestes fiances dipositades són superiors, generaran un crèdit a favor de la part arrendatària.

Aquest crèdit podrà ser destinat al pagament dels lloguers futurs, deduint la quantitat dipositada en la fiança del lloguer en curs.

Com he exposat en les anteriors reserves d'esmena, aquesta disposició afavoreix a l'empresari ja que pot disposar d'unes quantitats actualment bloquejades a donar fiança que podrien ser destinades a altres costos fixes o variables de l'empresa com poden ser els salaris.

Així mateix, aquestes fiances dipositades superiors a un mes de lloguer, podrien ser aportades per garantir altres necessitats de tresoreria.

Totes aquestes mesures creiem que permetrien als arrendataris disposar d'una liquidesa immediata que ajudaria a suplir la manca d'entrades momentània.

Ningú de nosaltres malauradament sabem avui dia la durada de la pandèmia provocada per aquest coronavirus, i cal anticipar-nos i posar-nos crec en el pitjor dels casos. Ja ha estat molt dur el fet d'haver hagut de tancar l'activitat econòmica durant un temps, així que hauríem d'intentar que la represa no ens deixi a moltes de les nostres empreses i comerços tocats de mort.

Les mesures que proposem no són indefinides sinó que són limitades en el temps per intentar parar el cop, el temps que durarà la crisi, i poder ajudar a tornar a una normalitat el més aviat possible.

És per això que demano als senyors i senyores consellers el vot favorable a aquest agrupament d'esmenes.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Miró.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, Sr. Pintat vol intervenir...

**El Sr. Josep Pintat:**

Bé, el nostre vot serà en el mateix sentit que el que hem expressat en la comissió que és d'abstenció.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Bonell.

**La Sra. Mònica Bonell:**

Gràcies Sra. síndica.

Les reserves d'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata van ser rebutjades perquè des dels grups que donem suport a l'acció de Govern, creiem que les propostes en matèria d'arrendaments de locals comercials previstes en la llei donen una millor solució a les problemàtiques tant dels titulars d'aquests negocis com dels propietaris dels locals.

Alhora recordar que la nova llei ja preveu mesures pel període de reactivació posterior a la crisi actual mitjançant mecanismes justos i equitatius. Tant si han estat tancats aquests mesos com si han mantingut oberts, autònoms i empreses podran prorrogar les reduccions dels lloguers amb una projecció progressiva d'aquests, un cop el Govern decreti l'obertura dels negocis d'Andorra.

Els grups de la majoria no som partidaris d'un intervencionisme i d'un control tan gran de les

relacions entre arrendadors i arrendataris com proposa el PS.

Andorra ha estat des de sempre un país comercial des dels inicis amb l'agricultura i la ramaderia fins a l'actualitat, compradors, venedors, arrendataris, empresaris, comerciants, el país ha prosperat per tenir la bona relació entre totes les parts i també prosperarà quan acabi aquesta crisi. No som partidaris d'una posició tan intervencionista perquè les problemàtiques i condicions de cada arrendador amb el seu arrendatari són molt variades. Respectem els pactes entre les parts com així ha estat sempre. Que parlin, que facin els seus propis pactes sobre les fiances o altres conceptes relacionats amb el lloguer, segons la seva conveniència i necessitats pròpies. Això també els permetrà anar moldejant aquests pactes segons com vagi evolucionant la crisi i els seus propis negocis.

Per tant, els grups de la majoria mantindrem el vot negatiu emès en comissió.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Bonell.

Pel Govern, Sr. Espot.

#### **El Sr. Xavier Espot:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

L'agrupació de reserves d'esmena que ens ocupa ara fa referència com ha quedat prou clar en les mesures de matèria d'arrendaments de locals per a negocis, en concret la primera reserva d'esmena com ha explicat prou bé el conseller Miró, porta a causa d'un mètode alternatiu doncs que introdueix el PS per calcular la reducció de les rendes dels locals comercials, vinculat a la facturació del negoci, i li dic des de tot el respecte, però des del meu punt de vista constitueix una autèntica excentricitat jurídica, i per molts motius que l'intentaré argumentar ara mateix.

En primer lloc, no sé si obeeix a un error, però fixin-se que deixen l'aplicació d'aquest mètode a criteri de l'arrendador, és a dir del propietari del local, la qual cosa és tant com dir que no cal establir una disposició d'aquestes característiques ja que qui pot més, pot menys.

Soc perfectament conscient que vostès han incorporat aquest mètode a demanda d'una associació concreta. Ho sé perquè també ens ho van demanar a nosaltres, la qual cosa evidentment és ben legítima, però també els puc ben assegurar que si s'hagués aprovat la seva esmena i haguessin comprovat que finalment tota quedava en mans del propietari tal com es desprèn del redactat d'aquesta disposició,

s'haguessin adonat ràpidament que es tractava d'un regal enverinat.

Per un altre costat, vostès introdueixen un sistema de revisió dels lloguers dels locals per a negoci, com he dit vinculat a la facturació. I malgrat el que ha dit vostè Sr. Miró, jo crec que val la pena que es rellegeixi la disposició perquè no hi ha cap tipus de límit temporal.

Des d'un punt de vista jurídic això significa que vostès no apliquen una reducció acotada i limitada per motius excepcionals i per ministeri de la llei, tal com vam fer nosaltres en la Llei 3/2020 i tal com reproduïm nosaltres en aquesta llei sinó que volen canviar o en tot cas així es desprèn clarament d'aquesta disposició, per sempre més els pactes contractuals assolits lliurement per dues parts, atropellant des del meu punt de vista un principi general del dret i introduint per tant una inseguretat jurídica i una evident conflictivitat futura.

Ja els puc anticipar que des del meu criteri, si s'apliqués un mètode com el que proposen, que no discuteixo evidentment que ho han fet des de la millor de les intencions, però si s'apliqués aquest mètode i alguna de les parts l'impugnés judicialment, molt probablement aquesta impugnació prosperaria i acabaria sent molt pitjor el remei que la malaltia, si em permeten l'expressió.

I em temo molt que el mateix s'esdevindria si prosperés la seva segona reserva d'esmena que suposa un cop més una retroactivitat desfavorable cap al propietari, en voler donar un destí a una de les mensualitats de la fiança dels locals comercials, diferent de la que tenia quan es va dipositar inicialment.

En definitiva estic convençut que el primer propietari que ho impugnés faria caure la seva proposta com un castell de cartes.

Finalment, la proposta de càlcul alternativa de la reducció dels lloguers dels locals comercials que hem comentat és una vegada més, ho he de dir, d'una complexitat tècnica i d'una burocràcia extremes.

Jo crec que els nostres ciutadans i en aquest cas tant els propietaris com els llogaters el que ens reclamen són solucions senzilles, clares i de fàcil aplicació, i que no els donem més maldecaps en una situació ja de per si prou difícil havent de distingir entre negocis que porten més o menys d'un any d'obertura, obligant als llogaters a desvetllar totes les dades relatives a la seva activitat empresarial, emplaçant els propietaris a convertir-se en auditors o en cas contrari a haver de suportar encara més despeses per contractar auditors.

Per tant, és evident que les propostes que fa el PS des del nostre punt de vista i amb tot el respecte, no

creiem que hagin estat suficientment reflexionades i a més a més no creiem que s'avinguin a les normes bàsiques del nostre ordenament jurídic de manera que ens agradi o no, només es poden dur a terme mitjançant la re negociació dels pactes contractuals tal i com ha establert la Sra. Bonell.

És per aquest motiu que nosaltres i aquí jo crec que potser hi ha hagut un error d'interpretació del Sr. Miró, que nosaltres hem fet el possible precisament per facilitar aquesta re negociació. I som nosaltres a través d'una modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes que hem reduït a un mes el termini de preavis per renunciar de forma anticipada al contracte i limitant la indemnització, ja no com deia vostè a un mes, a una mensualitat per cada any o fracció que quedi per acabar el contracte, sinó només a 15 dies de renda. Una solució que ens sembla ponderada, una solució que entenem que és equilibrada, que atén als interessos i als drets de totes les parts des d'aquesta perspectiva de la corresponsabilitat.

Per tot plegat entenem des del Govern que les reserves d'esmena per tots aquests motius que he intentat justificar s'haurien de desestimar.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Alguna intervenció...

Sr. Miró.

#### **El Sr. Joaquim Miró.**

Gràcies Sra. síndica.

Gràcies Sr. cap de Govern i Sra. Bonell.

El que passa és que nosaltres com he dit des d'un primer moment, no estem obligant a res sinó que és un afegit a l'apartat, nou redactat i en el que no puc estar d'acord amb la Sra. Bonell és que ens diu que és un tema d'intrusisme -em sembla que ens ha dit-...

(Se senten veus)

Com?... Intervencionisme, perdó... -és que ho he escrit tan malament que no ho sabia tornar a llegir-, intervencionisme, jo crec que és tot el contrari, el que fem aquí és donar la possibilitat al propietari i a l'arrendador de poder negociar. És a dir, tenen evidentment el que posa en l'articulat de la Llei fins ara i a més a més una possibilitat de poder renegociar durant el temps -perquè això està limitat en el temps també ho hem dit, i hem dit que com a màxim seria fins a finals del 2020- per poder arribar a aquest acord i la veritat sigui dita, no estem parlant aquí per les empreses que estan fora d'aquest eix central, i que

tenen la seva part de lloguer que no representa molt dintre del seu compte de resultats final ni una despesa molt elevada durant cada mes. Aquí estem parlant de molts negocis i moltes botigues que vostès saben que estan pagant uns lloguers que en el seu dia van acceptar, evidentment, molt elevats i que aquests lloguers tan elevats cada mes a dintre dels resultats els representa una despesa molt, molt, molt important. Llavors l'única cosa que diem és que ells puguin tenir tota la llibertat de veure's i pactar amb els seus propietaris i establir, segons resultats, un lloguer d'egressiu o un lloguer indexat en el compte de resultats mensual.

El tema de l'auditoria, Sr. Espot, no és que vulguem forçar sinó que en el cas que no es possessin d'acord, que haguessin optat per aquesta opció i no es possessin d'acord l'única cosa que diem és que un auditor independent digués quin és el resultat i llavors es fixés, segons aquest resultat, el lloguer. Només era això.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Miró.

Sr. Espot.

#### **El Sr. cap de Govern:**

Sí, gràcies Sra. síndica. Molt breument.

Sr. Miró, ara ho he entès una mica millor però és que acabo... és a dir, no m'acaba de convèncer de la necessitat d'aquesta disposició. Estem una mica en el mateix que estàvem abans quan parlàvem de les reserves d'Andorra Telecom o de FEDA.

Si vostès no estan obligant a res, si vostès el que volen és que s'assoleixi per la via d'una re negociació contractual mitjançant un pacte de les parts, res ho impedeix en l'actual ordenament jurídic i amb les disposicions vigents de la Llei d'arrendament de finques urbanes.

Per tant, jo puc estar plenament d'acord amb el que vostè m'està explicant. A mi em sembla fantàstic que arrendador i arrendatari, sigui on sigui, puguin renegociar els pactes contractuals del seu contracte d'arrendament de local per a negoci i puguin decidir vincular-ho a la facturació si així ho decideixen lliurement, perquè crec que obligar, i ho he explicat abans, no es pot. Però, no cal establir-ho en una llei, crec que tots plegats hem d'intentar ser una mica polítics, hem d'intentar tenir una bona tècnica legislativa i una llei, és una llei; una llei no és una declaració d'intencions, una llei no és un programa polític. Per tant, si us plau, posem a les lleis allò que tingui caràcter obligatori per a les persones a les quals s'ha d'aplicar la llei, no declaracions d'intencions o

disposicions sobrerres per demostrar que des de la nostra formació política o des del nostre grup parlamentari subscrivim una determinada idea i que d'aquesta manera quedi estèticament molt bonic.

Jo crec que des d'aquest punt de vista tot allò que la llei no impedeix no cal establir-ho en la llei, i això val tant pel que estem parlant ara -i en el fons podem estar absolutament d'acord-, com pel que dèiem abans de les reserves d'Andorra Telecom o de FEDA.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Sr. Miró.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Si. No, molt breument.

Només per agrair-li al Sr. cap de Govern que per una vegada estiguem d'acord encara que la forma no sigui la que creiem convenient en presentar-la d'aquesta manera.

Nosaltres continuem dient que no és una imposició sinó que era fer un afegit dintre de l'articulat d'aquesta llei i que aquesta gent tinguessin aquesta oportunitat. Com dic, a Alemanya es fa així.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Miró.

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 10 votant sí a la reserva d'esmena, o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

Sí. 4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 11, votant sí a la reserva d'esmena, o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I procedirem, finalment, a la votació de la reserva d'esmena número 14 d'aquest grup de reserves, votant sí a la reserva d'esmena, o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 21, presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Joaquim Miró.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Gràcies Sra. síndica.

És que no em quadrava el número, perdó... Bé, intentarem a veure si amb aquesta els podem convèncer.

Senyors consellers, en la primera Llei de mesures urgents es van establir els mecanismes per atorgar préstecs i pòlisses de crèdit a un interès tou i avalats pel Govern. De ben segur que aquests préstecs ajudaran a les empreses a poder fer front a moltes despeses corrents i extraordinàries derivades de la crisi del Covid-19, però no ens oblidem que tota operació de crèdit, sigui la quina sigui, té un venciment i, en aquest cas, és d'un any i prorrogable sis mesos, és a dir, divuit mesos.

Considerant les dificultats que tindran la majoria de les empreses per tornar a reprendre l'activitat, i com he mencionat varies vegades aquesta represa es preveu lenta i el temps de retorn de les pòlisses de crèdit és al nostre entendre massa curt.

Els ingressos de les empreses es veuran disminuïts d'una manera considerable i això farà que el compte de resultats sigui molt inferior al que estava previst per aquest any 2020.

El retorn dels crèdits o la disminució de les pòlisses representarà una despesa mensual més a suportar pels empresaris.

Hauríem de tenir en compte, com ens deia abans el Jordi Font, també que molts petits empresaris i autònoms no estan acostumats a treballar amb aquestes pòlisses de crèdit i el que els farà és tenir un neguit suplementari en la seva activitat professional.

És per aquests motius que des del grup parlamentari vam introduir un nou article en la Llei de mesures urgents en el capítol IV. Un article que, al meu entendre, és fàcil d'entendre ja que el que fa és afegir unes pròrrogues suplementàries a les mencionades pòlisses un cop s'haurà exhaurit el termini d'un any i la pròrroga de sis mesos; pròrrogues per un termini de tres anys continuant sent avalades pel Govern de manera decreixent en uns percentatges que anirien del 66 fins al 50, i el 25% en el darrer any.

Creiem fermament que aquesta acció donaria un confort a l'empresari vistes les dificultats a les que haurà de fer front.

Així mateix, aquestes pròrrogues de les operacions de crèdit hauran de ser concertades per les tres parts: entitat bancària, Govern i el beneficiari de l'operació, així evitarem que en el venciment de l'operació no ens veiem en la situació d'obligar a l'empresari a reconduir un crèdit o una pòlissa en unes condicions potser... i dic "potser", menys favorables.

Estem convençuts que moltes de les operacions no es podran retornar en un termini màxim d'aquests divuit mesos.

Què es farà amb aquesta situació? Evidentment el Govern haurà de pagar el romanent de l'operació amb els seus interessos ja que s'ha constituït com avalador. Què vol dir? Que totes les pòlisses que no es retornin les pagarem entre tots, evidentment amb els nostres impostos i el que crec que també no afavoreix és que continuarem augmentant el deute públic.

Francament, aquí no entenc la negativa dels grups de la majoria en aquesta proposta que crec, beneficia a tots.

Totes aquestes operacions s'hauran fet -totes- a contracor dels empresaris i ho fan i ho faran per salvar

les seves empreses i negocis així com els llocs de treball.

Estic convençut que el sistema financer andorrà podrà suportar tres anys d'una pròrroga d'unes pòlisses de crèdit avalades pel nostre Govern. I fins i tot crec que la mateixa banca estarà més confortable si no ha d'executar uns avals que s'han produït per una crisi sanitària que comportarà un desastre econòmic sense precedents.

És per això que demano el vot favorable a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Miró.

Pel Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat vol intervenir...

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, el mateix que hem vingut manifestant amb les anterior, el tornem a repetir ara.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi.

**El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

Estimat i benvolgut amic Joaquin Miró, ja li dic que no m'ha convençut. Ja li dic que no m'ha convençut i crec que puc parlar en boca dels tres grups parlamentaris que donem suport al Govern, perquè ja vam debatre això llargament en comissió.

I al final vostè ha dit una cosa molt interessant. Ha parlat que els comptes de resultats baixaran, que les empreses patiran, i a les empreses és on treballen les persones assalariades, igual que els autònoms també són treballadors i les persones que treballen pels autònoms. Però els bancs també són empreses i posar en risc la sostenibilitat del nostre sistema financer posa també en risc, no només la liquiditat del nostre país, sinó també molts i molts llocs de treballs.

Per això s'han de fer mesures assenyades i equilibrades i en la següent reserva d'esmena en podrem parlar més profundament. Però jo m'he permès la molèstia de contrastar una mica la seva mesura amb el que s'està fent arreu d'Europa, i li he de dir, per exemple, que a nivell d'avals, a Àustria només s'avalava el 80% de l'import, a la República Txeca només s'avalava el 80% de l'import, a Dinamarca el 70%, a Finlàndia el 80%,

a Islàndia el 50%. En països com Liechtenstein i Luxemburg només es parla de regulació internacional de CRS, de FATCA i d'ajornaments tributaris. És més, a Luxemburg a la web del Govern li diuen, si vostè vol un ajornament aquí té la web del banc, espavili's.

A nivell de costos, així com aquí a Andorra el Govern ha anunciat uns crèdits tous que al final no tenen impacte econòmic ni de despesa per a l'empresari no per a l'autònom, li he de dir que en contraposició amb això, com ara li deia, països com Àustria cobren un 0,25 de comissió d'estudi per aquest crèdit tou i un 0,3% d'interès; a la República Txeca un 1%; a països com Finlàndia entre un 0,95 i un 3%.

Amb tot això el que li vull dir... perdó, i a Islàndia, per exemple, posen com a termini màxim 18 mesos i només per a certs tipus de costos, no per a tots.

El que li vull dir amb això Sr. Miró, és que s'han aconseguit unes bones mesures com a punt de sortida, que mitjançant decret es poden ajornar per aconseguir efectes més beneficiosos que els que vostès demanen. Per tant, mantenir una millor liquiditat del sistema per a tots, no cal estigmatitzar la banca, la banca és part de tota aquesta crisi, i la banca també ha de subsistir en aquesta crisi. I a més a més, li vull recordar que durant aquest període de la crisi del COVID-19 ni cobra comissions de descobert ni executa cap préstec ni cap hipoteca a cap persona que estigui passant per un problema, sense oblidar la mesura que parlarem en el següent punt de les carències en les operacions de finançament.

Per aquest motiu Sr. Miró, i parlo en nom dels tres grups parlamentaris que donem suport al Govern, hem de dir-li que no ens ha convençut i que votarem que no a la reserva d'esmena que vostè ens acaba de presentar.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Govern, Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

El Partit Socialdemòcrata proposa que en el moment del venciment dels avals es pugui fer una re negociació dels mateixos a tres anys amb un percentatge d'aval de Govern decreixent.

Amb la voluntat d'ajudar empresaris i autònoms durant la primera fase de la present crisi sanitària seguint l'encomana marcada a la disposició addicional primera de la Llei 3/2020, el Govern en el seu Decret

del 24 de març d'aprovació d'un programa extraordinari d'avals per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada pel coronavirus i amb la seva posterior modificació en el Decret del 30 de març, va obrir una línia d'avals per un valor de 130 milions d'euros a tipus d'interès al 0% -que com bé ha dit el conseller Naudi és a un tipus molt més competitiu del que es pot trobar en altres llocs- i amb venciment a 12 mesos prorrogables per períodes de 6 mesos. Per períodes, és a dir Sr. Miró el tranquil·litzo en aquest sentit, es pot anar més enllà dels 18 mesos, però és per pròrrogues successives de 6 mesos- per a cobrir les despeses de funcionament i la cobertura de les quotes creditícies de les empreses en el marc de la present crisi.

El programa està essent un èxit ja que s'han presentat 1.437 sol·licituds (547 autònoms i 890 empreses). El present Projecte de Llei preveu el desenvolupament d'un programa de crèdits tous d'un import de fins a 100 milions d'euros que s'ha de desenvolupar també per via reglamentària.

Primer de tot cal remarcar que com ja ha passat en nombroses esmenes els elements que el PS vol fixar en la Llei es poden fixar perfectament per decret ajudant a la flexibilitat i agilitat de la norma.

En segon lloc des de Govern considerem que l'esmena proposada pel PS no aporta valor al programa en el sentit que Govern ja proposem la pròrroga d'aquests crèdits tous per períodes de 6 mesos i avalats al 100%. És a dir, anem més enllà fins i tot de la proposta que vostè fa que tindria una proporció d'aval, doncs, decreixent.

A més, en cap cas la norma exclou la possibilitat de què l'empresa o autònom refinanci aquest deute amb un crèdit privat amb les condicions que s'assoleixin per acord privat entre l'entitat bancària i el titular de l'activitat econòmica.

I finalment cal comentar que per la tipologia de despeses finançades, que són amb aquest programa de crèdits tous, 2 mesos de despeses de funcionament i quotes creditícies, és lògic que els períodes de retorn que es poden preveure inicialment, doncs, siguin d'un ordre de magnitud entre 1 any i 2 anys, és a dir amb l'assoliment de dos pròrrogues.

En aquest sentit, considerem, doncs, que no és oportú donar suport a l'esmena del Partit Socialdemòcrata.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Alguna altra intervenció...

Sr. Miró.



**El Sr. Joaquim Miró:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. Naudi, moltes gràcies per tots els números que ens ha dit, i a veure, jo torno a repetir el mateix, nosaltres la Llei de mesures urgents que es va presentar aquí al Consell i que es va aprovar, la trobem molt bé, la trobem molt bona i creiem que ha sigut un èxit i que ajudarà i continuarà ajudant a moltes i moltes empreses. I si ara vostè em diu que al cap dels primers sis mesos de pròrroga es pot continuar, però es pot continuar fins quan? Un any més, dos, tres, indefinit? És l'única cosa que li demano.

El Sr. Naudi ens diu que això pot arribar a posar el sistema financer en perill. Miri, jo igual que vostè, suposo, he parlat amb vària gent de la banca d'aquest país i els hi he demanat directament si tota aquesta política de crèdits que s'està instaurant pot ser que ens porti a una dificultat a nivell bancari. I li puc dir que tots ells m'han dit que no. Tots ells m'han dit que se senten molt confortables. Evidentment, també perquè hi ha el recurs dels avals del Govern, no? És per això que no crec que per aquests crèdits que es puguin tirar endavant pugui posar en risc el sistema financer d'Andorra.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Miró.

Alguna altra intervenció...

Sr. Naudi.

**El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

Celebro que digui que troben molt bé la primera Llei de mesures i aquesta Llei que tenim avui sobre la taula i que esperem que surti àmpliament recolzada, al final és un complement i dona solucions necessàries a la situació actual no a situacions que avui dia ni tan sols es plantegen com a necessàries.

Evidentment vostè ha parlat amb persones del sector financer, personalment jo també ho he fet, i li puc garantir que el ministre Jover que s'asseu ara a la meua dreta, ha parlat amb moltes més que vostè i jo i, evidentment, no hem degut parlar amb els mateixos. En tot cas, si contraposem les mesures que acaba d'explicar el Sr. Jover, si comparem les mesures que estan aplicant altres països d'Europa i de la Unió Europea, hem de sortir de la premissa que si vostè ja diu que la primera Llei de mesures és correcta, que seguim ampliant i millorant aquestes mesures i que, per tant, s'està posant sobre la taula una esmena que

vostè molt diligentment defensa, però que li he de dir que no hi estem d'acord.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Alguna altra intervenció...

Sr. Miró...

D'acord.

Acabades dels intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 21, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Vista l'hora, farem una pausa, reprendrem la sessió a les 15.00h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 13.21h)

Deixa la sala el M. I. Sr. Jordi Font Mariné i s'incorpora el M. I. Sr. Roger Padreny Carmona.

Es reprèn la sessió.

(Són les 15.05h)

**La Sra. síndica general:**

Reprenem la sessió.

Reserva d'esmena número 13, presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva, Sr. Roger Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Quina il·lusió veure-la, quina il·lusió veure'ls a tots vosaltres, companys, companyes, membres del

Govern. I quina tristesa que ens haguem de trobar en situacions com l'actual.

En aquest sentit avui totes i tots, crec que som aquí per tractar un text legal que ha de millorar la qualitat de vida del conjunt de ciutadans i ciutadanes que viuen, treballen i fan funcionar el nostre país, el conjunt de ciutadans i ciutadanes d'Andorra.

També crec que som aquí per elaborar un text que brindi les millors capacitats i competències del nostre Govern, el Govern d'Andorra per afrontar les conseqüències socioeconòmiques de la crisi sanitària i la pandèmia del SARS-CoV2. I aquest és el motiu pel qual duem a terme aquesta reserva d'esmena, així com també els meus companys i companyes han dut a terme les altres reserves d'esmena.

Perquè creiem que millorem el text legal, en certs aspectes importants que creiem que s'han de tractar així com també que creiem que permetrà als nostres gestors i gestores polítiques afrontar amb totes les garanties les pròximes fases d'aquesta crisi.

En aquest sentit m'imagino que vostès i tots els meus companys i companyes consellers i consellers generals que vam jurar el càrrec fa menys d'un any, no ens podíem imaginar aquesta situació.

La tasca que ens pertoca tant senyors i senyores membres del Govern com també companys consellers generals és clau per solucionar l'impacte de la crisi del COVID-19.

Així mateix, vull agrair molt l'esforç que s'està fent des de tots els ministeris, així com també l'esforç que estan fent els meus companys i companyes a l'hora de legislar textos com el que avui tractem.

I és amb aquest esforç que presentem una reserva d'esmena clau per la sostenibilitat econòmica tant pels particulars, pels ciutadans i ciutadanes com de les empreses del nostre país.

Concretament una reserva d'esmena que fa referència a la carència o extensió de les operacions creditícies. Aquesta reserva d'esmena té com a contingut buscar i aconseguir que qualsevol préstec, operació de finançament de terminis o extensió d'amortització del crèdit, es pugui prorrogar. I vull precisar molt concretament l'objecte, és a dir el contingut de la reserva d'esmena. Qualsevol préstec, operació de finançament a termini ja que es diferencia del text presentat per Govern.

Per una altra banda, crec que també una importància important és el subjecte. És a dir a qui va adreçada aquesta reserva d'esmena. Nosaltres des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata hem proposat un text que el que busca és que qualsevol persona física, qualsevol ciutadà, qualsevol empresa o qualsevol treballador o treballadora per compte propi, pugui

demanar la carència. En aquest sentit dic pugui demanar perquè té naturalesa voluntària.

Per una altra banda, el temps de durada de la carència si s'aprovés aquesta reserva d'esmena seria des de l'entrada en vigor de la llei fins a un mes després que el Govern declari per decret la finalització de la situació d'emergència.

Per una altra banda, és una reserva d'esmena que l'hem plantejat amb una durada de tres mesos, prorrogable tres mesos més.

I pel que fa a l'atorgament de la pròpia carència, hem dividit per tres el termini previst pel projecte de llei, el qual era quinze dies perquè et poguessin atorgar com a màxim la carència a cinc dies hàbils.

Per què? Us podeu preguntar companys i companyes consellers i conselleres generals perquè hem legislat aquest article concret d'aquesta manera.

Nosaltres hem dut a terme una comparativa internacional del que estan fent les millors pràctiques europees bancàries, i en aquest sentit el Banc Central Europeu a dia d'avui està apostant per l'amplificació de la flexibilitat. I quan el Banc Central Europeu parla d'amplificar la flexibilitat, parla d'augmentar la perspectiva d'on ha d'anar la carència o moratòria de pagament.

El mateix està fent l'Autoritat Bancària Europea. L'Autoritat Bancària Europea està apostant per la flexibilitat també i afegeix un altre concepte, el pragmatisme. En aquest sentit, considera l'Autoritat Bancària Europea que són bàsiques per poder abordar l'impacte econòmic, que recordem és sistèmic, concretament, la flexibilitat i pragmatisme. L'Autoritat Bancària Europea vol que s'apliqui a tot tipus de classe de productes o a tot tipus de clients, així com nosaltres apostem en la nostra reserva d'esmena.

Si analitzem cas per cas, Alemanya, Espanya, Itàlia, per exemple Alemanya aposten també per una moratòria general. Espanya aposta per una carència per les petites i mitjanes empreses. Aquí en aquest text recordem que les empreses no s'inclouen. Com també Itàlia aposta per les empreses, com també aposta San Marino, que San Marino aposta per tot tipus, tant persones físiques, ciutadans, ciutadanes com també empreses. I Portugal dur a terme el mateix que San Marino amb una cadència d'un termini de sis mesos com la que nosaltres avui us estem preguntant si voldríeu aprovar i defensar perquè considerem que és més àmplia, més completa que la que s'ha presentat al projecte de llei de Govern.

En aquest sentit si posem com a exemples el que nosaltres apostem i el projecte de llei tal i com està redactat actualment, després dels canvis fets amb

transacció a la comissió, encara s'estan quedant exemples d'empreses per exemple al país que no podrien demanar la carència. Per exemple una empresa que hagi comprat maquinària o hagi demanat una operació de finançament per poder pagar la maquinària, aquesta empresa no podria pagar la maquinària. O empreses de transport que han apostat per comprar vehicles de transport com podria ser camions. Tampoc podia pagar aquesta operació de finançament. O empreses que hagin remodelat les seves botigues, per exemple empreses que tinguin botigues i vulguin demanar una carència, tampoc podrien demanar-ho.

En aquest sentit crec que és molt important parlar de a qui va adreçada la proposta. Crec que el text que es presenta va adreçat a determinats col·lectius que estan molt afectats per la situació de crisi, però crec que ho limita molt. Perquè per exemple el primer punt del text del projecte de llei a diferència del nostre, limita que va adreçada la carència a totes aquelles persones que se'ls hi hagi suspès o reduït la jornada laboral. I aquí vull fer un petit encís, hi ha moltes persones que ni se'ls hi ha suspès o se'ls hi reduirà la jornada laboral, o se'ls hi ha reduït la jornada laboral, que sí que se'ls hi ha afectat el sou, perquè com probablement crec que sabran, el 20% segons les dades de la CASS, del sou amb mitjana de molts assalariats del país, representa conceptes retributius que a dia d'avui i ens ho han fet arribar, els hi ha fet reduir el sou, per tant la retribució a final de mes a moltes persones assalariades que no estan incloses en el projecte de llei finalment redactat.

Per una altra banda, és evident que el text contempla, i crec que ho contempla i crec que s'ha d'agrair les persones que treballen per compte propi. No obstant ho limita a un objecte molt concret, ho limita a una situació molt concreta. Els treballadors per compte propi tindran dret a la carència sempre i quant la seva activitat estigui suspesa o estigui en guàrdia.

Ahir el ministre Gallardo i el cap de Govern exposaven que ara a partir de dilluns hi haurà determinats sectors que obriran, que obriran la seva activitat, fruit d'aquesta redacció del projecte de llei actual si són persones o treballadors per compte propi que treballen aquestes activitats que s'obriran, no poden entrar al dret a tenir una carència.

Per tot l'exposat, pel fet de què crec que tots hem fet un esforç per redactar un bon text i que crec que és un text que si s'aplica, el que nosaltres proposem a la nostra reserva d'esmena millorarà la situació i el benestar econòmic i social de moltes persones que estan fent un esforç i que faran un esforç els mesos que vindran, els hi demano que l'aprovin.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Padreny.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi.

**El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc Sr. Padreny, compartir amb vostè la il·lusió de retrobar els companys i poso de manifest que compartim evidentment la tristesa per la situació però sobretot la tristesa per les persones que ens han deixat.

Dit això, amic Padreny m'agrada com ha fet aquest matí el seu company, que reconeguim que estem treballant per millorar la qualitat de vida, per millorar la situació en la qual vivim i que com vostès saben ens trobem en una situació d'emergència i amb normatives equilibrades, amb normatives de corresponsabilitat, i amb normatives com les que tenim avui sobre la taula on tothom sap que hi ha d'aportar la seva petita part de sacrifici i dic bé, tothom ha de portar la seva part de sacrifici, i amb l'esforç de tots doncs podrem sortir d'aquesta situació abans del que ens pensem potser. Evidentment amb la prioritat de què cal salvar vides, de què cal prevenir el sistema sanitari i si no hi ha vida evidentment ja no hi ha ni empresa ni llocs de treball.

Al llarg del dia i a les reunions de la Comissió de Finances, la veritat és que al final crec que estan intentant portar-nos en un terreny de debat molt legítim però que en el fons jo crec que no s'ho creuen ni vostès. El que acaben d'explicar és populisme que vostès mateixos no es poden creure i que li diré amb molta simpatia amic Sr. Padreny, pràcticament haurien d'anar ja sense americana i amb cueta, no sé si em vaig explicant.

Estan portant a un extrem la situació del seu plantejament ideològic que jo que sempre els anomeno de la forma correcta Partit Socialdemòcrata, aviat hauré de dir com a vostès no els hi agrada, Partit Socialista o ja de l'esquerra radical. Els hi ha faltat dir perquè la banca al final és una part més del nostre teixit empresarial on hi treballen persones de 1.500 famílies d'Andorra amb sous normals, un sector que no podem posar en risc. Els hi ha faltat Sr. Padreny amb aquest radicalisme que ens acaba d'explicar de fer cafè per tots amb els crèdits i els préstecs, sense tenir en compte la situació personal de cada una de les persones que ho puguin necessitar, els hi ha faltat dir que als supermercats també ha de ser barra lliure, i que no cal pagar d'aquí tres o sis mesos. Els hi ha faltat dir això. És que estem parlant del mateix, estem parlant d'empreses que representen un teixit

empresarial importantíssim del qual en viuen una sèrie de famílies, i en el cas de la banca són 1.500 famílies que tenen membres de la seva unitat familiar treballant als bancs, i els estan estigmatitzant com si fossin el papus. Perdoni'n, els bancs són part de la solució, igual que ho som tots. Els bancs col·laboraran en tot allò que puguin per fer que la sortida de la situació sigui quan abans millor. I estan aportant el millor que poden.

Els bancs Sr. Padreny, si petessin i amb mesures com la seva que poden representar fins a vora un 50% de la seva línia de facturació, posarien Andorra en una situació molt més greu de la que ens trobem perquè ens trobaríem sense sistema financer, ens trobaríem sense liquidesa.

Recordin pel que vam passar l'any 2015 amb la crisi d'un sol banc. Afectar tota la banca andorrana amb mesures com les que vostès proposen, ens podrien portar realment a la vora del precipici.

Miri vostè ens diu que qualsevol persona, -ens ha fet esment d'aquesta situació-, que qualsevol persona pugui demanar-ho i sobre qualsevol tipus de finançament. És que deixem a la banca a precari, i la banca no és el papus de la situació, la banca insisteixo, és part de la solució i hem de comptar amb la banca. I evidentment la banca també ha de fer un esforç per sortir d'aquesta situació.

No puc recolzar de cap manera una solució com la que vostè em planteja que és la que vulgarment en diem "café per tots". Vostè diu que qui vulgui que vagi al banc, que demani ajornaments o carències per qualsevol tipus de préstecs.

A veure, jo li explico quina és la nostra postura. Tots no, qui ho necessiti. Sí, només faltaria! Només faltaria que qui ho necessita, no tingui l'ajuda, només faltaria!

La llei que tenim sobre la taula Sr. Padreny és un complement de la que vostè ha dit que ja es va aprovar en l'anterior Consell General, i que com vostè ha dit i el Sr. Quim Miró ha dit al matí, és una llei que ha funcionat prou bé i té en compte totes aquelles persones físiques assalariades i per compte propi que necessitin una reducció o una carència de les seves situacions personals envers les entitats financeres, si es troben afectats d'una situació econòmica que els hi porti. Però de la mateixa manera que hi ha empreses, autònoms que segueixen treballant i que segueixen facturant, o assalariats que segueixen cobrant, aquestes persones fer-les acollir a descomptes del 40%, seria absolutament injust envers a altres persones que sí que ho necessiten. Persones que estan guanyant molt bé la vida en la situació que vivim, no haurien d'acollir-se a descomptes com el que vostè predica del 40% per tothom perquè posaran en risc no només el sistema financer sinó que posaran en

entredit la possibilitat d'una persona que realment ho necessita, se li pugui atorgar.

Pensem que la mesura de qui ho necessiti sí, i que no ho necessiti no, és la mesura més justa perquè la llei que tenim sobre la taula sigui una llei equilibrada que doni resposta a les situacions de cada una de les persones, de les famílies, de la nostra societat. I no un bufet lliure on 40% de descompte per tothom, perquè posarem en risc la banca, posarem en risc la liquidesa del país, i posarem en risc el sistema financer. I jo crec que vostès no volen això.

Li vull recordar que vostè ha parlat de la normativa, però és que realment en un país en què no tenim banc central, el que no podem fer és una normativa a mida que s'allunyi de la normativa europea.

Recordo també que les mesures econòmiques que s'estan plantejant són d'un abast percentual en relació al nostre pressupost, molt més gran que qualsevol altre país no de l'entorn sinó jo li diria que pràcticament del món.

Li vull recordar que com li he dit a l'amic Quim Miró aquest matí, les mesures que s'estan adoptant en relació als avals i als crèdits tous d'Andorra en relació amb molts països d'Europa. Vostè n'ha mencionat uns i jo n'he mencionat uns altres, són molt millors aquí i molt més avantatjoses que en molts països del nostre entorn i de l'Europa avançada i moderna, i recordar-li també que els bancs, ni aplicaran comissions de descobert, ni executaran garanties sobre aquelles operacions financeres que durant la crisi del COVID puguin estar amb una atenció de tresoreria.

Per tant, resumim, pensem que una situació de solució a la problemàtica financera d'aquelles persones que ho necessitin, d'aquelles persones que es quedin sense feina, d'aquella persona que té un cotxe o un pis i ha de pagar la lletra, és molt més viable i justa, que no una solució de descompte per a tots, i posem en entredit la solvència, la situació, la liquidesa, i la supervivència del sistema financer, que insisteixo, també és part de la solució i no n'és el culpable.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Els meus comentaris seran els mateixos que el matí, continuaré votant el mateix que vam mantenir el vot en comissió.

Gràcies.

**La Sra. síndica general.**

D'acord, gràcies.

Pel Govern, Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. Padreny, des de Govern considerem que l'esmena presentada pel seu grup té diferents elements que fan que no se li pugui donar suport.

En primer lloc, segurament un dels criteris més difícils de defensar la present esmena és la seva amplitud, com ja ha comentat el Sr. Naudi.

El PS voldria facilitar una primera carència de tres mesos a qualsevol persona física o jurídica independentment de si ho necessita i independentment de l'impacte que això representi per les entitats bancàries.

En aquest sentit, segurament és important exemplificar.

Un directiu d'una entitat financera que ha continuat treballant durant la crisi sanitària i que té un crèdit hipotecari que li representa tan sols per exemple un 10% de la retribució mensual, el Partit Socialdemòcrata li donaria una carència de tres mesos. És el mecanisme del "cafè per a tothom" a què ens tenen acostumats. Quan nosaltres entenem que els recursos són finits i preferim ajudar a aquells que realment ho necessiten. És amb el principi de la corresponsabilitat, de la proporcionalitat de les mesures, de la seva raonabilitat que hem construït ja la primera llei de mesures urgents i també aquesta segona.

Per aquest motiu les carències que proposem estan orientades a aquelles persones que patiran una reducció dels seus ingressos a causa d'una suspensió d'activitat temporal, una reducció de la seva jornada laboral o la pèrdua de la seva feina. Aquesta mesura Govern també la fa extensiva als autònoms que es trobin amb l'activitat tancada o en règims de guàrdies.

Per a les empreses, la Llei 3/2020 ja es va preveure un sistema de crèdits tous a tipus d'interès zero, avalats completament per Govern i amb una dotació de 130 milions d'euros, i que es van desenvolupar en el decret del 23 de març per refinançar les quotes creditícies fins que s'acabi la crisi sanitària.

Així doncs, les empreses ja tenen el seu propi mecanisme per poder refinançar un tipus d'interès nul, doncs les quotes que tinguin pendents.

El Partit Socialdemòcrata no ha tingut en consideració els possibles impactes en el sector

financer de les seves mesures. Govern i els grups de la majoria per establir els redactats finals dels articles que tenen un impacte sobre el sector financer, han estat en contacte amb el propi sector i evidentment amb l'autoritat financera andorrana.

Per les empreses, el sistema de les carències directes s'ha considerat poc prudent per l'impacte que podria tenir en la comptabilitat de les entitats bancàries.

Com podeu entendre, en el temps de crisi econòmica que ens ha tocat viure, no seria prudent desestabilitzar la plaça financera que ens ha de servir de sostén a tot el teixit productiu del país.

En segon lloc, m'agradaria destacar que el sistema de carències proposat pel PS és incoherent amb la resta del text legal que avui portem a votació.

Vist que alguns dels mecanismes laborals que es preveuen, com la suspensió d'activitat temporal o la reducció de la jornada laboral es preveuen que es puguin allargar fins el 31 de desembre del 2020, sembla lògic que les mesures d'acompanyament com les carències també es puguin allargar per aquest període, i de fet Govern així ho ha previst.

En canvi les carències al PS estan previstes per un període de tres mesos prorrogable tres mesos més, és a dir un total de sis mesos. Vist que la llei entrarà en vigor a principis de maig, vol dir que les carències del PS es podran allargar com a màxim fins a l'octubre.

Què faran aquelles persones que es trobin en suspensió d'activitat temporal els mesos de novembre i desembre?

Per aquests diferents motius considerem que no s'ha de donar recolzament a l'esmena presentada pel Grup Parlamentar Socialdemòcrata.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Alguna altra intervenció...

Sr. Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

En primer lloc, en referència al que comentava el Sr. Naudi, en primer lloc Sr. Naudi, vostè ha parlat d'un 40%, jo aquí el text que avui presentava, no cito en cap moment descomptes del 40%, parla de carències d'extensió, d'operacions per un termini com comentàvem de tres mesos més tres mesos.

Per tant, això no ho ha entès, i pel que fa a la normativa, m'agrada que hagi parlat de normativa perquè el punt concretament de la llei que parla

d'acompliment de la normativa internacional o de què les autoritats hauran de seguir l'aplicació d'aquest règim de carència la normativa de l'autoritat bancària europea és interessant perquè concorda perfectament amb el que li he dit abans, aquesta flexibilitat i pragmatisme que demana a l'hora d'atorgar la carència a l'autoritat bancària europea.

Per tant, el legislar el Projecte de Llei concorda perfectament amb el que dic jo, i el que dic jo parla de què hi ha d'haver una flexibilitat a l'hora d'atorgar les carències tant pel subjecte com per l'objecte.

Per una altra banda, Sr. Naudi, no m'ho esperava potser ara, potser en altres Consells sí però ara en un Consell amb unes necessitats al darrera, no m'esperava aquest discurs de la por perquè jo crec que li he presentat la carència sense parlar del discurs de la por i vostè ha utilitzar el terme "petar". Parlem d'una carència de tres mesos, prorrogable tres mesos més i en aquest sentit no crec que això sigui no pagar el crèdit perquè el crèdit s'acabarà pagant, estem parlant d'un termini determinat per allargar un crèdit o qualsevol operació de finançament.

En aquest sentit em conec bé el sector financer. Soc fill d'una persona empleada de banca que ha treballat més de trenta anys en aquest país, i conec bé les necessitats del sector i conec bé com funciona.

Per una altra banda també, vostè ha citat al 2015 tristament sí que recordo el 2015, recordo i crec que ho recordem tots, i l'impacte del que va passar al 2015, però també recordo el 2008 i recordo les polítiques que es van dur a terme post crisi al 2008, i les polítiques, i amb això connecto amb el que vostè deia, Sr. Jover. Les polítiques del 2008 van apostar per crèdits. Jo no dic que no s'hagi d'apostar per crèdits, jo crec que és una bona política que està fent Govern, però jo parlo de llibertat i vostè... -i crec que el Govern que vostè representa una ideologia al voltant del liberalisme, i crec que el liberalisme aposta per la llibertat-, demana tenir llibertat d'elecció, i a dia d'avui les empreses d'aquest país, fruit del redactat d'aquesta llei, no tenen aquesta llibertat d'elecció, tenen la capacitat de poder demanar un crèdit tou, la tenen, i com li he dit crec que és positiu, però no tenen la llibertat de poder demanar una carència. Llavors, potser hi ha moltes empreses o moltes situacions en aquest país d'empreses que potser no necessiten un crèdit, però sí que per un període determinat necessiten una carència per poder cobrir altres despeses de l'activitat empresarial com podria ser perfectament pagar salaris.

En aquest sentit també vull afegir que ha parlat de terminis. Ha parlat de terminis conforme a l'octubre aplicant el nostre redactat, a l'octubre les persones ja no poden demanar més carència. Al nostre redactat

parla de què la carència d'un termini té vigència fins que el Govern decreti la finalització de l'estat d'emergència. Per tant, si el Govern la decreta al desembre, s'acaba al desembre però la carència encara es pot demanar, es pot demanar al novembre i tindrà un període de tres mesos, per tant al gener encara serà vigent la carència.

Aquest era el nostre objectiu i crec que queda ben redactat.

No obstant els vull demanar, i crec que no vam tenir aquesta oportunitat en comissió perquè es va fer la transacció amb el Grup Parlamentari Tercera via, de considerar en un futur aquestes propostes que s'afegeixen a aquest redactat. Crec que en un futur potser seran necessàries; crec que ja ho són ara, però crec que en un futur potser vostès les tindran en compte. I crec que aquí el Partit Socialdemòcrata, com us he dit, fent una anàlisi de les millors reglamentacions internacionals ha volgut aportar al debat... ha volgut aportar al debat de forma positiva per millorar la gestió del Govern d'Andorra, com li deia Sr. Jover, perquè vostès tinguin la capacitat de poder gestionar les polítiques per les empreses i que les empreses tinguin la capacitat en funció de la seva capacitat de triar entre una carència o un crèdit tou, que la tinguin aquesta llibertat, per això avui apostem per aquesta reserva d'esmena.

I per una altra banda, m'agradaria comentar el redactat concret de la reserva d'esmena que crec que es pot millorar i crec que el podem millorar perquè no queda clar l'objecte inicialment quan està redactat. És a dir, l'objecte inicial hi ha dubtes al voltant també de si s'aplica a tothom, de si s'aplica només per als crèdits hipotecaris, per tots tipus de préstecs... Però, deixant de banda això el que realment ens preocupa és el subjecte com li he fet referència, que no vagi destinat a tot tipus de subjecte que avui en dia està patint la crisi, també pel que fa a les persones físiques -com li he exposat abans el cas d'assalariats que potser no se'ls ha suspès o reduït la jornada laboral però sí que se'ls ha reduït el sou- i que a dia d'avui potser amb una carència podríem solucionar la situació de la millor forma possible.

Moltes gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Padreny.

Alguna intervenció...

Sr. Naudi.

#### **El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

Li faré distès, amic conseller Padreny. Jo soc net de paleta i el meu avi, diuen les bones llengües, que va fer la primera escala de cargol i jo no tinc ni idea de com es fa una escala de cargol. No poso en tela de judici que el seu familiar que ha estat tants anys a la banca, aquí aprofito per saludar perquè sap que li tinc un gran afecte, li hagi transmès molts coneixements però a mi ser net de paleta no em permet saber fer escales.

No vull que porti a confusió a les persones que desgraciadament estan confinades a casa i probablement ens estiguin escoltant. La llei que avui votarem, Sr. Padreny, l'article 39 és l'article de les carències i les carències a l'articulat de la llei que votarem avui sí que estan contemplades.

Jo només li dic, i m'he explicat malament quan li feia la comparació del 40%, que vostès demanaven el 40% de la reducció dels lloguers, per fer un símil, del que demanen amb les carències hipotecàries, prestatàries i creditícies de què volen fer carències per tothom que ho vulgui. I jo el que li dic és que café per tots, no. Qui ho necessiti, sí... Només faltaria! Però ara tots ajornar els crèdits, les pòlisses i les hipoteques... No toca! Perquè hi ha persones que ho poden pagar i evidentment hi ha persones que no podran pagar i se'ls ha ajudar. Però aquesta carència de tots els mesos que vostè diu sobre una línia de negoci que pot representar el 50% del compte de resultats de la banca nacional, significa un 25% dels ingressos perquè són sis mesos, és a dir, és la meitat de l'any.

Per tant, ja li dic, fan una proposta que saben que no s'aprovarà, que als titulars queda molt bé, el PS demana que no es paguin les hipoteques, i jo li dic que la llei ja ho contempla, ho fem de forma equilibrada per a qui no pugui pagar la hipoteca o qui no pugui pagar el crèdit es pugui acollir a aquesta mesura perquè el banc li farà la carència que li serà prorrogada, i fem això sense posar, Sr. Padreny, en risc el sistema financer perquè, insisteixo, el sistema financer, igual que el sistema sanitari, igual que els supermercats, igual que els transportistes, igual que els que netegen, que la Policia, que els bombers, que els cossos especials, que els funcionaris, que tots els treballadors d'Andorra són part de la solució i no els culpables. El culpable és un bitxo que ens ha ficat en aquesta situació. Ells ens ajuden, igual que ajudem tots en la nostra mesura, a sortir d'aquesta situació de la millor manera possible, i amb mesures equilibrades i corresponsables on tots fem petits sacrificis és com sortirem de la millor manera possible amb mesures que van potencialment a ferir de mort el sistema financer penso, i li dic amb molt de respecte, que no tenim la solució a la situació que ens aboca al Covid-19.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica. Molt ràpidament.

Vostè comenta que segurament en el futur nosaltres ens trobarem abocats a agafar aquest tipus de solució i ja li dic que no en el concepte de què nosaltres sempre intentarem des de les nostres polítiques donar ajuts a qui ho necessita i no malbaratar ni els diners dels recursos públics, ni posar en tensió a empreses per poder anar més enllà de la corresponsabilitat que és justa i necessària. I crec que amb l'exemple que he donat i molts més que podríem trobar ja es veu que els ajuts que hem de fer és a aquelles empreses, a aquells professionals, a aquells assalariats que ho necessiten i que hi ha recursos infinits, doncs, segurament no arribaríem suficientment allà.

Després és evident que si mirem l'article de les carències pot quedar molt maco el seu redactat, però si mirem el pla d'equilibri financer que acompanya la llei quan pensem en les conseqüències que poden tenir els elements que vostè posa sobre la taula, doncs és molt diferent, al final estem fent pujar deu punts el PIB al deute de l'Estat. Jo crec que ja és suficient. Hem de ser molt raonables i proporcionats amb les mesures que fem. Hem de vigilar el que fem perquè sinó, evidentment, ens costarà molt de retornar a la situació a la normalitat.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover

Alguna altra intervenció...

Sr. Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Jo vull agrair tots els comentaris perquè crec que tots els comentari són positius i vull fer èmfasi en dos aspectes. Els qualificatius del meu grup parlamentari crec que cauen sols quan us he explicat, si m'heu escoltat bé, us he explicat que aquest tipus de política s'està aplicant en països conservadors i bastant més conservadors com podria ser Alemanya.

Però sobretot Sr. Jover, jo vull arribar... -i per això vinc aquí a explicar-me-, jo vull arribar a la conclusió de què s'evitin... o almenys el nostre objectiu és que s'evitin errors del passat, i quan dic evitar-los del

passat parlo d'evitar per exemple el doble crèdit. Empreses que no tinguin la llibertat de poder demanar una carència quan no tenen, potser, tota la necessitat de demanar un crèdit, que en un futur hagin de pagar dos crèdits: el que ara mateix no poden pagar i el crèdit tou que poden demanar. Això és el que vull que s'eviti, i no ho dic jo... Jo personalment ho dic, però és que ho diuen les autoritats bancàries internacionals que sobretot hem d'evitar això perquè ja hem tingut una experiència i crec que de les experiències se n'ha d'aprendre i perquè tenim -i així ens ho fan arribar moltes empreses del país- situacions diverses, empreses que potser poden demanar i tenen la necessitat de demanar un crèdit tou, i empreses que potser no la tenen, que potser necessiten una prorrogació d'aquest crèdit i per això crec que s'ha d'aplicar aquest redactat per tot el que ara no s'inclou dintre de la llei.

Només per això i per totes les altres qüestions que us he dit que crec que són igual d'importants tant de l'objecte com del subjecte, els hi demano que aprovin senyores conselleres i senyors consellers, aquesta reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Padreny.

Alguna altra intervenció...

Perdó, Sr. Miró.

**El Sr. Joaquim Miró:**

Sí, molt ràpid. És per contestar al meu amic Carles Naudi en la seva broma.

L'americana me la puc treure i la corbata també... la cueta ho tinc una mica complicat ja.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Última intervenció Sr. Naudi.

**El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

Vagi per endavant que vostè és un conseller molt elegant, i ja que surt el tema el que volia fer era posar de manifest amb estereotips simpàtics que de vegades que un vagi amb americana i corbata representa més amb el que estem acostumats aquí al Consell i en altres parlaments ja veiem que hi ha postures d'altre tipus: van sense americana, van arremangats... Vostè ja m'entén... i es fan la cua, però són d'un altre calat.

Vostès ja opten per anar sense corbata, són lliures de fer-ho, jo no ho comparteixo, però bé, cadascú es va posicionant amb el seu discurs i amb els seus fets allà on vol, Sr. Miró.

**La Sra. síndica general:**

Acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 13 votant sí a la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat.

**La Sra. Susanna Vela:**

Sí, gràcies.

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Continuem amb el grup de reserves d'esmena número 15, 17, 18, 19 i 20 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar les reserves d'esmena el Sr. Roger Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Bona tarda de nou. El paquet d'esmenes agrupades que us demanaria, senyores i senyors consellers, que aprovéssim avui fan referència a garanties socials que volem que s'estableixin per llei en àmbits bàsics pel benestar i la prosperitat econòmica de les famílies i les empreses del nostre país.

Concretament són esmenes que volen establir per llei que no es pugui resoldre un arrendament en cas d'impagament d'una o més rendes, assegurar que no es tallin els subministraments bàsics com electricitat, aigua, telèfon, etc., a particulars i empreses o treballadors per compte propi del nostre país, així com també assegurar i garantir per llei la impossibilitat de resoldre operacions, contractes en operacions de finançament si no es paguen una o més curtes. Totes elles són pràctiques que es duen a terme també en països veïns.



Crec que és important d'establir-les per llei i amb un contingut clar i ampli. Per donar seguretat jurídica al conjunt de la població i el teixit empresarial del nostre país, així també com una seguretat jurídica que brindi seguretat socioeconòmica als nostres ciutadans i ciutadanes, a les nostres empreses, als nostres treballadors i treballadores per compte propi.

Com els he dit són garanties que nosaltres voldríem anomenar "sociolegals" garanties socials, garanties per llei.

Pel que fa a l'esmena 73 referent a la impossibilitat de resoldre l'arrendament per la situació de la crisi sanitària del SARS-CoV-2 quan succeeix un impagament d'una o més rendes creiem que és important que no hi hagi una resolució d'aquest contracte fruit d'aquesta situació i fruit de l'impacte important socioeconòmic actual de la crisi SARS-CoV-2.

L'esmena 75, 76 i 77, totes elles connectades pel que fa als subministraments bàsics, busquen en primer lloc, la 76, una reducció i garantia així com també un ajornament d'aquells subministraments bàsics, concretament els particulars, a totes les persones, ciutadans i ciutadanes del nostre país pel que fa al subjecte concret. En aquest sentit l'objecte, és a dir el contingut d'aquesta reducció, seria sobre l'energia elèctrica, el petroli, l'aigua potable, el telèfon, el gas natural i internet.

A més a més aquesta esmena, com vostès hauran llegit, busca concretament assegurar per llei uns descomptes al voltant del 80% o 90% segons el grau de vulnerabilitat de les persones si reben prestacions socials del Govern i inclou també una clàusula de tancament, una clàusula de tancament que estableix que Govern en cas de provar l'impagament i de no poder pagar aquest tipus de factures, el Govern ho cobriria així com també una clàusula que promou el fraccionament de tots aquests subministraments bàsics.

Pel que fa a l'esmena 77 referent a la reducció d'ajornament de subministraments bàsics a les empreses i treballadors per compte propi, el que busca també és que es garanteixi aquests subministraments tant a empreses, persones jurídiques, i treballadors i treballadores per compte propi, també establint bonificacions del 90 i 100% legals en cas de, si per exemple, el servei està tancat, del 90% i, del 100% si està de guàrdia.

És important també incloure i dir que s'ha inclòs que la quota del telèfon mòbil per les persones, treballadors i treballadores per compte propi, es consideri producte d'empresa ja que molta gent ens ha fet arribar que a dia d'avui no està sent així i, pel qual, estan tenint dificultats algunes d'elles per pagar

aquestes factures concretes. També s'inclou un punt relatiu a l'ajornament i fraccionament d'aquests subministraments bàsics.

Per altra banda, l'esmena 78 va relacionada amb el sector financer i el que busca és assegurar que no es resolien aquests contactes de préstec o de qualsevol modalitat de finançament si no es paga una quota o més quotes.

Com els he dit, tot això, tot aquest esmenat, tots aquests articles fan referència a garanties socials bàsiques que volem que s'inclouguin en aquest text perquè considerem que són una necessitat actual. Garanties socials que, estic segur senyores i senyors consellers i conselleres, senyors i senyores ministres i cap de Govern, que comparteixen amb nosaltres.

També estic segur que amb el temps, si avui vostès no volen incloure-la, amb el temps potser les podrem incloure i, en aquest sentit, crec que si haguéssim tingut més temps, més temps a l'hora de tractar aquesta Llei, crec que podríem haver arribat a grans consensos en aquests aspectes.

Aquestes mesures, no obstant, les presentem avui perquè creiem que són necessàries per l'actualitat i per això han de ser regulades per llei com els hi deia per assegurar la seguretat jurídica i socioeconòmica dels nostres ciutadans i ciutadanes.

Així que els hi demano senyores i senyors consellers i conselleres que votin a favor. No obstant, si no deixen fer-ho com els he dit, sàpiguen que el Grup Parlamentari Socialdemòcrata estarà al seu costat per col·laborar i legislar sobre aquests aspectes i aquestes temàtiques bàsiques com són la impossibilitat de resoldre l'arrendament, la impossibilitat de resoldre els contractes i operacions creditícies, així com també els subministraments bàsics.

Tal com vam fer a la Fase 1 i com estem fent i estem fent en la Fase 2, hi serem en les pròximes fases per col·laborar amb el Govern i per ajudar al Govern a gestionar el millor possible aquesta crisi, i per això nosaltres continuarem duent a terme la nostra funció que, al cap i a la fi, és legislar el millor possible i donar i brindar als nostres justos polítics de la millor legislació i de la legislació més adaptada de la realitat per tal de poder solucionar el conjunt dels problemes dels ciutadans i ciutadanes que fan que Andorra cada dia pugui funcionar.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Padreny.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, el nostre posicionament serà el mateix que venim mantenint.

Gràcies.

**La Sra. sòndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

**La Sra. Maria Martisella:**

Gràcies Sra. sòndica.

Des dels grups parlamentaris de la majoria creiem que el Projecte de Llei que es debat i es vota avui ja té en compte les garanties socials que esmenta el conseller Padreny, i ajuda a qui més ho necessita. Alhora que és una Llei justa i que dota a tots els actors afectats per la crisi d'una dosi de corresponsabilitat, tal i com s'ha dit tot el matí i en la mesura de les seves possibilitats.

I m'explico, pel que fa a la primera i a la darrera reserva d'esmena relatives a la impossibilitat de resolució del contracte d'arrendament i de les operacions de finançament per la situació de crisi sanitària, el punt de partida que estableix el Projecte de Llei és diferent al que el PS vol.

Des de l'inici la voluntat del projecte ha estat la de garantir i mantenir al 100% els llocs de treball. Partint d'aquí, un cop s'assoleix el manteniment de la massa salarial, l'objectiu és que el treballador continuï rebent el seu salari en la seva totalitat o en el màxim possible, sobretot en el cas d'aquells sous més baixos. A la vegada, si aquesta prestació ja ha estat reduïda, el Projecte de Llei disposa que la persona concernida pugui beneficiar-se d'una reducció del 20% del lloguer del seu habitatge, i en conseqüència pugui continuar satisfent totes les necessitats econòmiques.

Si en lloc de pagar lloguer paga hipoteca, el treballador que hagi vist el seu salari reduït o estigui en una situació d'ERTO podrà obtenir, tal i com han dit el Sr. Naudi, una carència o una extensió al termini de pagament de la seva quota hipotecària, mesura que es fa extensible, també, en el cas dels préstecs personals.

En la seva esmena, en cap lloc hem vist que es vincula la redacció dels lloguers o la carència en les hipoteques, alguna dificultat econòmica o alguna situació de vulnerabilitat.

En aquest cas, estem parlant del que han dit els meus companys del cafè per tots, del qual no hi estem d'acord.

Vist que no hi era aquest matí, reprendré un exemple que el cap de Govern ha posat. Imagini's una persona que segueix cobrant la totalitat del seu sou, un sou de 3.000, 4.000 o 5.000 euros, i deixa de pagar el préstec. Segons la seva esmena també se'n podria beneficiar. Nosaltres creiem que no seria just, ni tampoc acceptable en el marc de la corresponsabilitat que demana de tots nosaltres la situació tan excepcional en la que ens trobem immersos.

Pel que fa a les tres reserves d'esmena següents relatives a la reducció, garantia i ajornament dels subministraments bàsics, ja sigui per particulars, per empreses o per les persones que realitzen una activitat per compte propi.

Aquí convé recordar que en el debat en comissió, els grups de la majoria van palesar que aquestes mesures que proposàveu, en la seva major part, ja s'estaven aplicant, ja sigui per voluntat pròpia o perquè ja estaven establertes en algun decret. En tot cas, al tornar a llegir les seves esmenes, els grups de la majoria vam redactar una proposta de transacció, tenint en compte, tal com vam poder, al parer dels comuns, dels representants de les associacions dels sectors concernits i de les empreses públiques. I per sobre de tot, la nostra proposta de transacció reflectia la realitat andorrana, és a dir, d'una banda se suprimia la referència al gas natural, ja que per a molts particulars no n'hi ha, i per altra, s'establien uns paràmetres de justícia social que ja aplica el Ministeri d'Afers Socials per concedir ajudes.

En tot cas, i per acabar, el que sí que voldria deixar palès a tots els ciutadans, és que poden estar tranquils, que no es tallarà a ningú cap subministrament, ni d'electricitat, ni de telèfon, ni d'aigua o altres, i el seu pagament es podrà fer de manera fraccionada si així es necessita. Això ho garantim.

Per totes les raons, els grups parlamentaris de la majoria ens mantindrem en el vot negatiu emès en comissió.

Gràcies Sra. sòndica.

**La Sra. sòndica general:**

Gràcies Sra. Martisella.

Pel Govern Sra. Sílvia Calvó.

**La Sra. Sílvia Calvó:**

Gràcies Sra. sòndica.

Pel que fa a la primera i última esmena comparteixo plenament l'exposat de la consellera Martisella. De fet, la voluntat del text que avui debatem és de garantir en la mesura del possible els llocs de treball i per les persones que puguin veure el seu salari reduït, ja ho ha explicat amb molta claredat la consellera

Martisella, la Llei ja preveu una reducció en el lloguer d'habitatge i una carència o extensió, perdó, del termini del pagament de les quotes hipotecàries.

Pel que fa a les altres esmenes del vostre grup Sr. Padreny relacionades amb el subministraments bàsics, entenc que aquestes esmenes buscaven donar un marc legal a unes pràctiques que ja s'estan realitzant i a unes mesures que el Govern ja ha implantat.

En aquest sentit, els grups parlamentaris de la majoria van fer una proposta de transacció que millorava el redactat corregint algun aspecte tècnic, introduïa algun element per evitar abusos i reforçava, sobretot, el suport als col·lectius més vulnerables respecte a l'esmena que vostè plantejava.

No vaig assistir en el debat en comissió, però si vostès podien donar o volien donar aquesta garantia jurídica, la veritat és que no entenc perquè no va voler aprovar i acceptar aquesta transacció.

Ho he dit al començar, aquesta esmena semblava tenir ocasió únicament a donar un marc legal a pràctiques i a mesures econòmiques que ja són una realitat. Cap administració, però puc assegurar també que cap empresa pública o privada que assegura aquests serveis bàsics, no ha tallat ni té la intenció de tallar aquests subministraments durant aquesta crisi sanitària. I ho fan sense cap obligació legal.

Les empreses o els particulars que sol·liciten ajornaments o fraccionaments de les seves factures, també han vist les seves peticions acceptades per les empreses públiques o privades, i aquestes ho fan també sense cap obligació legal, i crec que és de rebut agrair aquí la responsabilitat dels subministradors privats que són conscients que estan assegurant un servei bàsic i que han entès que ara han de donar facilitats dins del marc de la corresponsabilitat que ens pertoca a tots avui.

Les reduccions de les tarifes elèctriques i els descomptes dels preus de telèfon a les empreses i als treballadors per compte propi ja són una realitat i no han necessitat l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Més de 3.000 empreses s'estan beneficiant ja de la tarifa reduïda de l'electricitat. La majoria són petites empreses i autònoms. FEDA ha atorgat ja més de 400 demandes d'ajornament. I les distribuïdores privades Nord Andorrà, Sercensa, Mútua, també ofereixen aquestes mateixes facilitats. I 6.000 empreses o treballadors per compte propi s'han vist beneficiats dels descomptes de telèfon i d'internet.

S'han invertit fins ara més de 3.000.000 d'euros en ajudes directes pels nostres empresaris per assegurar la gratuïtat i la quasi gratuïtat de les tarifes de llum i de telèfon.

Molts països han proposat l'ajornament de les factures d'aquests serveis a les seves PIMES o als seus autònoms durant la crisi sanitària, però no he sabut trobar cap país, que com nosaltres, hagin anat més enllà eximint a les empreses del pagament d'aquestes tarifes durant aquesta crisi.

L'esmena del PS també plantejava reduccions del 80 al 90% pels abonaments dels subministraments bàsics per les persones que reben prestacions socials. La proposta de transacció que van fer els grups de la majoria anava més enllà i contemplava que es cobris la totalitat de les despeses. Per tant, vull assegurar que malgrat el fet que no s'hagi aprovat aquesta transacció i penso que és important de cara a la ciutadania, vull assegurar que des del Govern no deixarem cap família desatesa, cap família en situació de vulnerabilitat no es queda ni es quedarà sense els subministraments bàsics, perquè les mateixes prestacions que oferim ja incorporen en el seu càlcul la despesa real i íntegra per aquests serveis.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Calvó.

Alguna altra intervenció...

Sr. Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Bé, com que és una agrupació d'esmenes connectades, com us he explicat abans. Com us he explicat abans, nosaltres considerem que aquest grup d'esmenes fan referència a garanties sociolegals. És a dir a garanties socials que es garanteixen per llei.

Anem punt per punt. En aquest sentit Sra. Martisella, vostè ha comentat pel que fa a la nostra esmena 73, un cafè per a tots, quan nosaltres considerem que ha de ser provat, vull dir que aquest impagament ha de ser provat. Si tu no pots pagar una renda, òbviament has de provar que no la pots pagar. I en aquest sentit entra aquesta casuística de la nostra esmena. Perquè per exemple, es pot aplicar. Vostè explicava que es pot aplicar la reducció del 20%. Nosaltres consideràvem que era superior, però això és una altra qüestió que s'ha tractat, nosaltres considerem que hauria de ser superior, però pot succeir, que tota aquesta reducció el Govern no sàpiga o no tingui la notificació que una persona igualment no pot continuar pagant la renda perquè les conseqüències socioeconòmiques d'aquesta crisi són més fortes que el que Govern havia previst i que els grups parlamentaris que donen suport al Govern han previst reduint, per exemple, 20% el lloguer i es trobi en situació d'impagament de

l'arrendament i, finalment, possiblement, si es troba en situació d'arrendament sense el marc jurídic adequat, que per això nosaltres volem afegir aquesta esmena, per tenir aquesta seguretat jurídica, no se li acabi aquest contracte d'arrendament, és a dir, no es quedi fora de casa, es quedi sense la seva llar.

I pel que fa als subministraments, en aquest sentit, com els hi he explicat anteriorment, jo crec que el nostre objectiu era, no només garantir la seguretat la seguretat jurídica, garantir tant per les empreses com per als particulars aquestes reduccions, que es garanteixin legalment, perquè crec que aquesta casa, el Consell General, té aquestes funcions, d'aconseguir, que determinades qüestions es garanteixin legalment. En primer lloc era aquesta qüestió. En aquest sentit la transacció que van rebre, tot i que jo valoro molt positivament aquesta transacció, perquè sé que inicialment potser no hi havia o no s'havia pensat i després s'hi va pensar, però el meu objectiu no era altre que garantir legalment els subministraments i a més a més les reduccions.

I per una altra banda, Sra. Calvó, vostè comentava que és més complexa l'ajuda pel que fa a les prestacions socials. Si llegeix bé el nostre redactat, hi ha una clàusula de tancament que garanteix Govern, finalment acaba garantint aquest pagament dels subministraments bàsics en cas que tot i tenir reducció una persona no pugui acabar pagant, i Govern ho garanteixi.

Vull especificar per una altra banda, pel que fa a l'esmena concretament dels subministraments bàsics, però en aquest cas per les empreses, que el redactat de la transacció que se'ns va fer arribar establí que aquestes reduccions o aquestes deduccions s'establirien reglamentàriament. I com els he dit en l'esmena anterior, i continuo amb la mateixa consideració per aquesta esmena, crec que és important que l'esmenat d'aquest text, d'aquest Projecte de Llei inclogui aquestes reduccions per tal d'aconseguir aquesta garantia, aquesta seguretat jurídica independentment del que es pugui establir per reglament.

Per una altra banda, i ara faig èmfasi als subministraments bàsics als particulars, és veritat que jo no he pogut trobar... és a dir, he pogut trobar aquestes reduccions, la informació al voltant de les reduccions pel que fa a la parapública FEDA o pel que fa a Andorra Telecom. El que sí que no he pogut trobar és que es garanteixin aquests descomptes als particulars en el cas concret de FEDA i Andorra Telecom. Per això nosaltres també volem que s'inclogui concretament en aquest esmenat, en aquesta reserva d'esmena aquest cas concret i que aquestes reduccions s'apliquin als particulars i que s'estigui garantint per llei. Ho he trobat per empreses

però no ho he trobat per particulars. Per això també vam considerar escaient dur a terme aquesta legislació pel que fa als particulars.

Com els hi he dit inicialment, crec que aquesta reserva d'esmena, si finalment decideixen no votar-la, crec que serà necessària potser votar-la en un futur, perquè crec que potser en un futur caldrà aquesta garantia jurídica que s'estableixi per llei, tant pel que fa als subministraments bàsics com pel que fa a les altres dos qüestions, als arrendaments i a les operacions creditícies.

Amb tot i com els hi he dit anteriorment, el PS va dur a terme aquesta esmena amb cap altre objectiu que millorar el text legal i de fer-lo més garantista pel conjunt de la població.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Padreny.

Alguna altra intervenció...

Sra. Calvó.

**La Sra. Sílvia Calvó:**

Gràcies Sra. síndica.

Només puntualitzar molt ràpid, Sr. Padreny que vostès pels particulars plantejaven, doncs, que podien ser beneficiaris d'aquestes reduccions les persones que rebien prestacions socials del Govern, és a dir, us cenyíeu a la categoria de persones que rebien prestacions socials. I en aquest cas, doncs, recordar i aclarir que Govern amb les prestacions socials que ofereix ja incorpora la totalitat de les despeses corresponents als subministraments bàsics.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Calvó.

Sr. Padreny.

**El Sr. Roger Padreny:**

Com que és una qüestió de puntualitzacions. Sí el nostre punt 5 que és el que feia referència abans, Sra. Calvó, ja que en cas de possibilitat provada, Govern cobrirà íntegrament. Que finalment, el resultat final subjectivament, és el mateix.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de les reserves.

Procedim amb la votació de la reserva d'esmena número 15, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara amb la votació de la reserva d'esmena número 17, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Procedim a votar la reserva d'esmena número 18, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 19, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I finalment procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 20, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Seguim amb el grup de reserves d'esmena número 23, 24, 25, 26, 27, 28 i 29 presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, la Sra. Susanna Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

Gràcies Sra. síndica.

Amb les esmenes relatives a la informació i anàlisi dels avals i els ajuts financers, és a dir les esmenes 85, 86 i 87 de l'informe del ponent, proposàvem que l'Administració donés a conèixer la informació relativa als avals i als ajuts financers destinats al

finançament d'empreses i negocis que s'acollissin als supòsits fixats per decret del Govern.

Des del Partit Socialdemòcrata entenem que l'accés a la informació pública i la transparència de les administracions públiques garanteix el retiment dels comptes i la responsabilitat en la gestió pública. Una acció que introdueix els instruments per una transformació profunda de l'organització de les nostres administracions i de la seva relació amb les persones.

Creiem que la ciutadania ha de conèixer les dades i la informació de què disposen les administracions, ja que aquestes són determinants per valorar les actuacions polítiques i públiques i garantir l'exercici del poder públic responsable. La informació pública és aquella elaborada per l'Administració i la que té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que les subministren altres subjectes.

La informació que les empreses trameten a Govern ha de ser tractada, evidentment, amb la màxima confidencialitat i de forma que tant els tècnics externs com els màxims responsables de l'Administració, ho analitzin sense cap tipus d'indicació de la societat o de negoci que es tracti.

Amb la nostra esmena, el que es proposava és que una vegada resolta, doncs, aquestes sol·licituds d'aval i d'ajuts públics, aquesta informació es pogués publicar, evidentment, al BOPA i es pogués anar actualitzant a mesura que es resolguessin nous avals i nous ajuts.

Vam creure que aquestes emenes relatives a la transferència es podrien compartir i debatre compte tingut la voluntat manifestada en diverses ocasions pels partits que conformen la majoria parlamentària i que donen suport a Govern i que s'han materialitzat amb la Proposició de Llei qualificada de transparència i accés a la informació pública que el novembre passat va entrar a tràmit parlamentari.

Aquesta Proposició planteja entre altres coses que les persones físiques i jurídiques que reben una subvenció pública anual igual o superior a 25.000 euros estiguin subjectes a la publicació de les normes aprovades acompanyades per les mesures explicatives, justificatives corresponents únicament en allò referent a la utilització de la subvenció pública. És a dir, la subvenció pública, la seva quantitat i perquè serveix.

La nostra proposta s'emmarcava, doncs, bé, en aquest supòsit. Era, doncs, una ocasió per posar en pràctica aquesta voluntat de transparència garantint, com no pot ser d'una altra manera, la protecció de les dades personals si és que aquesta informació era continguda amb aquestes dades. I a efectes, només publicar i si hi

havia dades personals, que es poguessin fer vist la cessió d'aquestes dades.

Entenem com un exercici de transparència la publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra de manera accessible, clara i estructurada de tota la relació actualitzada dels avals i dels ajuts públics concedits amb la indicació de l'import, l'objecte, la finalitat i el beneficiari.

És necessari que la informació pública estigui sempre subjecte al règim i principis de transparència i, més, en les decisions i actuacions de rellevància econòmica, comptable i pressupostària. Sense publicar el nom de l'adjudicatari o del beneficiari no hi ha un control efectiu de la concurrència ni sobre la eficiència de la despesa.

Altrament demanàvem que aquesta informació es pogués reutilitzar i explotar. És una informació preciosa per fer el seguiment i la valoració de les mesures endegades per pal·liar l'actual crisi econòmica i social.

En relació amb la informació plantejàvem també, la creació d'una comissió tècnica d'avaluació i d'estudi. Es creava una comissió amb l'objecte d'analitzar i resoldre les sol·licituds d'aval i d'ajuts financers públics destinats al finançament d'empreses i negocis que s'acullin als supòsits fixat pel decret de Govern.

Es creava una comissió de caràcter eminentment tècnic per tenir una major objectivitat, equitat, imparcialitat en les decisions que l'Administració prenguéss.

Aquesta comissió tècnica analitzaria la documentació, elaboraria els documents i els informes de resolució d'aquests avals i ajuts financers, resoldria les sol·licituds i supervisaria el funcionament del procés de sol·licitud dels avals i dels ajuts financers públics i adoptar les recomanacions per al millor compliment de les obligacions contingudes en la llei.

Aquesta comissió estava integrada des de persones que treballen a l'Administració com el director del departament d'empresa, comerç, desenvolupament, indústria i transport, el cap d'àrea d'aquest departament, cap d'àrea de tributs, un interventor general, un representant de l'AFA, un economista nomenat pel Col·legi d'Economistes, un representant dels bancs d'Andorra i un jurista especialitzat en dret empresarial i financer. Totes les autoritats nomenades, doncs proposarien aquest membre per la seva comissió i que vetllarien entre altres coses per la paritat de gènere de la comissió. El president seria nomenat entre aquests membres. Evidentment era un comitè, una comissió de treball que només duraria fins que la situació d'emergència causada per la pandèmia de la COVID hagués cessat. Evidentment aquesta comissió comptava com no pot ser d'una altra manera

amb el suport de les àrees, dels i dels departaments implicats en la gestió i tramitació d'aquest avals i aquests ajuts financers.

La comissió es reunia un cop a la setmana, feia les seves actes i per tant, doncs portava a Govern la publicació i la resolució de les resolucions adoptades en comissió i finalment doncs es portaria a publicar al BOPA.

Per tot l'exposat, demanaria a les senyores i senyors consellers que reconsideressin aquesta proposta i que poguessin doncs donar suport a aquesta reserva d'esmena perquè l'únic que vol garantir és la transparència que ha de regir l'actuació de l'Administració pública i el seu bon govern.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, gràcies.

La nostra posició ja la coneixeu i continua sent la mateixa.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Eva López.

**La Sra. Eva López:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

El present grup d'esmenes tal i com ha estat exposat, es refereix a la creació per addició d'un capítol vuitè relatiu a la informació i anàlisi dels ajuts i avals financers.

En el marc de la comissió, els grups de la majoria van votar en contra, i van votar en contra per uns motius molt senzills.

Principalment perquè la creació d'aquesta comissió en tot cas seria una competència de Govern. Així mitjançant decret, el Govern és l'òrgan que ha de crear les diferents comissions de treball i descriure la seva composició i funcions via reglamentària, no és matèria reservada a llei.

En segon lloc, hem de dir igualment que aquesta comissió tècnica ja existeix. De fet, és la comissió que s'encarrega de resoldre les sol·licituds d'aval públics i està formada per tres secretaris d'Estat, però qui fa

l'anàlisi de les diferents sol·licituds són els tècnics dels ministeris encarregats de finances i d'economia, amb l'assessorament del Col·legi d'Economistes d'Andorra.

Em consta que en aquest punt, la gran agilitat del procés per donar resposta als ciutadans que sí ho necessiten.

El que pretén ara el Grup Socialdemòcrata és la creació inclús per llei d'una nova comissió. Tanmateix no he sabut trobar una motivació al seu document que empari aquesta necessitat. Una nova comissió a la qual es pretén donar facultats tant per instruir, resoldre les sol·licituds però inclús també per poder decisor i resoldre igualment els recursos administratius interposats contra els seus propis actes, un procediment res garant amb els sol·licitants.

Tampoc puc deixar de manifestar que a criteri dels grups de la majoria, aquesta mesura aniria del tot en contra de l'objectiu del present projecte de llei, que és atorgar els ajuts de manera automàtica a les persones que ho sol·liciten.

El present projecte de llei es basa en la confiança de les persones que es troben en situacions econòmiques molt afectades per la crisi sanitària i en la seva bona fe. I el que es pretén tal i com es dedueix del text és que els ajuts arribin de manera directa a qui ho necessita, sense passar per un període de revisió de sol·licituds per part d'una comissió que publiqui les seves decisions al BOPA en un termini de 15 dies tal i com es pretén pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El que sí contempla aquest projecte de llei en canvi, és un procediment sancionador amb una forta competència en matèria d'inspecció i sanció. S'estableixen mesures de control posteriors a les persones o empreses que no hagin aportat documentació fidedigna amb la seva situació personal o de la seva empresa, que comporta l'obligació de retorn de les prestacions i cotitzacions percebudes il·legalment a banda de la sanció corresponent que pot arribar fins i tot a 25.000 euros.

Per últim i en relació a la transparència val a dir en aquest punt que qualsevol ajut, crèdit, aval o prestació que atorgui el Govern estarà sempre degudament fiscalitzat pel Tribunal de Comptes, que és l'òrgan que ha de verificar de manera efectiva l'actuació conforme a dret del Govern per posteriorment fer públiques les seves actuacions.

Per tant, esdevé del tot innecessari la publicació fins i tot amb els noms de les persones beneficiàries, per tal de verificar de manera pública el requisit de la concurrència i molt menys l'eficiència en la despesa.

Per tot l'exposat, per part dels grups de la majoria es votarà en contra del present grup de reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. López.

Per part del Govern, Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

L'agrupació de reserves d'esmena que ara proposa el Partit Socialdemòcrata busca establir una sèrie de mecanismes associats al control dels avals i ajuts financers per part de Govern en el marc de l'àmbit de la COVID-19. Abans d'entrar en el fons de les reserves de les esmenes crec que cal explicar el context d'aquests ajuts.

Són ajuts que ja estan establerts per decret de data 24 de març i que s'estan desenvolupant en total normalitat. A proposta del PS ja es va modificar aquest decret en data 30 de març, introduint diferents elements que havien sol·licitat amb l'objectiu de buscar el consens amb les diferents forces polítiques fins i tot amb aquells elements que són potestat exclusiva de l'Executiu. Però veiem que aquesta pràctica de cercar el consens amb el seu grup és poc útil ja que allò que no assolia via diàleg o introduïu allà on no toca que és la present Llei. Sense entendre que la negociació implica cessions per les dos bandes.

Entrant en el fons, la Llei 3/2020 capacitava Govern a establir un programa d'avals de 130 milions d'euros per a ajudar empresaris i autònoms. Aquest programa que es va desenvolupar al decret del 24 de març i modificat el 30 de març, preveu finançar a tipus d'interès 0%, avalat per Govern les despeses de funcionament i de re finançament de les empreses i els autònoms per un període màxim de tres mesos.

A dia d'ahir s'havien entrat 1437 sol·licituds, 547 d'autònoms i 890 empreses. D'aquestes sol·licituds ja se n'han resolt 822, 716 d'elles s'han estimat completament o parcialment i 106 s'han desestimat. S'han concedit ja 61,5 milions d'euros per despeses de funcionament i 2,6 milions d'euros per refinançar les quotes creditícies.

Amb les reserves d'esmena que vosaltres voleu votar, estaríeu introduint un element d'inseguretat jurídica per aquestes 822 sol·licituds ja resoltes. Crec que això és irresponsable. Però a més el funcionament que preveu les seves reserves és poc eficient i diligent quan el que necessita el nostre teixit econòmic és una injecció ràpida de liquiditat.

Govern amb el mecanisme que ha creat, i fent treballar una vintena tècnics del Ministeri de Finances i del Ministeri d'Economia, ha pogut en tres setmanes crear un programa del no res, publicitar-lo, rebre més de 1400 sol·licituds i resoldren més de 800. I aquí públicament, aprofito per agrair la feina de tots aquests treballadors públics que han treballat sense descans en aquest programa.

Finalment si el que els preocupa és la transparència, ja vàrem introduir que es faria arribar una memòria de tot el programa i de tots els ajuts desenvolupats per part dels dos ministeris competents, el d'economia i el de finances al Tribunal de Comptes, a fi de què valori la idoneïtat dels ajuts atorgats i que si s'escau publiqui els ajuts corresponents.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Alguna altra intervenció...

Sra. Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

Gràcies Sra. síndica.

Contestant a la consellera Eva López, el tema de la transferència. A mi em fa gràcia de què no puguem ser transparents amb aquestes empreses que han sol·licitat aquests ajuts i aquests avals, i en canvi sí que haguem de publicar les ajudes de benestar social nominativament, és a dir les beques i les ajudes d'habitatge. Per tant, si publiquem unes nominatives per què no podem publicar les altres que són noms d'empreses? Això per començar.

Dos. Jo a la comissió no vaig poder treballar perquè hi van treballar els meus companys i els hi he de dir que sí que una cosa m'ha sabut molt greu és que no s'ha pogut debatre, no n'hem pogut parlar. És a dir, joestic d'acord amb vostè que tenia molts defectes la constitució d'aquesta comissió, segurament vostè en sap molt, més que jo, però com a mínim haguessin pogut discutir-ho, haguessin pogut parlar-ne., perquè el que la gent necessita és saber com funcionen les coses. És a dir jo com a consellera i com a ciutadana m'agrada saber si hi ha una comissió que s'està treballant, com ho fa, com analitza i com valora. Si aquesta informació ja la tinguéssim, probablement moltes de les coses que preguntem a Govern per exemple, no caldrien perquè és una informació, la mateixa informació que ens ha donat el ministre Jover. Ja li agraeixo que doni aquesta informació, però com a ciutadana, sí que m'agradaria tenir-la de forma activa, és a dir sense necessitat de demanar-la. O sigui que el que estem demanant, aquesta acció de



transparència de la que tots vosaltres n'hem parlat moltes vegades i que ens posem sempre a la boca és aquestes ganes de compartir una informació, que a més és garantista per la pròpia administració, no va en contra de l'Administració, va a favor de tothom, d'administrats i de la pròpia administració. Per tant, dir-vos això, que m'ha entrat com ha funcionat el mecanisme d'aquesta comissió de finances perquè entenc que no s'ha pogut debatre, ni discutir, ni millorar. I no teníem cap intenció, ministre Jover de fer la feina que fa Govern. Entenem que cadascú ha de fer la seva feina, com no pot ser d'altra manera. Però sí que m'hagués agradat doncs comptar amb un feedback per poder compartir, per poder millorar en el cas que els consellers de la comissió haguessin cregut la necessitat de millorar aquestes aportacions.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Alguna intervenció...

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sra. Vela, m'estranyen les seves paraules perquè jo no formo part de la comissió, evidentment i no sé el debat que s'hi va establir, però és que de fet aquesta comissió ja es va debatre i no sé si el president del seu grup parlamentari no li va fer retorn, però Govern va publicar el 24 de març un decret establint com funcionava aquesta comissió. El president del seu grup parlamentari molt lícitament va considerar que hi havia una elements que no li agradaven amb la constitució d'aquesta comissió, em va fer arribar fins i tot un document que no sé si vostè el té o no, de quins elements ell considerava que s'havien de millorar o les mancances que hi trobava en aquesta comissió, que també molt legítim, encara que fos un element de potestat directa de Govern, però molt legítim. I en base a això vam fer una modificació de la comissió, una setmana després, el 30 de març abans de què comencéssim a fer resolucions. I dels punts que es demanaven, doncs n'hi havia uns quants i no menors, que els vam introduir, i n'hi ha uns quants que no els vam acceptar. I això ha format part entenc del procés de negociació i del diàleg. I nosaltres vam acceptar que amb les propostes que havíeu fet, aquell reglament podia millorar, aquesta comissió podia millorar i així ho vam fer i a més a més ho vaig dir públicament. Però és clar després per la porta del darrera, aquelles coses que no s'han assolit via

negociació, ens les tornem a trobar on no toca que és en una llei, no ho acabo d'entendre.

I pel que vostè el preocupa de les dades, miri les dades agregades que per exemple he donat jo avui, cada vespre les dono per televisió a les vuit del vespre. Si vol pot revisar l'hemeroteca. I sinó, aquestes dades més de detall nosaltres les traslladarem totes al Tribunal de Comptes, totes. I així ells podran valorar la idoneïtat de la política que hem fet d'atorgament d'ajuts, quins criteris hem seguit i si ho consideren oportú, publicar-la.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Alguna intervenció...

Sra. Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

Gràcies Sra. síndica.

Molt breu. Simplement, només faltaria que aquestes dades no anessin al Tribunal de Comptes, això una. Però com a ciutadana torno a dir, és a dir segueixo potser no cada nit la seva roda de premsa, però insisteixo que la pròpia Administració, és a dir el ministeri que sigui, que sigui competent, és unes dades que hauria poder anar actualitzant doncs cada dia a la pàgina web del Govern, això per començar.

I pel tema de la comissió, aquí no s'ha volgut arreglar res per la porta del darrera Sr. ministre. Simplement doncs de les mesures que el nostre grup us va fer arribar, doncs si no s'han vist contemplades totes, doncs hauré de tornar a insistir. Això no és anar per la porta del darrera, això és tornar-ho a plantejar, en un marc com aquesta llei que penso que era el lloc de poder-ho discutir.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí Sra. síndica, molt breument.

Una puntualització, jo crec que aquí també és una qüestió de prioritat, potser la seva prioritat és que les dades estiguin publicades a la pàgina web, nosaltres la nostra prioritat és de la vintena de persones que estan treballant en aquest projecte, dies de vacances inclosos, és agilitzar al màxim el procés i poder

resoldre al màxim de sol·licituds possibles, que crec que és el que ens demanen els autònoms, les empreses.  
Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 23, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària des del lloc que ocupa ara, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 24, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedirem ara a la votació de la reserva d'esmena número 25, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Ara procedim a la votació de la reserva d'esmena número 26, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Pot canviar el vot Sr. secretari?

Algú no ha votat...

Bé, doncs ja està, pel resultat no passa res.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedim ara a la votació de la reserva d'esmena número 27, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedim ara a la votació de la reserva d'esmena número 28, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

I finalment procedim a votar la reserva d'esmena número 29, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

A favor 4 vots, en contra 9 i dos abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 37 presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per defensar la reserva d'esmena la Sra. Susanna Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

Gràcies Sra. síndica.

En relació també amb la informació pública es va proposar l'esmena d'addició 108 de l'informe del Ponent relativa a la publicació de dades relatives al mercat laboral per part de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Encomanàvem a tal efecte una publicació mensual i de forma actualitzada de totes les dades relatives al mercat laboral andorrà. La informació havia de ser publicada a la seva seu electrònica de forma accessible, clara i estructurada sense perjudici d'altres formes addicionals de publicació que es poguessin adoptar.

Entenem que s'ha de facilitar a les persones l'accés a la informació pública i en un format reutilitzable per tal de millorar la transparència, generar valor a la societat i promoure la interoperabilitat entre les administracions.

I per això és obligació de la CASS l'acció proactiva de donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació amb caràcter permanent i actualitzada de manera que resulti més comprensible per a les persones i com a mitjà de difusió que ens permetin

l'accés ampli i fàcil de les dades i ens facilitin la participació en els assumptes públics.

No és la primera vegada que ens hi trobem, els consellers generals, sense unes dades que haurien de ser públiques per poder treballar amb garanties, això ens obliga a demanar sempre una informació estadística a Govern que en una proporció molt important hauria de ser pública.

En la passada sessió d'aprovació del pressupost del mes de febrer ja ens hi vam referir no només els meus companys Roger Padreny i Carles Sánchez, sinó que altres consellers d'altres formacions polítiques.

Vam dir i continuem sostenint que un dels elements claus per dissenyar i valorar de forma adequada les polítiques públiques resideix en l'accés a les dades apropiades tangibles i representatives, unes dades que ara eren de vital importància per presentar i sustentar les nostres propostes.

Si bé reconeixem l'esforç realitzat pel Departament d'estadística per generar i furnir de les dades a Administracions públiques i a la ciutadania per millorar així l'eficiència dels recursos destinats o per fer diagnosi encertades als problemes socials, es fa molt difícil d'utilitzar bona part d'aquestes dades.

No pot ser que davant l'anàlisi d'una llei com la que tractem avui ens manquessin dades del món laboral i les vam tenir que demanar al cap de Govern que de ben segur que tenia una altra feina a fer que no que anar demanant aquestes dades.

Tots compartim que era necessària que una necessitat bàsica comptant les estadístiques en el temps oportú per donar suport al desenvolupament, al seguiment i l'avaluació de les polítiques del nostre país mantenint així l'equilibri entre els àmbits econòmic, social i mediambiental atenent totes les nostres necessitats com a ciutadans i ciutadanes. De fet, no descobreixo res que ja no sigui recollit en la Llei 28/2017 del Pla d'estadística.

Aquest matí el meu company Jordi Font ho ha tornat a dir: "Ens agradaria comptar amb més i millor informació; que no calgués demanar al Govern dades que ja haurien d'estar a disposició del públic en la línia de les recomanacions internacionals i que ja estan en mans de les diferents administracions".

Amb aquesta darrera esmena no es demana res que no es puguem trobar en altres organismes públics que generen i gestionen una informació relativa al mercat laboral i als sectors productius, només es demana que es faci efectiu el mandat de la Llei d'estadística de comptar amb uns registres estadístics de qualitat que ens proporcionin dades com salaris, assalariats, autònoms, empreses d'estats financers i de forma actualitzada. Per poder fer efectius els compromisos

contrets per part dels òrgans que participen en la producció de les dades i que estan obligats a subministrar informació pròpia o de tercers.

Per tot l'exposat, senyores i senyors consellers, demanaria la seva reconsideració per poder aprovar aquesta esmena.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí. El posicionament serà el mateix que fins ara.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Costa.

**El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sra. síndica.

Sra. Vela, vagi a l'avança que li he de dir que comparteixo la finalitat d'allò que vostès expressaven en aquesta esmena i a la reserva d'esmena que avui sotmetem a votació al Ple altra vegada. És a dir, és una obvietat que cal que aquestes dades relatives al mercat laboral i moltes altres dades estiguin disponibles.

El problema rau, però, en què vostè justament -i n'ha fet esment en la seva locució-, parla de dades apropiades tangibles i representatives i el fet de no entrar en concreció, en el detall, de què significa per a vostè "apropiades, tangibles i representatives", es fa extraordinàriament difícil encertar quines són les dades que volen vostès a la seva disposició.

I vaig més enllà. Vostè també ho ha mencionat en la seva declaració de què en aquesta mateixa Cambra, no fa ni dos anys i mig, concretament el 30 de novembre del 2017, vàrem aprovar per assentiment aquesta Llei 28/2017, del Pla d'estadística 2018-2021. I li ho recordo perquè en aquest cas vostè òbviamment no hi era, ni la majoria dels seus companys de grup però sí el president del seu grup parlamentari igual que vaig fer jo, igual que van fer la resta dels vint-i-sis consellers generals de la Cambra doncs, vàrem votar aquella llei per assentiment, i en aquella llei diu clarament que cal fer justament tot allò que vostès de manera parcial indiquen que caldria incloure en aquesta Llei. Nosaltres entenem que hi ha, per tant, una sola passió d'argumentacions que no té lloc ni té

cabuda i, amb la qual cosa per això vàrem dir que no trobàvem adient aquesta esmena.

Deixi'm-li recordar justament què és el que diu i proclama la llei que vàrem aprovar per assentiment aquesta Cambra dos anys i mig enrere. Ens diu que aquest Pla d'estadística és l'instrument ordenador principal de l'activitat estadística del sistema estadístic del Principat. Vam acordar tots aleshores que havia de ser aquell òrgan i no pas concretament la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

També vam dir i vam estar d'acord que el sistema estadístic del Principat havia esdevingut el principal proveïdor d'estadístiques públiques d'alta qualitat sobre Andorra... Ja ens hi vam posar d'acord aleshores.

També ho contemplava la llei l'execució del Pla d'estadística... -presti atenció Sra. Vela!- ha d'evitar la duplicitat innecessària de les activitats estadístiques. Justament el que li deia, tenim un òrgan competent que s'ha d'encarregar d'aquestes feines, hem d'evitar... perquè així ho vàrem acordar conjuntament també amb el seu grup parlamentari que calia evitar aquesta duplicitat de dades.

I entrant concretament amb el tipus de dades. Ja li he dit que era capció, vostè parla de dades apropiades tangibles i representatives, però sense entrar en el detall i en la concreció exactament de què significa per a vostè això, aquí és on ens poden portar a l'equívoc. Però si ens referim a l'article 5 d'aquella Llei, dels objectius estratègics informatius que ha de portar a terme el Pla d'estadística, ens parla: d'una creació del Registre estadístic d'empreses provinents del Registre administratiu disponible en l'àmbit societari, tributari i laboral; també hi fa esment en el seu punt e), a l'article 5, l'elaboració d'una estadística econòmica de les empreses; en el punt f), la vertebració d'una estadística integral sobre els ingressos i les condicions de vida de la població inclosa la vinculació en l'àmbit formatiu i laboral; en el seu punt g), la consolidació de les estadístiques existents preferentment de caràcter sectorial en matèria de salut, educació, treball, protecció social, turisme, cultura, seguretat, justícia i medi ambient; i ja, amb més concreció encara, a l'article número 9, a l'apartat v), fa referència al treball i en reclama que cal conèixer les característiques estàtiques i dinàmiques de la força de treball, els moviments d'afiliació a la seguretat social, altres fluxos laborals, les condicions de treball més rellevants i la conciliació entre la vida familiar i la laboral.

És a dir, aleshores fa dos anys i mig, vàrem concretar amb molta més profusió de detalls quines són aquelles dades que calien en l'àmbit laboral i tots hi vàrem

estar d'acord de manera unànime... de manera unànime.

És més, vostès reclamen que tot això ho publiquin en la web de la CASS. Ja es publica en al web de la CASS, òbviament segurament no són les dades que a vostè li agraden però sí que són les que determinen la Llei d'estadística aquí aprovada una vegada més, li recordo, per unanimitat. De fet, això de què surti a la web de la CASS ja ho indica també i ho recull l'article 24 de la Llei d'estadística: quins són els mitjans de difusió, que diu que òbviament s'han de difondre per internet els resultats de cadascuna de les activitats d'estadística incloses en el Pla d'estadística vigent, i més important en el punt 2, per tal de donar més visibilitat a les estadístiques públiques, els webs de cada òrgan del sistema estadístic participant en el Pla d'estadística vigent, -en el cas que ens ocupa, la CASS- ha d'incloure un accés denominat: "Estadístiques públiques". Sorprenentment, si vostè entra en la pàgina web de la "cass.as/estadístiques" trobarà aquesta informació que òbviament vostè ja ha qualificat, pel que es pot entendre de les seves paraules, que no són ni apropiades, ni tangibles, ni representatives.

Jo no entraré a valorar si és, o no, cadascun d'aquesta qualificatius que vostè determina, però sí que li diré que s'adiuen a allò que vam aprovar per unanimitat en aquesta Cambra totes les formacions representades a la Cambra parlamentària en l'anterior legislatura. És per aquest motiu que la seva esmena, en aquest sentit, no té cap mena de ser ni cap mena de lògica perquè legalment tot això està contemplat i recollit en una llei que ja vàrem aprovar la legislatura passada.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Govern, Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Sr. Costa, ja li puc dir jo que sí amb el seu dubte, és a dir, són suficientment de qualitat les dades per la feina que fan els professionals d'aquest Departament d'estadística i, a més a més, li podria dir que són de qualitat davant la demanda que feia la Sra. Vela en reclamar un registre de qualitat.

Miri, les dades que vostè demana les pot trobar amb l'enquesta de forces de treball que trimestralment publica el Departament d'estadística que conté la taxa d'activitat, la taxa d'ocupació i la taxa d'atur. També les pot trobar a l'enquesta que fa mensualment o les

dades que publica mensualment la CASS sobre salaris, assalariats i la massa salarial.

No només això sinó com li ha recordat el Sr. Costa, formen part del Pla d'estadística que es va aprovar per assentiment en aquesta Cambra; formen del programa també estadístic del qual ja n'he donat, pel que fa al 2009, l'estat i el grau d'acompliment i tenim encara pendent el grau d'acompliment del 2020 i, per tant, saben o haurien de saber vostès doncs quines són les enquestes que estan previstes a realitzar dins dels que és el Pla estadístic.

Pel que fa a les dades en concret que vostè demana i com ha reconegut li va facilitar a través del cap de Govern el que va suposar un esforç ingent per part dels treballadors de la Caixa Andorrana de Seguretat Social per com les van demanar i el volum de feina que van demanar i, per tant, a mi el que em porta a demanar-me és què aporta aquesta proposta de reserva d'esmena dins del marc d'una llei de mesures urgents que està pensada per fer front a la situació de crisi sanitària i de crisi econòmica. Això és una proposta que millorarà les propostes que conté la llei respecte al que aportarem als assalariats, a les empreses i als treballadors per compte propi? La resposta és: no.

Això és una obsessió o una demanda legítima, tot sigui dit, per part seva de com volen que se'ls hi faciliti la informació per fer la seva tasca, i això no forma part o no hauria de formar part d'una reserva d'esmena, ni tan sols d'una esmena d'una llei tan important, en un moment tan important com el que estem tractant.

Per tant, penso que no pertoca, no és pertinent demanar en el marc d'aquesta llei una aportació per part de la CASS i, a més a més, donant a entendre que no s'està complint el Pla d'estadística amb el rigor i la transparència amb els que ens vam comprometre.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sra. Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

Gràcies Sra. síndica.

A veure, pel conseller Ferran Costa. Miri, si aquesta informació existís no la demanàriem. És a dir, potser tenim molts defectes segurament, però si aquesta informació existís de forma clara i senzilla no la demanàriem al Govern, és a dir, no fariem perdre el temps ni ara en un moment molt difícil, ni en altres circumstàncies.

Per tant, això que demanen de la CASS, o sigui... ni ho tracten uns, ni els altres. Entenc que hi ha un Servei d'estadística i és qui ha de fer aquesta feina i la CASS els ha de passar les dades perquè el Servei d'estadística ho pugui publicar, però és que mentre tant no ho publiquen ni uns, ni els altres. I si no, doncs em diu exactament on aquestes dades que nosaltres demanàvem i que el Sr. cap de Govern, torno a repetir, ens va facilitar, doncs, on són aquestes dades? Són dades que no és que les tinguin que fer expressament, és una informació que ells cada mes generen. És a dir, no són unes dades que els hi demanem que ens les elaborin i les presentin d'una manera o d'una altra. Són dades que ja ells cada mes les elabores, per tant, haurien d'estar a la seva web com hi ha altres dades com heu dit abans, no?

Per tant, si hi haguessin aquestes dades no les demanàvem perquè ganes de fer fer a la gent més treball del que tenen tampoc en tenim ganes. Jo no he dit que no fossin de qualitat les dades que hi ha, el que passa és que per nosaltres són insuficients.

I, Sr. Gallardo, seria una cosa que ara no té res a veure amb el que estem parlant però, és clar, que tinguem unes dades estadístiques que no sabem, per exemple, les defuncions que van haver-hi al mes de març de l'any 2015, del 2016, del 2017 i que ho hem hagut de demanar jo no trobo que sigui molt raonable de no tenir unes dades demogràfiques molt importants i molt importants per les dades que ens estem trobant simplement per fer valoracions i per fer anàlisi que per això serveixen les dades. Les dades serveixen per valorar tots els projectes que tirem endavant i les propostes que treballem, i d'altra banda per conèixer i per millorar-les.

Em diu que si això, si aquesta reserva millorava la situació? Bé, la situació per desgràcia no la millora l'estadística però sí que milloraria la forma de treballar de tots plegats perquè a l'hora de proposa unes propostes o unes altres, contra més informació i més acurada la tenim, millor per a tothom. Per tant jo penso que sí que era una esmena, en qualsevol cas, interessant en tenir en compte. I com he dit en l'altra tampoc va haver-hi cap tipus de discussió ni de debat en el si de la comissió i s'hagués pogut agrair perquè potser haguéssim pogut arribar entre tots dos a un punt mig.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Alguna intervenció...

Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Gràcies Sra. síndica.

Potser per matisar alguna cosa.

Insuficients, en tot cas, crec que seria al seu entendre, si ho deixem com a mínim així, el que sí que li puc dir és que el Departament d'estadística publica allò que està obligat a publicar, compleix el programa que s'ha aprovat i que ha de complir amb les obligacions estadístiques que ha de fer i quan les ha de fer. Després podríem entrar en un debat molt més ampli i si són suficients, si no, si responen a les expectatives, o no responen a les expectatives però segueix un pla estadístic i segueix un programa estadístic.

Per tant, doncs, que hi hagi informació, que ja li dic que sí que hi és però que no es publiqui, no vol dir que no es tingui. Simplement es publica i es segueix el Pla estadístic i el programa estadístic que s'ha aprovat en aquest Consell.

Respecte a les dades de mortalitat, perquè no sembli que no les tenim, evidentment que les tenim... evidentment que les tenim i vostè sap perfectament que se li va dir que si volia tenir accés a aquestes dades que fes una demanda pels canals oficials, perquè hi són... perquè hi són! Perquè el que no pot ser és tenir accés a unes dades com vostès van demanar pels canals no oficials utilitzant la predisposició a arribar a consensos i després dir que públicament no s'ha facilitat aquesta informació i no s'ha utilitzat.

Avui vostè ho ha reconegut. Avui vostè sí ho ha reconegut, però amb anterioritat no ha estat així -no ho dic per part de vostè. Per tant, no utilitzem els departaments de l'Administració, no expliquem les coses a mitges i diguem les coses com són.

La informació hi és? Hi és.

El Departament d'estadística publica el que li toca publicar? Sí.

Seguim al peu de la lletra el Pla estadístic i el programa estadístic? També.

Hi ha retard en algunes enquestes? Sí. Ho he reconegut jo aquí.

Però el que no es pot dir i el que no es pot pretendre i fer creure és que amaguem informació o, en tot cas, que la informació no és correcta.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Sra. Vela.

**La Sra. Susanna Vela:**

És per aclarir.

És a dir, jo no he dit que no me la vulguin proporcionar. Jo dic que és una informació que d'entrada hauria d'estar penjada a la web d'Estadística com està a qualsevol web de l'Institut Nacional d'Estadística dels països veïns.

És a dir, no és que ja em donaran la informació, però és clar, jo em referia a què és una informació de caràcter demogràfic que entenc que ha d'estar a la web com està a les webs dels altres llocs.

Simplement és això, ministre Gallardo. Jo no estic dient ni que amagueu informació, ni res més del que penso.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Vela.

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Jo sí que volia intervenir en aquesta qüestió de les dades perquè potser hi ha alguna cosa que no sabem i potser el Sr. Costa i el Sr. Gallardo tenen alguna informació que nosaltres no tenim i seria d'utilitat conèixer-la.

Sabem quants llocs de treball s'han destruït des del dia 14 de març fins a la data d'avui?

Perquè penso que és una dada prou interessant, una dada que es pot contrastar. A qualsevol país ve' surten publicades recurrentment als mitjans de comunicació.

Per tant, demanaria que ens la donessin. I si no la tenen, jo us demano com es pot gestionar una crisi com aquesta sense tenir aquesta informació tan transcendental. Per tant, els hi deixo triar, si us plau, la seva resposta.

**La Sra. síndica general:**

Ja està Sr. López...

Sí...

Sr. Gallardo.

**El Sr. Jordi Gallardo:**

Sr. López, per la seva tranquil·litat i crec que per la seva informació, si vostè estigués en el cas de la informació que diàriament es dona per part del Govern en la roda de premsa que fa el ministre portaveu, on s'informa de les persones que s'han inscrit que el Govern ha creat de manera proactiva en

el marc d'aquesta crisi, per a les persones que s'han quedat sense treball. Donem les dades, no amaguem cap dada.

I l'altra manera de saber quantes persones s'han quedat sense treball, evidentment, és amb el registre de la CASS.

Però el Govern, la informació que té, Sr. López, la diu diàriament. Vostè vol fer pensar, que és el mantra que sempre intenta fer estendre i fer creure, és que el Govern té informació que no vol compartir. I això no és el cas. Intentem, hem estat intentant durant tota aquesta crisi, tota aquella informació que hem cregut que era d'interès general compartir-la diàriament amb dues compareixences del ministre portaveu, del ministre de Salut i amb tota la informació que hem cregut i pensem que ha estat necessària.

Segurament es pot fer millor, però no crec que es pugui donar més informació.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Gallardo.

Alguna altra intervenció...

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, demanaria al Sr. Gallardo i a la resta de membres del Govern que intentin no fer judicis de valor. Jo penso que aquesta sessió, per la seva part, en molts casos hi ha molts judicis de valor sobre el que es demana. Simplement li he demanat una informació, una informació que ens sembla bàsica. La més habitual i la que més es publica a tots els mitjans de comunicació. No em contesti el que no li he demanat. No li estic demanant quanta gent s'ha inscrit al registre que ha creat el Govern. Li estic demanant quanta gent s'ha donat de baixa als registres de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. I vostè sap perfectament que no ho sabem a hores d'ara, o com a mínim nosaltres no ho sabem. I això és una informació que hem demanat i que no ha pogut ser sol·licitada.

Jo no dic que el Govern amagui res, sinó que és una mostra més de febleses estadístiques importants. A data d'avui hauríem de saber quants inscrits hi havia a la Caixa Andorrana de Seguretat Social el dia 14 de març o el dia 13 de març, el dia que es vulgui fixar com a número 1 i quants n'hi ha avui. És ben fàcil. Això a qualsevol país surt. Agafi's vostè els diaris que vulgui i consulti vostè la informació. Surt cada setmana. I aquí fa un més que es va iniciar, un mes i alguns dies, la crisi del Covid 19, i aquesta informació a hores d'ara encara no s'ha fet pública.

No l'acuso de res ni el culpabilitzo de res, ni es posi a la defensiva, ni passi a l'atac. Simplement és una evidència que és una informació que no ha sortit a la informació pública, i que per tant no es té. I per tant, jo crec que és una informació prou important perquè els gestors, que són vostès, la tinguessin i perquè la ciutadania la pogués conèixer. Ho he posat com un exemple de mancança d'estadística. No s'ho agafi com cap atac. Jo no he fet cap judici de valor. No he fet cap judici de valor! Vostès en fan permanentment de judicis de valor.

**La Sra. síndica general:**

Ha acabat Sr. López...

Sí...

(Se senten veus)

Sr. Jover...

Vostè o...

**El Sr. cap de Govern:**

Puc intervenir jo...

**La Sra. síndica general:**

Sí, però és que el Sr. Jover també aixecava la mà.

Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Sense ànim, evidentment, de fer cap judici de valor, m'ha agradat, doncs, que al final de la seva intervenció hagi matisat allò que ha dit incorrectament a l'inici de la seva intervenció, en el sentit que vostè no tenia les dades de les baixes que hi havia hagut a la CASS. Una cosa és que aquesta informació no sigui pública, i si no és pública és perquè no hi ha cap llei que exigeixi que hagi de ser pública. Altra cosa és que puguem decidir fer una modificació de la llei d'estadística, del pla d'estadística, i segurament ens hi posarem d'acord perquè tenim tantes o més ganes que vostès de ser transparents i d'oferir tota la informació necessària.

Ara bé, no digui com ha dit al principi de la seva intervenció que vostè no té la informació sobre les baixes de la CASS perquè jo mateix no només li vaig proporcionar, sinó que a més a més vam estar units la setmana passada i la vam compartir, perquè jo li vaig explicar. També li vaig explicar quines limitacions hi havia. Per exemple, doncs, que no li podíem facilitar la informació per tipologia de contractes, perquè aquesta informació no està a l'abast de la CASS. I segurament haurem de fer el possible perquè la CASS la pugui tenir. Però jo li vaig donar no només les baixes que han tingut lloc des de

l'inici de la crisi sanitària, sinó dades comparatives d'altres anys, i fins i tot li vaig intentar explicar i contextualitzar aquestes dades.

Per tant, doncs, també m'agradaria reivindicar-ho perquè en aquest mantra que s'ha anat creant aquests últims dies conforme jo no he col·laborat absolutament gens amb vostè i no he tingut una política de mà estesa, doncs, aquest és un dels molts exemples que ho desvirtuen.

Per exemple, vostè em va fer una demanda detallada de tota una sèrie de dades de la CASS. No només li vaig proporcionar dades de la CASS, li vaig proporcionar dades del departament d'immigració i múltiples dades que estic segur, doncs, que li han servit molt per preparar aquest paquet d'esmenes que ha preparat.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Gràcies Sra. síndica.

Jo Sr. Espot, com vostè entendre, vostè em va dir que aquestes dades no en podia fer cap ús, i que les feia arribar per la meua informació, perquè eren unes dades que tenien un format que era complicat d'interpretar i que podien donar a interpretacions gens adequades. Exactament això és el que he fet.

La Sra. Vela ja li ha reconegut que li vam demanar unes dades que per a nosaltres eren importants per presentar els llistats de reducció de salaris, per presentar els llistats que havien de cotitzar els autònoms i demés, havíem de tenir una sèrie d'informació estadística.

La informació ens va arribar el diumenge a la nit i vostè va fer molts esforços per obtenir-la. Vostè va fer molts esforços per obtenir-la i me la va enviar per correu electrònic.

Justament això va exactament en la línia de la reserva d'esmena que estàvem comentant. És quasi que la seva resposta i els seus comentaris donen la raó a què hi ha una feblesa estadística molt important d'informacions que són essencials. Nosaltres les vam demanar perquè ens semblava molt temerari entrar en percentatges de salaris i en prestacions dels autònoms sense tenir cap mena d'informació.

Havíem d'imaginar que vostès si estaven també fent aquestes propostes també les devien de tenir, perquè no m'imagino a ningú establint determinats llistats i percentatges de reducció sense una base estadística al



respecte. Per tant, la vam demanar, vostè ens la va facilitar. però torno a insistir, són dades que han de ser públiques, que han d'estar publicades, que han de ser contrastables i que no s'han d'obtenir, quasi bé com un favor del cap de Govern al president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, sinó que cada ciutadà que les pugui consultar ho ha de fer lliurement i de manera ràpida i accessible.

Moltes gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Sí, estic totalment d'acord Sr. López, i evidentment, doncs, nosaltres som els primers de reconèixer quines són les febleses estadístiques del nostre Estat, perquè aquí no estem parlant del Govern estem parlant, doncs, del conjunt de les institucions públiques del nostre país i, evidentment, doncs, hi ha molt marge de millor. Només volia puntualitzar una cosa. Jo en cap moment li vaig dir que vostè no pogués fer ús d'aquestes dades, al contrari.

Evidentment no són dades públiques, per tant, doncs, entenc que no pertocava que vostès les publicuessin en cap web del seu partit, però jo ni tan sols li vaig dir això. I evidentment, la finalitat d'entregar-li aquestes dades no era altra que vostès en poguessin fer un bon ús, en el sentit que els pogués servir per fer els seus plantejaments polítics.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Procedim a la votació de l'esmena, reserva d'esmena número 37, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb el grup de reserves d'esmena número 30, 31 i 36 presentades pel M. I. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar les reserves d'esmena Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Les tres reserves d'esmena que proposem debatre tracten de dues qüestions que ja eren ben urgents abans de la crisi del Covid 19. De fet de qüestions que ja fa anys i anys que anem parlant, que és la modificació de la Llei de contractació pública i dels plecs de bases tant de l'Administració com de les entitats parapúbliques. I fa anys que en parlem, perquè de la manera que estan redactades, tant el text de la llei com bastants o la majoria dels plecs de bases, suposen un perjudici important pels petits industrials i professionals del nostre país. I la llista és llarga: serrallers, fusters, electricistes, enrajoladors, guixaires, manobres, transportistes, fabricants de materials, operadors, paletes, topògrafs, enginyers, arquitectes, enginyers tècnics, vidriaires i, segurament, molts altres que em deixo.

El que proposava tant el text de llei com la disposició per modificar la llei de contractació pública és vèncer dues de les actuals dificultats que tots aquests professionals tenen.

D'una banda veure com és més fàcil presentar-se i guanyar un concurs per part d'una entitat no resident al país, més fàcil amb exigència, menys fàcil amb implantació al país, més fàcil amb la documentació que ha de presentar, d'una banda. I a demés veure com els requisits de sotscontractació li permeten emprar recursos sovint provinents fora d'Andorra a través d'empreses de treball temporal. Això d'una banda.

I d'altra banda, perquè voluntàriament he d'entendre perquè també fa anys que se'n parla d'aquesta modificació, l'exclusió de l'adjudicació per lots fa que tot sovint aquests professionals que estava abans mencionant, treballin sota un gran adjudicatari, la qual cosa els redueix enormement els seus marges empresarials i els seus marges comercials.

I tot i això, i tot i fent anys i anys que en parlem, tant el Govern com les entitats parapúbliques, però principalment aquelles que tenen molts més recursos a l'hora de contractar, com poden ser per exemple, FEDA i Andorra Telecom, no hi han fet cap modificació.

Per aquest motiu vam presentar aquesta esmena amb la llei de mesures urgents. Un aspecte, que al nostre entendre, entra de ple en la gestió d'aquesta crisi.

Perquè si aquesta situació ja era complicada per part de tots aquests professionals abans de la crisi de la COVID-19, no cal dir que l'aturada de moment provisional de tots aquests sectors i valorar de quina manera es pot produir la represa, els està perjudicant de manera molt important i, per tant, em de començar a preveure, ja, mesures per reactivar la seva activitat i, en la mesura del possible, donar-los feina el més aviat que això sigui possible.

Per tant, per nosaltres la modificació de la Llei de contractació pública en els termes que estan descrits en l'esmena, és una qüestió absolutament urgent. I per això no vam poder admetre la transacció que ens proposaven des dels grups de l'oposició. Principalment, perquè en allò que per a nosaltres era essencial que era la urgència, és on hi havia la modificació més important.

Deixi'm que obri un parèntesis, perquè potser hi ha algun concepte en relació a la transacció que no acaba de quedar del tot ben entesa amb els grups de la majoria. Tal com entenc jo, la transacció és un acord entre el que proposa l'esmena i el que li proposa un altre text alternatiu. Tot sovint he percebut la proposta de transacció com una voluntat de reescriure a criteri de la majoria el text en concret sense tenir en compte quina era la voluntat del partit que havia presentat l'esmena en qüestió. Jo fins i tot no recordo, potser en algun punt concret, haver rebut alguna trucada o valorar aquesta esmena perquè s'ha presentat, quin és el sentit d'aquesta esmena i que és el que es vol mantenir. Quan et trobes una proposta suposadament de transacció que en realitat no hi ha tal transacció, sinó que és un nou redactat per part de la majoria, és difícil, evidentment, acceptar si allò que és bàsic, d'alguna manera en queda desvirtuat.

Per tant, com deia abans i no perquè ho diem nosaltres, sinó perquè ho hem recollit de tots aquests professionals que es veuen clarament perjudicats amb els concursos públics, si això era urgent la primera proposta de transacció modificava el mes que nosaltres havíem previst per la modificació de la Llei de contractació pública a dos mesos, i en l'última sessió de debat que hi va haver a la Comissió de Finances encara hi va haver una altra modificació d'aquesta esmena per modificar els dos mesos inicials per una nova proposta de tres mesos que nosaltres no podíem acceptar.

Per tant, els hi demanem avui que per tots aquests col·lectius que són molt importants en el nostre teixit empresarial i que ara es veuen clarament afectats en la seva activitat, tinguin a ver reconduir els seus posicionament i votin favorablement a les dues reserves d'esmena que ha presentat el Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Terceravia+ Unió Laureadiana +Independents Sr. Pintat vol intervenir...

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, repetiré el que porto repetint tot el dia. Votarem el mateix que hem votat a la Comissió de Finances.

Gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

**La Sra. Maria Martisella:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Efectivament Sr. López, no els negarem la nostra sorpresa al veure aquestes dues reserves d'esmena. Sorpresa, doncs, perquè com vostè ben bé ha dit, els grups de la majoria els hi vam sotmetre dues propostes de transacció i que van ser rebutjades, ja sigui en relació a l'esmena 93 de l'informe del ponent com la 107.

La primera i la relativa al foment de l'activitat econòmica i de consum intern així com la relativa a concursos pública, la proposta de transacció versava majoritàriament sobre qüestions de forma i gramaticals perquè quedés molt més clar i clarificador i entenedor el redactat.

La van rebutjar. Segons les explicacions que ens van donar en comissió perquè no els agradava el nostre redactat. És totalment legítim, evidentment. Sorprenent, ens va sorprendre molt.

I en relació a la segona, la relativa a -tal com bé vostè ha dit- la modificació de la Llei de contractació pública, era essencialment, doncs, com vostè ha explicat, era modificar els terminis per entrar a tràmit la modificació de la referida llei. Vostès efectivament establien el termini d'un mes. Nosaltres us vam enviar una primera proposta en dos mesos i després vam rectificar a tres mesos.

No per plaer vam ampliar aquest termini Sr, López, sinó per un exercici de realisme per als equips de l'Administració, més encara a dia d'avui, aquests dies, compte tingut de tots els esforços que des de ja s'estan duent a terme en tots els equips tècnics ministerials.

Per tant, els grups parlamentaris de la majoria mantindrem el vot negatiu emès en comissió.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Martisella.

Pel Govern, Sra. Calvó.

**La Sra. Sílvia Calvó:**

Gràcies Sra. síndica.

La veritat Sr. conseller em sobta que avui s'hagi de debatre aquestes reserves d'esmena. En primer lloc perquè em costa entendre la raó per la qual no heu pogut arribar a una entesa. Vist que ja ho ha recordat la Sra. consellera, els grups parlamentaris us van proposar una proposta de transacció que heu pogut llegir i que tenia com a única finalitat millorar el redactat i que respectava totalment el plantejament de fons de la vostra esmena.

Perquè finalment compartim la finalitat d'aquesta esmena. Vostè parla en l'esmena de consum intern. Nosaltres entenem que hem de fomentar aquest consum intern. Vostè parla de prioritzar al contractació nacional i nosaltres també volem prioritzar al contractació nacional i estem treballant en la modificació de la Llei de contractació pública.

Però el seu grup, com sempre, doncs, no ha volgut acceptar aquesta transacció, no ha volgut negociar i ha preferit arribar avui aquí en aquesta Cambra amb la reserva d'esmena.

Vostè també parla doncs, de l'obligació -en el seu plantejament, en la seva esmena- de poder fomentar o poder elaborar un pla de foment del consum intern. Vostè ha de ser coneixedor que el Govern està treballant ja en un pla de reactivació econòmica. El ministre Portaveu, doncs, ho ha esmentat diverses vegades en roda de premsa. Perquè nosaltres som molt conscients que més enllà de les accions i de les mesures que van directament associades a aquesta crisi sanitària que calia aturar des del primer moment per assegurar que aquesta reactivació arribi el més aviat possible i ens ajudi, doncs, a pal·liar els efectes socials derivats d'aquesta situació.

La Llei que avui debatem ens permet prendre mesures a curt termini per aquests tres o quatre mesos vista. Però el Govern està treballant ja en un pla que ens ha de permetre actuar més globalment i més enllà dels propers mesos i que ha de plantejar tot un seguit de mesures destinades a accelerar la recuperació, unes d'elles, doncs, plantejades en la vostra esmena.

Aquest pla, doncs, serà global i entre molts altres aspectes, fomentarà el consum intern i el dels productes locals. Un aspecte que vostè plantejava. De manera que pugui ajudar a compassar en part el consum que s'ha perdut amb la caiguda del turisme. I

de fet el Ministeri responsable d'Economia ja està preparant la licitació d'una campanya, com vostè semblava que volia demanar o en tot cas plantejava en l'articulat. Ara que les empreses publicitàries, doncs, en el país estan obertes, una campanya que ha de permetre conscienciar als ciutadans per comprar productes i serveis a les empreses establertes aquí.

També caldrà recuperar el turisme, sobretot el turisme de proximitat i la ministra, doncs, hi està treballant.

La seva esmena també volia establir per llei elements per afavorir les empreses andorranes en els processos de contractació pública. La majoria dels elements que vostè puntualitzava en l'articulat, de fet ja els estem aplicant. Ha fet vostès esment a FEDA, doncs, només per recordatori, FEDA l'any 2019 va invertir 11 milions d'euros que va contractar directament amb empreses del país.

I des de les entitats públiques, des de l'Administració a hores d'ara, perquè sabem que ara és més important que mai, estem analitzant les partides d'inversió que teníem previstes per aquest any. Les estem analitzant a la llum de la nova disponibilitat pressupostària que tindrem, però també prioritzant aquelles inversions que impliquin directament la contractació, doncs, d'empreses del país.

I pel que fa, doncs, a l'elaboració d'aquesta modificació de la Llei de contractació pública, ja ho ha explicat, doncs, la consellera Maria Martisella. Discrepàveu únicament del període per entrar aquesta Llei. Vostè plantejava un mes. Nosaltres plantejàvem a tres mesos. És un projecte que s'està portant des del Ministeri de Finances, i vostè sap que la casuística de la nostra situació fa complicat accelerar, doncs, els terminis vista la dedicació de tot l'equip en altres projectes que són doncs més immediats o més necessaris i també a les dificultats que pot imposar els nous modes de treball que tenim ara degut a la crisi sanitària.

Des del Govern i des de la majoria que donem suport sabem que aquests primers mesos és fonamental liderar la recuperació des de totes les institucions públiques. De fet cal invertir molt diner públic, ho sabem, ja hem actuat en conseqüència, el projecte de llei que avui debatem n'és una clara mostra. No són mesures de matís, com vostè ha volgut incorporar en alguna esmena, inversions directes, ajudes directes per recuperar el pols econòmic, per assegurar que ningú es quedi pel camí, però també sabem que els recursos són limitats i per això doncs junt amb el pla de reactivació que ja estem elaborant, també estem analitzant on invertir en primera instància i invertir en els sectors que més repercutiran en positiu sobre l'economia del nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Calvó.

Alguna altra intervenció...

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Parlaré primer del redactat de l'article de la llei i després de la disposició en relació a la modificació de la Llei de contractació pública.

Primer per dir que vostès insisteixen, doncs nosaltres no vam acceptar la transacció i jo diria que vostès van insistir en no acceptar un redactat que els hi proposàvem nosaltres. Al final nosaltres vam fer la reserva d'esmena, vostès estan insistint en què el contingut era el mateix i que només hi havia alguna manera de forma de redacció diferent, i per tant no entenc per què no van votar en aquell moment o per què no voten ara una esmena que només presenta tal com diuen vostès, unes diferències gramàtiques i de redacció. En tot cas, sembla que avantposen un tema de redacció doncs a defensar els interessos dels professionals i dels industrials andorrans, en aquest cas.

I en relació al calendari els hi diré per què al nostre entendre no és possible el que vostès plantegen. Jo puc entendre que el Ministeri de Finances té molta feina, però nosaltres entenem que ara és prioritari totes aquelles accions que garanteixin d'alguna manera la feina als professionals industrials andorrans. I vostè sap Sra. Calvó i Srs. de Govern que en els darrers temps hi han hagut moltes adjudicacions fora d'Andorra i sobretot moltes adjudicacions fora d'Andorra en què la feina sots contractada als professionals s'ha fet també fora d'Andorra i amb moltes feines molt precàries a través d'ETT's. Això mentre tenim professionals en molts àmbits que poden fer perfectament aquesta feina.

Per tant, suposant el calendari dels tres mesos que vostès ens plantegen, si la llei entra en vigor el 29 d'abril i ens donem tres mesos, vostès estan parlant d'entrar el projecte de llei el 29 de juliol. 29 de juliol tenint en compte que el mes d'agost no és hàbil, els treballs en comissió ens porten a una aprovació de la llei a finals d'octubre, principis de novembre. Nosaltres ens agradaria que totes aquestes disposicions per afavorir els professionals industrials andorrans estiguessin en vigor el més aviat possible. Per tant el que estem demanant és que la llei entri com a més tard a finals del mes de maig i a ser possible que durant el mes de juny aquesta llei estigui modificada. Per tant, entendran que el calendari és una qüestió essencial, no és una qüestió de què ens

agradi més el número 1 o el número 3, sinó que ens aboca a un calendari en el qual arriba molt tard per les adjudicacions de finals d'any, ja sigui tant del pressupost del Govern com del pressupost de les diferents parapúbliques. I per tant entenem que l'únic calendari possible és el calendari que havíem previst nosaltres, perquè al mes de juny o a més tardar principis de juliol, totes les licitacions que hi puguin haver-hi un cop, esperem si el Govern així ho decideix, en base a la informació científica, es comença a reactivar l'activitat, les noves licitacions ja tinguin en compte aquestes modificacions de la llei de contractació pública, i aquestes disfuncions que s'han produït, no es produeixin més.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Alguna altra intervenció...

Sra. Calvó.

**La Sra. Sílvia Calvó:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

És que vostè Sr. conseller relaciona directament la modificació de la llei de la contractació pública amb el fet de prioritzar i de centrar-nos en fer contractacions nacionals.

Sr. conseller, vostè sap que no és necessari modificar la llei de contractació pública perquè sigui necessari i obligatori contractar empreses establertes al país. És qüestió de licitar concursos nacionals.

I d'alta banda vostè sap que entitats per exemple com FEDA no estan subjectes a la llei de contractació pública, i en canvi incorporen en els seus plecs de bases puntuacions per afavorir la contractació d'empreses nacionals.

Per tant, els mecanismes per afavorir la contractació d'empreses nacionals, ara més que mai perquè ara sabem que hem d'intervenir i que això és important, els tenim més enllà de poder tenir una llei de contractació pública més actual, més moderna i segurament doncs adaptada a les noves normatives de la Unió Europea.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Calvó.

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, Sra. síndica.

Sap vostè Sra. Calvo perfectament que no n'hi ha prou en fer els concursos per empreses andorranes perquè en alguns àmbits aquests concursos poden interessar que siguin internacionals, perquè també interessa a Andorra que empreses andorranes licitin a l'exterior, sinó que aquí la clau està en modificar l'adjudicació per lots, i donar entrada als petits professionals i que no hi hagi un gran adjudicatari que s'emporti, i per això sí que cal una modificació de la llei de contractació pública. Aquest és l'element, un dels elements essencials, de la mateixa manera que demanar, igual que es demana en els països veïns, que una empresa no resident que guanyi un concurs hagi de constituir com a mínim al país, algun tipus d'entitat jurídica, tingui personal contractat, i faci una sèrie de tasques pel seguiment de les grans obres públiques i adjudicacions. Per tant, el que estem dient és posar en pla d'igualtat, no pas tancar els concursos perquè crec que això no ens ho podem permetre amb una voluntat internacional si les empreses andorranes volem que participin a l'exterior, sinó sí que posar una sèrie de disposicions en quant a l'acreditació per part de l'adjudicatari, en quant a la sots contractació i l'adjudicació per lots, perquè sigui més fàcil que les empreses andorranes intermediàries, entre mitges que treballen en aquests sectors professionals que li estava dient, puguin emportar-se una part d'aquests concursos i d'aquestes licitacions. I tot això al nostre entendre demana d'aquesta modificació de la llei de contractació pública.

**La Sra. síndica general:**

Sra. Calvo.

**La Sra. Sílvia Calvo:**

Molt ràpid Sr. López.

Es pot fer la contractació per lots, llavors jo no entenc el que exposa avui en aquesta Cambra perquè la contractació per lots jo fa pocs mesos que n'he tret a concurs alguna. És una contractació que afavoreix al petit empresari i que és interessant justament quan de vegades es requereix poder disposar d'unes especificitats i particularitats que fan que necessites empreses grans, però que és bo reservar determinats elements del contracte del plec de bases per petits empresaris.

Per tant, la contractació per lots és permesa a hores d'ara. Ja us ho dic, és important que es millori la llei de contractació pública. És important que s'actualitzi la llei de contractació pública i el Ministeri de Finances hi està treballant, però no és indispensable disposar d'aquesta modificació per prioritzar la contractació d'empreses que estan establertes a hores d'ara al país.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Calvo.

Doncs acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 30, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela.**

Sí.

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedim ara a la votació de la reserva d'esmena número 31, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

I procedirem finalment a la votació de la reserva d'esmena número 36, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela.**

4 a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Procedim a la reserva d'esmena número 35, presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Aquesta reserva d'esmena parla de què al nostre entendre és una necessitat, que és la recerca de finançament extern per part del Govern d'Andorra o de l'Estat andorrà per ser més concrets, tot i que per alguns això sigui una necessitat ara sobrevinguda o redescoberta amb la crisi del Covid, pels socialdemòcrates sempre ha sigut una qüestió que el nostre Estat no podia oblidar de cap manera.

Si vostè recorda en el període que nosaltres vam governar ja vam començar també la tasca no només en la primera emissió de deute públic sinó en les primeres operacions de recerca de finançament a l'exterior.

El que no acabem d'entendre, Sr. Jover, -perquè entenc que serà vostè el que contestarà per part del Govern- són aquestes apostes i aquestes insistències per part del Govern en projectes, al nostre entendre, de dubtós retorn i de cost notori en matèria de finançament extern o de recerca de suport financer extern com la del Fons Monetari Internacional, o la proposta del Banc Central Europeu que segurament és una proposta que pot ser interessant però que vostès sabrà que no és fàcil i que fa molts anys que estem donant voltes i, com una proposta que està a l'abast d'Andorra, perquè Andorra no és membre de la Unió Europea, Andorra no és pel moment membre del Fons Monetari Internacional i espero que analitzem molt detingudament aquest dossier, però en canvi Andorra sí que és membre del Consell d'Europa, i el Consell d'Europa té un banc a disposició dels seus membres, un banc que a més a fet crida a la Delegació andorrana del Consell d'Europa en què hi ha dues companyes representades, la consellera Mònica Bonell i la consellera Eva López que a més va poder assistir a algunes reunions, amb demanda expressa de què entrem en aquest organisme amb unes condicions quant al seu cost i a les seves possibilitats que estan molt per sota de les propostes que almenys coneixem del Fons Monetari Internacional que, a més, ofereix vies de finançament no només pel Govern sinó pels

comuns, les entitats parapúbliques s'hi poden acollir. Vull recordar davant dels 50 o 70 milions d'euros que pot costar en forma de dipòsits o altres fórmules del Fons Monetari Internacional que l'adhesió al banc del desenvolupament del Consell d'Europa són 3 milions d'euros pagables en quatre anualitats, i no acabem d'entendre doncs, havent-hi tot això a més de què hi ha una línia de crèdit específica a causa de la crisi del Covid-19, que és tant per l'Estat com pel suport de les petites i les mitjanes empreses que la nostra esmena de sol·licitar l'adhesió d'Andorra a aquest banc i de preparar determinats projectes, la proposta de transacció, com deia anteriorment transacció dubtosa perquè no havia sigut pactada ni acordada amb el presentador de l'esmena doncs, diu que el Govern continuarà estudiant o continuarà avaluant la conveniència de ser membre o no ser membre del Banc de desenvolupament del Consell d'Europa.

Nosaltres pensem que aquesta és una fórmula que tenim tots els ciutadans d'aquest país i tota l'Administració pública al nostre abast i de la que sincerament no sabem perquè encara no n'estem començant a fer ús.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, Sr. Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, Sra. síndica. La mateixa posició.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. David Montané.

**El Sr. David Montané:**

Gràcies Sra. síndica.

A continuació tractarem la reserva d'esmena número 35, o l'esmena número 105 de l'informe del ponent, que els grups de la majoria vam proposar de transaccionar.

Us llegeixo la proposta de transacció, pels quals estan escoltant perquè estiguin assabentats el que els tres grups de la majoria vam proposar en comissió.

Es proposa una disposició final setena amb el redactat següent:

“Obtenció de finançament extern.

S'encomana al Govern que, amb la finalitat d'obtenir finançament extern per a les mesures excepcionals i urgents ocasionades per la situació d'emergència sanitària causada pel SARS-CoV-2, prossegueixi les accions ja endegades prop del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per poder-se acollir a les diferents línies de finançament que té a disposició dels estats membres, inclosos els projectes específics per fer front a la pandèmia del Covid-19, i que de forma paral·lela continuï analitzant la possibilitat d'adherir-se a l'entitat esmentada”.

Per tant, pels que ens estan escoltant, queda clar que l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i la proposta de transacció no divergeixen massa en el contingut. Som conscients que el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa és una via de finançament extern a estudiar. Però, si per part dels socialdemòcrates no hi ha voluntat política per acceptar la nostra transacció, els tres grups de la majoria no donarem suport a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Montané.

Per part del Govern, Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Amb aquesta reserva d'esmena tornem a veure el tarannà del Grup Socialdemòcrata. De poc serveix el diàleg. Jo mateix he mantingut diferents converses amb el president del Grup Parlamentari del Partit Socialdemòcrata sobre aquesta temàtica i l'he anat informant dels avenços en les converses amb aquesta institució. Però a més em consta, com acaba de dir el Sr. Montané, que els grups de la majoria van proposar una transacció -pel que entenc, una de les 27 proposades i tan sols 2 acceptades- que mantenia l'esperit de la seva esmena però ser constructius segurament no és una de les seves fortaleses.

Més enllà de les formes, deixi'm donar alguns elements de fons referent a l'estratègia de finançament d'aquest Govern.

En una situació d'increment del dèficit associat a la crisi de la Covid-19 el Govern ha de preveure noves línies d'endeutament ja sigui nacional o internacional. A nivell nacional tindríem, doncs, els crèdits bancaris, pòlisses de crèdit, emissions de deute; i a nivell internacional estem treballant tant bilateralment amb diferents països com en fòrums multilaterals.

Evidentment, entenc que tots els ciutadans entendran que les operacions de finançament no són

elements que es van explicant sinó que s'anuncien un cop han estat tancades. De totes maneres, i donant-li menys detalls que els que li vaig dir en privat a vostè li confirmaré que el Govern d'Andorra està treballant activament amb el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per avaluar la possibilitat d'obrir una línia de finançament associada amb la Covid-19. També crec que és rellevant remarcar que estem accelerant el procés d'adhesió al Fons Monetari Internacional que també disposa de línies de crèdit específiques associades a la Covid-19 i que no té els costos que vostè pressuposa. Aquest procés hauria de finalitzar abans de finals d'any.

A més, li vull recordar que aquest inici o aquest procés d'adhesió al Fons Monetari Internacional va començar abans de la crisi de la Covid, de fet, vam fer tots els treballs tècnics durant l'any anterior i el 3 de gener d'enguany ja vam enviar la nostra sol·licitud formal d'iniciar el procediment d'adhesió.

En aquest sentit el Govern d'Andorra evidentment que està preocupat per diversificar les seves línies de crèdit, evidentment que parla amb diferents institucions -i aquí sumo també hi sumo, com vostè ha dit, el Banc Central Europeu- i altres converses que crec que no fan objecte d'un debat públic. Però, m'estranya que vostè vulgui un altre cop agafar rellevància en aquesta temàtica quan de fet vostè ja sap, i a més a més li he reconegut públicament, que hem reduït el guant que vostè ens va llençar, que estem en contacte al màxim nivell amb aquesta institució i que la nostra voluntat és si el projecte que els hi hem presentat doncs encaixa que obtinguem un finançament per part del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Altres intervencions...

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Potser soc jo que no acabo d'entendre el que és un matis o una diferència important en una transacció. Per a mi és molt diferent encomanar al Govern adherir-se al Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa, a què et contestin que el Govern continuarà estudiant aquesta adhesió. És a dir, aquesta és la nostra proposta, per a mi no és un matis petit o menor. És a dir, si hi ha un grup parlamentari que proposa aquesta adhesió, els altres grups parlamentaris evidentment la poden acceptar, o no,

però dir que és un petit matis sense importància, dir que allò que demanaves ara ja no ho demanes sinó que el Govern ho continua avaluant, jo ja ho sé Sr. Jover que vostè em va dir que ho està avaluant i presentant projectes. El que jo li estic demanant, i crec que té tot el dossier a damunt de la taula i tota la informació... tota la informació que vostè té del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa nosaltres no la tenim del Fons Monetari Internacional. Vostè sap perfectament com funciona aquesta adhesió, quins costos té, amb quins terminis, quins finançaments es poden obtenir. Té tota la informació. Nosaltres del Fons Monetari Internacional tenim més aviat una nebulosa, perquè un dia se'ns diu 50, un dia 70, un dia que un dipòsit, un dia que... Per tant, no em diguin... Després jo entenc que vostès poden votar a favor o votar en contra, però no em diguin que és un petit matis demanar l'adhesió i substituir aquesta demanda d'adhesió perquè el Govern la continua avaluant. Jo crec que això no és un petit matis, és una proposta en tot cas diferent.

Per tant, nosaltres ens mantenim en la nostra i si vostès aquí presents, com deia abans, dues conselleres que a més de la seva plaça dins dels seus grups parlamentaris respectius són membres de la Delegació andorrana del Consell d'Europa, tothom s'haurà d'atenir al vot que es fa.

Nosaltres demanem l'adhesió al banc i vostès ens diuen que encara no és el moment i que s'ho continuen estudiant. Jo penso que són dos posicionaments però ningú no ens pot dir que nosaltres no hem acceptat una cosa per tossuderia o alguna altra cosa, vostès han intentat canviar la nostra proposta i nosaltres no l'acceptem i ens continuem mantenint en la proposta inicial que a més pensem que a nivell... Més pensem, estem segurs! Que a nivell de finançament extern és avui en dia l'única proposta tangible i real, en tema extern, amb algun organisme internacional, que Andorra té damunt de la taula.

Sé que vostès han enviat cartes al banc de França, han enviat cartes, han intentat fer gestions al banc central europeu. Em sembla molt bé. Els animo a continuar amb aquesta tasca. Però allò tangible que es pot tocar i que tenim al damunt de la taula a hores d'ara, és la nostra militància des de l'any 1994 amb el Consell d'Europa i, per tant, com que som membres de ple dret d'aquesta important i noble institució, de poder ser membres d'aquest banc i poder participar dels seus projectes de finançament.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.

**El Sr. Èric Jover:**

Gràcies Sra. síndica.

No entrarem en matisos semàntics sobre la transacció i crec que tampoc no pertoca comentar, doncs, quina informació desvetllem o no. Però el que sí que li diré és que amb un any en un exercici pressupostari on generarem 179 milions d'euros de dèficit, amb un any on estarem demanant molts esforços als nostres ciutadans, als nostres empresaris, als nostres autònoms, jo no faré l'adhesió del banc del Consell d'Europa encara que siguin tan sols 3 milions d'euros, si no tinc la seguretat de poder tenir un programa que s'adeqüi a les nostres necessitats.

I vostè ha comentat abans un element que té tota la raó del món. El banc de desenvolupament del Consell d'Europa, doncs, dona diferents tipus de finançament i alguns estan associats a col·lectivitats locals o a institucions públiques. És a dir, té diferents projectes de finançament. I justament de vegades alguns projectes de finançament que a nosaltres ens podrien interessar no es poden donar directament als països.

Així doncs, em deixarà que gestioni el millor que puc, doncs, les finances públiques del país, els recursos públics de tots els nostres ciutadans i que amb un any especialment complicat com aquest, doncs, no faci l'adhesió a una institució si no tinc la certesa de poder, doncs, tenir amb aquest any complicat una línia de finançament externa activa.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Sr. López.

**El Sr. Pere López:**

Només un petit comentari Sr. Jover, apliqui el mateix rigor, tot i que sap perfectament que són 4 anys per pagar els 3 milions d'euros, però en aquest any només tocarien 750.000 euros. Apliqui el mateix rigor que a mi em sembla excessiu amb un banc que et pot donar finançament per centenars de milions d'euros, apliqui el mateix rigor en la negociació amb el Fons Monetari Internacional.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Sr. Jover.



**El Sr. Èric Jover:**

Gràcies Sra. síndica.

Sr. López, per tranquil·litat seva aplico i el meu obvi equip i tot el Govern d'Andorra aplica el mateix rigor per qualsevol euro que gastem de diner públic.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Jover.

Acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena número 35, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària, si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

4 vots a favor, 9 en contra i 2 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Fem una pausa de 10 minuts abans de continuar.

Se suspèn la sessió.

(Són les 17.30h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 17.47h)

**La Sra. síndica general:**

Reprenem el debat Srs. consellers.

Acabat el debat i votació de les reserves d'esmena, procedirem a debatre les altres parts del text.

Pel Govern, Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Entenc el debat a la llei...

Molt bé, doncs, gràcies Sra. síndica.

Després d'una llarga sessió de Consell General en què hem pogut entrar molt en el detall del Projecte de llei de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, arriba el moment de valorar el text en el seu conjunt.

Estem davant d'un Projecte de llei que té per objectiu principal pal·liar les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia. És un text que dona continuïtat a la llei que aquesta Cambra va aprovar per assentiment fa unes setmanes i a mi m'agradaria insistir en la idea de pal·liar, i repeteixo pal·liar, les conseqüències econòmiques i socials.

Perquè en aquesta situació difícil, ho vaig dir dissabte passat, no hi tenim res a guanyar. Ningú no hi té res a guanyar. Forçats per l'emergència sanitària, Andorra com la resta de països afectats per la Covid-19, va adoptar unes mesures dràstiques de confinament i suspensió de l'activitat econòmica. Unes mesures a ningú se li escapa que tenen un efecte negatiu en el conjunt de l'economia i que com a tals repercutiran en els ingressos i en les expectatives de tothom.

Davant d'aquesta situació el Govern va enviar al Consell General un projecte de llei que té el doble objectiu de preservar el teixit productiu del país i salvaguardar els llocs de treball, aplicant sempre un principi de corresponsabilitat i de proporcionalitat i prenen aquests dos principis com a base, intentar trobar un equilibri.

El text que se sotmet a la votació del Consell és fruit d'equilibris, com no podia ser d'una altra manera, perquè tothom ha d'aportar en funció de la seva capacitat i tothom ha de rebre en funció de la seva necessitat; les empreses, els assalariats, els treballadors per compte propi, els propietaris de béns immobles i el sector públic. S'han de tenir en compte tots aquests actors i procurar que l'afectació a cadascun d'ell sigui proporcional a la seva capacitat.

És el que procura fer el Govern quan elabora un projecte de llei com aquest, és el que procuren fer els grups parlamentaris quan hi fan esmenes, i és el que haurà de tenir present el Consell General en el moment de votar aquest text.

I és amb aquesta idea al cap que les consellers i els consellers generals, al meu entendre, s'han de preguntar avui si aquest Projecte de llei és equilibrat i proporcionat. La qual no significa que satisfaci tots els interessos. Més aviat el contrari, perquè quan del que es tracta és de repartir les càrregues d'una crisi econòmica severa, una solució equilibrada deixarà a tothom parcialment insatisfet.

El que és important és que tots els actors econòmics i socials i tots els sectors productius disposin d'eines que els ajudin: primer a sobreviure durant la situació d'aturada, i segons, de reprendre l'activitat amb garanties un cop es vagi aixecant gradualment el confinament.

La novetat principal d'aquest Projecte de llei és el mecanisme de suspensió temporal de contractes de treball i de reducció de la jornada laboral que el que

fa és adaptar a la situació actual un mecanisme ja previst a la Llei de relacions laboral. I em sembla que és un bon exemple de corresponsabilitat i proporcionalitat. Una persona assalariada que cobri el salari mitjà, uns 2.100 euros i es trobi en situació de suspensió del contracte patirà un menyscapse salarial del 20%, l'empresa assumirà el pagament d'un altre 20% del salari i el Govern el 60%. El salari mínim sempre queda garantit. N'hem parlat abans. I per aquelles persones que cobrin entre el salari mínim i el salari mitjà, el menyscapse salarial serà sempre inferior al 20%.

Així per donar 3 exemples aleatoris, una persona que cobri 1.200 euros només haurà de renunciar al 3% del seu salari, una que en cobra 1.400 només el 7% i una persona que cobra 1.800 euros el 14%. Fet a més que es compensa amb les reduccions del 20% del lloguer d'habitatges adreçades a aquestes persones.

El capdavant, la Llei configura un sistema en què els assalariats amb menys ingressos no veuen reduïda la seva renda, els que tenen ingressos mitjans la veuen reduïda de forma molt moderada i el menyscapse és major per als salaris més elevats, d'acord amb els principis de progressivitat i proporcionalitat propis d'un Estat de dret democràtic i social com el nostre.

La càrrega que haurà de suportar l'empresa o més ben dit, que haurà de seguir suportant l'empresa, perquè durant el mes de març i abril s'hauran satisfet els salaris de manera íntegra, també és raonable i se situa entre el 20 i el 25%.

I finalment l'aportació que fa el Govern entre el 60 i el 75% segons els casos, em sembla especialment notable.

En un país amb una fiscalitat moderada en què els beneficis empresarials estan gravats al 10% i en què més de la meitat dels assalariats no paga IRPF, una aportació pública d'aquesta magnitud suposa un esforç important d'entre 90 i 120 milions d'euros d'aquí al finals d'any, la qual cosa penso que cal posar de relleu.

En la resta de mesures contingudes en aquest Projecte de llei una part de les quals provenen de la Llei que vam aprovar encara no fa un mes, també s'ha buscat la corresponsabilitat i la proporcionalitat, alhora d'establir mecanismes per compensar el temps no treballat, d'ajornar i fraccionar el pagament d'impostos, de fixar una prestació per als autònoms, d'establir el retorn gradual a la normalitat de les rendes del lloguer dels locals comercials i alhora també de reduir els lloguers o establir carències en el pagament de les quotes hipotecàries o d'altres instruments de deute bancari de les persones assalariades afectades tant per una suspensió temporal del contracte de treball o una reducció de la jornada

laboral, com també aquelles persones assalariades que es quedin sense feina.

Moltes d'aquestes qüestions s'han pogut debatre àmpliament al llarg del dia d'avui, i penso que no convé ara eternitzar el debat tornant a reprendre una per una les mesures d'aquesta llei.

El que ara cal que valorem, és si el conjunt representa un paquet de mesures que ajudarà al teixit productiu del país a superar aquesta situació i reprendre l'activitat quan això sigui possible, sabent que des de la perspectiva i la circumstància individual de cadascú, tothom hi trobarà a faltar alguna cosa. Tothom pensarà que s'ha anat massa enllà en algun punt i tothom creurà que el projecte de llei es queda curt en algun altre punt.

Però la visió de conjunt i des de la perspectiva de l'interès general fan que el projecte de llei que se sotmet avui a la votació d'aquesta Cambra amb les millores òbviament incorporades durant el treball en comissió, sigui un text necessari que contribueix a ordenar una situació de davallada econòmica profunda i que posa les eines a l'abast del teixit productiu per evitar en definitiva que el que avui és una crisi provocada per un factor exogen, no es converteixi en una crisi sistèmica.

Per tant Sra. síndica, demano a les conselleres i consellers el seu vot favorable al projecte de llei, i seria una bona senyal que com va passar fa unes setmanes, el text comptés amb el suport de totes les forces polítiques.

No sabem encara si el projecte de llei pot comptar amb el suport dels consellers de Tercera Via o amb els del Partit Socialdemòcrata. Però més que fixar-nos en la votació final, veig una diferència notable entre els dos grups de l'oposició en el treball i l'evolució dels últims dies des que es va presentar el projecte de llei.

El Sr. Josep Pintat, hi ha coses d'aquest projecte de llei que no ni agraden i jo no espero que accepti de forma acrítica tot allò que fa el Govern o tot allò que fan els grups parlamentaris de la majoria.

Per molta situació d'excepcionalitat que estem vivint, al Sr. Pintat li ha pogut molestar puntualment el procedir o les formes del Govern o dels grups de la majoria, i no tinc cap problema en excusar-me per allò que no haguem fet bé. Com també demano comprensió en uns moments en què tots treballem sota pressió per fer front a una situació sense precedents. Però malgrat allò que ens separa, malgrat alguns descontres, els consellers de Tercera Via han optat per fer una oposició constructiva, que consisteix en presentar esmenes al projecte de llei, transaccionar-les quan cal amb els grups de la majoria, i incorporar canvis i modificacions en allò que creuen que el text es pot millorar. No només és constructiu

sinó que m'atreviria fins i tot a dir que és pragmàtic perquè han aconseguit incorporar a la llei qüestions que consideren importants.

A més de ser constructiu i pragmàtic, és revelador. És revelador d'una actitud que el que ens diu és que per a la consellera i consellers de Terceravia fer oposició és important. Però encara hi ha una cosa més important: aconseguir que la llei sigui el millor possible, especialment una llei que haurà de servir per fer front a una situació tan greu com l'actual. I per contrast, el posicionament i actitud del Grup Socialdemòcrata també és revelador. Perquè quan es presenta tota una bateria d'esmenes i no s'accepta gairebé cap transacció, el que s'està revelant és que no preval la voluntat d'incorporar efectivament esmenes que millorin el text.

Entengui'm bé, no ho dic en cap cas per censurar el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, perquè fer oposició al Govern i als grups de la majoria, és legítim, totalment legítim. I fins i tot, davant d'un projecte de llei que el que fa és repartir càrregues, repartir costos perquè no hi ha cap guany a repartir, potser el més atractiu és fer oposició al Govern i a la majoria.

A més, si em permeten la llicència i ho dic des de la màxima cortesia, era relativament fàcil i llaminer. Quan el projecte de llei fixa de manera tan precisa quins són els posicionaments del Govern i de la majoria que li dona suport al tomb de qüestions tan cabdals com del llindar salarial per sota del qual no es poden reduir els salaris o el percentatge de reducció dels lloguers dels habitatges, només calia anar una mica o molt més enllà segons el cas.

Al capdavall, el que ens diu el PS amb les seves esmenes, és que el Govern hi posi més diners i s'endeuti més del que ja s'està endeutant. Que les empreses encara hi posin més diners i que els propietaris de béns immobles suportin encara més retallades.

En fi, des del meu punt de vista, des del punt de vista del Govern i m'atreveixo a dir també des del punt de vista dels grups parlamentaris que li donen suport, creiem amb tota humilitat i amb tota cortesia, que no són unes propostes suficientment equilibrades.

En tot cas però, més enllà del que hagi pogut succeir fins ara, jo encara espero de què hi hagi consens al tomb d'aquest projecte de llei. Que hi hagi un consens tan ampli com en la llei que es va votar fa unes setmanes, i això malgrat legítimament el Grup Socialdemòcrata hagi optat per fer oposició i marcar la seva pròpia línia, negant-se, ho hem dit abans, a qualsevol transacció i per tant impedit que el projecte de llei s'hagi mogut un sol mil·límetre en la direcció que ells voldrien. Però continua i ho repetiré tantes vegades com calgui, sent ben legítim.

En qualsevol cas, sigui quin sigui el posicionament dels dos grups de l'oposició, això no farà canviar els plantejaments del Govern, perquè la gravetat de la situació és tal que aquest no serà l'últim projecte de llei relacionat amb la pandèmia i les seves conseqüències que es debatrà i es votarà en aquesta Cambra. I per tant ja hi haurà noves oportunitats d'intentar el consens i de treballar per la unitat si avui no fos possible.

El Govern seguirà amb la mà estesa i els grups de la majoria seguiran oberts al debat i treball en comissió. Perquè al capdavall, la nostra responsabilitat és fer tot el possible per preservar el teixit productiu i els llocs de treball. Donar a les empreses, als autònoms i als assalariats les eines per superar aquesta situació, minimitzant en la mesura del possible els danys i poder reprendre l'activitat amb garanties.

Per això hem presentat aquest projecte de llei, per això s'han intentat transaccionar les esmenes i per això seguirem treballant en noves mesures i iniciatives de cara al futur.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

#### **El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc vull felicitar a tots els consellers i a totes les conselleres per la forma en com ha transcorregut la sessió de Consell General d'avui perquè certament convindran amb mi els membres de la Comissió de Finances, ha tingut certes diferències en relació en com va evolucionar la mateixa discussió en el si de la Comissió de Finances.

Vull afegir-me a les paraules del cap de Govern i és molt legítim, els empara el dret, només faltaria que qualsevol conseller o consellera té el dret de portar el debat de la llei, el que estem fent avui, totes aquelles esmenes que no se li han aprovat en el debat i en la discussió en comissió. I això he de dir que és una situació en la qual ens trobem avui dins de l'emergència, que m'ha semblat certament, que ha anat molt més enllà del que les circumstàncies podrien requerir, i insisteixo, no vull en absolut coartar el seu dret, la discussió ja ha tingut lloc, el debat ja ha tingut lloc, la votació ja s'ha fet, però podien haver expressat el mateix sense fer 37 reserves d'esmena i portant el debat al Ple, com per exemple farem ara amb la llei.

Però això on ens porta? La realitat que expressava el Sr. Espot, que és que les reserves d'esmena només tenen lloc si a vostès o a qualsevol conseller o consellera se li vota en contra a una esmena en el si de la comissió. I això com ha manifestat el cap de Govern, ens porta a què si vostès diuen 10, i nosaltres els hi diem 8, vostès no han volgut 9. Era o 10 o res. I això es demostra amb totes les transaccions que els hi vam proposar i que crec que només ens en vam acceptar dues. Vostès tenien clar que volien arribar avui al Ple a explicar tot això llargament al conjunt dels ciutadans. I com vaig dir l'altre dia, només faltaria que no poguéssim debatre i discutir, però en dies com avui, amb dies de tristor, de preocupació, però també de certa mirada cap al futur amb optimisme, pensem que el que cal és molta més unitat i empènyer tots junts la pedra. Moltes de les mesures que vostès demanaven, es van intentar acostar posicions i la seva posició sovint era el tot o res. per això hem tingut totes les reserves d'esmena que vostès legítimament han defensat avui en la sessió de Consell General.

No sabem el què durarà aquesta situació, quan es perllongarà, realment és una crisi sanitària i al final depèn de la sanitat i no d'altres coses. Però el que sí que tenim clar és que tots junts la farem de forma corresponsable i solidària molt més fàcil de portar i de tirar endavant. I no tenim dubte que si empenyem la pedra, si empenyem el carro, tots cap a la mateixa direcció, abans ens en sortirem.

Avui la llei que ens ocupa i que espero honestament que rebi el suport de totes les forces parlamentàries, la llei que ens ocupa és una llei que és justa, que és equitativa, que és equilibrada i que té una clara vocació de pal·liar la situació econòmica a la qual ens porta aquesta situació d'emergència causada pel coronavirus.

És evident que si un mira des del seu propi prisma aquesta llei es pot trobar en la situació que aquesta llei li requereix sacrificis. Doncs, sí, aquesta llei és una llei que requereix sacrifici a moltes persones. Però hem d'aixecar una mica la mirada i mirar amb una visió de la globalitat del país, de la globalitat de les persones i de les famílies i de les empreses d'Andorra i veure que aquestes mesures equilibrades, equitatives, i que s'han mesurat amb números, són mesures que ens permetran a tots junts de forma corresponsable sortir de la crisi econòmica a la qual ens porta la crisi del coronavirus.

Només per comentar una sèrie de punts de porta la llei. La llei continua prohibint l'acomiadament fortuït o per causa major i a la vegada permet que es facin modificacions dels horaris i les funcions de les persones. Aquesta llei té com a gran novetat per permetre la conservació dels llocs de treball la regulació de les suspensions temporals dels contractes

de treball així com de les reduccions de jornada. I això és fa amb una proporció en la qual el Govern assumeix tres quartes parts del pagament d'aquests salaris d'aquestes persones que mai, en cap cas, veuran reduït el seu salari en el cas d'estar en la franja més baixa de la graella salarial, és a dir del salari base.

Així mateix, com ha dit el cap de Govern, una persona que cobra 1.200 euros veurà reduït el seu salari en 35 euros, que equival exactament a 2,9% del seu salari. Però a això hem d'ajuntar mesures com les que hem explicat durant el dia d'avui com són que podrà acollir-se a la reducció de la lletra del cotxe, de la lletra del pis, o en el seu cas en el lloguer del pis, com moltes altres ajudes que per altres vies s'han flexibilitzat i facilitat per totes aquelles persones que tinguin qualsevol tipus de problema puguin acollir-se, perquè si una cosa tenim clar és que no volem deixar a ningú pel camí.

Aquesta llei també es base en un principi de fer els procediments àgils i ràpids perquè tothom, empreses, assalariats i autònoms s'hi puguin acollir i sempre, com he dit, amb un suport de la càrrega de forma corresponsable per part del treballador, quan ja el salari superi les franges que vostès coneixen, i a partir d'aquí, evidentment, el 75-25 a càrrec del Govern i dels empresaris.

Aquesta llei flexibilitza les obligacions en front de la CASS dels autònoms i de les empreses i on s'ha de saludar que el Govern assumeix la major part d'aquestes càrregues. Així mateix per fer més fàcil aquesta situació, la llei contempla i modifica certes mesures en matèria d'arrendaments, d'arrendaments de locals comercials, d'arrendaments d'habitatges, que com vostès saben es redueix el preu de lloguer d'habitatge a totes aquelles persones que ho necessitin sense entrar en la política del cafè per a tots. I evidentment, també, s'aplicaran mesures correctores en el cas de les hipoteques o dels préstecs davant de les entitats financeres, de totes aquelles persones que evidentment amb la situació excepcional que estem vivint ho puguin necessitar sense que aquestes carències siguin generalitzades i puguin posar en joc una part del nostre teixit empresarial i productiu i, per tant, de molts llocs de treball.

Finalment aquesta llei a més a més, conté una sèrie de mesures calculades en matèria tributària i fiscal que permeten accions com l'ajornament i el fraccionament dels impostos o per exemple la reducció de les quotes a pagar en el cas a compte, les quotes a pagar a compte en el cas de l'impost de societats i de l'IRPF.

Aquesta llei, companys i companyes consellers generals, és una llei que és necessària, justa i equitativa pel nostre teixit social i productiu. En una

situació com la d'ara hem de treballar junts en la recerca d'oportunitats. Treballar, legislar i repensar temes que a vegades han pogut resultar tabús per la nostra societat perquè junts i replantejar-nos coses com l'estructura del nostre Producte Interior Brut, segur que junts podem sortir abans d'aquesta situació i junts podem tornar Andorra al lloc on es mereix estar.

És per aquest motiu que Ciutadans Compromesos, Sra. síndica, recolzarem, com no podia ser d'altra forma, aquest Projecte de llei.

Moltes gràcies.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureadiana + Independents, Sr. Josep Pintat.

#### **El Sr. Josep Pintat:**

Gràcies Sra. síndica.

Primer en nom de Terceravia vull transmetre a tots la nostra solidaritat i empatia a totes les famílies, ciutadanes i ciutadans que pateixen els efectes d'aquesta mala bèstia de malaltia, i acompanyar el condol a totes les famílies que han perdut éssers estimats, i agraeixo sincerament que s'hagi fet un minut de silenci al començament de la sessió.

I quan parlo d'aquesta bèstia de malaltia és citant les paraules del ministre de Sanitat Sr. Benazet, en quin, en nom del grup parlamentari que represento li he transmès tots els nostres agraïments i la nostra solidaritat. I avui ho faig públic en seu parlamentària perquè no és fàcil. També com a president de Terceravia, el nostre més sincer reconeixement a tots els professionals sanitaris i cossos especials i mitjans de comunicació que estan sacrificant la seva salut, el seu benestar familiar, tot al servei dels nostres ciutadans i ciutadanes.

És més, avui per més que estem al Consell General debaten una llei, en el fons parlem de tres coses, patiment, vida mort i el futur d'Andorra.

El més urgent, avui, és controlar dos tsunamis: el sanitari i l'econòmic. I per a nosaltres això surt completament del camp polític, almenys des del nostre punt de vista, tot i ho dic amb plena convicció, farem el millor que podrem i sabrem. Són moments difícils per adoptar decisions i més quan el front sanitari, la seva evolució és una pura incògnita, tant aquí a Andorra com arreu del nostre entorn.

Des de la nostra formació política estem i estarem al costat de tots els nostres ciutadanes i ciutadans, amb absoluta lleialtat amb totes les nostres institucions.

Són moments durs, tots podem tenir posicionaments diversos, inclòs, contradictoris. Hem tingut discursos o manifestacions que referiré a vostè Sr. cap de Govern, ha vegades pujades de to. Espero que tot es quedi i es deixi tancat dins del marc del treball d'aquests dies. En tot cas per a nosaltres serà així.

Avui des de Terceravia donarem suport a aquesta Llei que ens ocupa, és una mesura més, l'entendem a curt termini, i podem fer d'altres plantejaments llarg.

Creiem que les nostres esmenes presentades i les quines han estat admeses venen a millorar o a aportar una certa ajuda als nostres ciutadans, com per exemple el tema de les carències en els préstecs, o en els ajuts a les hipoteques, tant dels habitatges com els vehicles, només per citar-ne algunes.

Les incerteses de futur superen àmpliament les certes, ja que els impactes econòmics potencials poden allargar-se durant molt temps en cas de no prendre les mesures adequades. Tots els països estan prenent mesures fiscals i els bancs centrals estan intervenint en els mercats per tal de proporcionar liquiditat al sistema i convertir aquesta crisi econòmica, diguem-ne, en no un tema financer.

Tots són coneixedors de quin és el nostre teixit, tots. Per tant, nosaltres creiem, permeti que es posi com a posicionament, que això s'ha d'abordar des de tres àmbits. El primer el sanitari, perquè més que fem, citant el nostre entorn com nosaltres mateixos no som capaços de frenar aquesta situació, seran molt complexes totes les mesures econòmiques que després se'n puguin desprendre.

Segon, és intentar parar el cop a nivell econòmic.

I el tercer front és el relleu de l'economia. Relleu de l'economia que serà una incertesa igual que parar el cop.

Nosaltres creiem que això es pot assolir, i aquí és el que tenim ganes de debatre amb tots, amb el M. I. Govern, Sr. cap de Govern, amb tots els consellers d'aquesta Cambra, en política monetària, en política fiscal i evitant el màxim possible l'efecte dominó que tot això pot generar. En política monetària tots sabem que no tenim un banc central. Però tots sabem -ja ho vaig manifestar l'altra vegada- que tenim uns coprínceps, i especialment un copríncep francès.

Hem de ser capaços no perquè anem a parlar amb el nostre copríncep francès, de portar garanties, de ser capaços de generar una bossa suficient de diners perquè entenc que l'Estat ha de ser el pal de paller, i en aquest Estat que sigui el pal de paller, que es permeti aguantar durant dos o tres anys per parar els cops. Això és tal com ho havia dit. I a més generant tota l'empatia possible amb els altres estats veïns

perquè Andorra sempre ha sigut un país de prosperitat i ha generat prosperitat al nostre entorn.

Creiem que ens hem de fer escoltar, creiem que ens han d'entendre.

A partir d'aquí jo ara podria entrar aquí en un discurs de parlar de la feblesa del que és l'economia andorrana, podria entrar aquí a parlar del que són els sectors més cíclics més o menys i de quins estan afectats. Crec que ara podem parlar més endavant, no? perquè tots ho sabem, el que passa pel turisme passa per molts punts de vista, però sobretot, sobretot, el que ha de quedar clar, és que el que ha aguantat el consum d'Andorra perquè som un país de serveis i visquem del consum, el nostre entorn s'ha trencat i aquí s'haurà de remar molt fort, molt fort. I nosaltres no deixarem caure l'Estat Andorra, farem el possible perquè això vagi endavant per dir-ho, de forma planerament.

Podem entrar amb molts més plantejaments, el discurs no em permet entrar en tants plantejaments, la Sra. síndica veig que fa així amb el cap, no em permet entrar en tants plantejaments, després ho podem fer al llarg del debat, però també entenem que amb aquesta llei que s'aprova no és suficient.

Des del nostre grup parlamentari estem primer en posar a disposició part dels nostres salaris com a consellers. Des del nostre grup parlamentari estem en disposició de posar part de les nostres assignacions com a grup parlamentari i que també les necessitem per treballar i per aportar-les allà on facin falta o que sigui per comprar mascaretes, o que sigui pel que es vulgui. En tot cas, igual com marca la disposició i crec que és la disposició quarta que encomana el Govern que d'aquí 15 dies presenti propostes que afecten el sector públic, i entenc perfectament la voluntat que aquí ningú vol fugir de col·legi, estarem al seu costat. Farem tots els esforços possibles. He intentat ser molt directe. Podria entrar en més temes econòmics, però és que avui dia no l'economia. perquè ningú sap com evolucionarà la crisi.

Per tant, per part nostra tot el debat, totes les nostres aportacions, tota la nostra col·laboració, totes les nostres discrepàncies, però avui Terceravia recolzarà aquesta llei.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

**El Sr. Ferran Costa:**

Moltes gràcies Sra. síndica.

Menys d'un mes després de l'aprovació del primer paquet de mesures excepcionals i urgents per fer front a la situació d'emergència sanitària causada per la Covid-19, ens tornem a reunir al Consell General per debatre i espero, sincerament, pel bé del país, aprovar aquest segon paquet de mesures econòmiques, laborals i socials que tenen com a objectiu no deixar ningú enrere en aquesta crisi.

Aquesta nou text és una llei valenta, ambiciosa i amb la voluntat, insisteixo, de no deixar ningú enrere. Per això crea eines que fins ara no existien en l'àmbit laboral, com és l'opció de suspendre temporalment els contractes de treball, un mecanisme que amb l'aportació del Govern i la col·laboració de les empreses ha de permetre mantenir els llocs de feina, garantint gran part del sou dels treballadors.

De fet, amb la voluntat de no deixar ningú a l'estacada, el projecte de llei que avui debatem contempla accions per assegurar la supervivència econòmica del país. Una supervivència i posterior recuperació que només aconseguirem evitant que les empreses del nostre país es vegin abocades al tancament, garantint en la mesura del possible el poder adquisitiu de la immensa majoria dels assalariats i ajudant als nostres autònoms, que són una peça clau de l'economia andorrana.

Per aconseguir l'objectiu que la roda econòmica del país torni a girar caldrà l'esforç de tots, començant pels qui realment tenen més capacitat de poder fer front a una situació sobrevinguda com aquesta. Som conscients que aquest primer mes i mig, amb l'aprovació del primer paquet de mesures, gran part de l'esforç i el sacrifici ha recaigut en les empreses, obligades a satisfer els sous íntegres dels treballadors, i també en els assalariats, que han renunciat a vacances posteriors o se'ls ha descomptat hores extres acumulades. Fins i tot, en alguns casos s'han computat durant aquests dies hores de treball que més endavant s'hauran de tornar a l'empresa.

Aquestes primeres mesures per fer front a la crisi de la Covid-19 no tenen més recorregut. No podem continuar exigint al nostre teixit empresarial que pagui el salari íntegre dels treballadors sense tenir ingressos. Tampoc hi ha més marge de maniobra amb hores extres, vacances o dies a compte dels treballadors.

Cal recordar també, que en aquesta primera fase, el Govern ha avalat línies de crèdit fins a 130 milions d'euros, assumint el cost dels tipus d'interès i oferint-los a interès zero.

Fa més d'un mes, concretament un mes i quatre dies, que es va decretar el tancament de totes les activitats no essencials al Principat d'Andorra. Des de llavors, una gran part dels negocis d'aquest país no han

ingressat ni un sol euro mentre que la resta, els que han pogut mantenir part de la seva activitat, han vist com es reduïa sensiblement la xifra de negoci. Crec que és evident que d'aquesta situació ningú en surt beneficiat.

I és en aquest entorn d'extrema dificultat, sense precedents, amb una situació que cap de nosaltres hagués pogut mai imaginar, en la qual l'Estat respondrà, sense deixar ningú enrere. Tenim un Govern amb una xifra d'endeutament baix, per sota del 35% del Producte Interior Brut, la qual cosa permetrà ara destinar els recursos necessaris per sufragar gran part dels sous dels nostres ciutadans i els ajuts escaients per mantenir viu el teixit empresarial del país. Perquè tots som conscients que si ara no féssim res, el desastre econòmic seria d'unes dimensions incalculables, amb centenars d'empreses i petits negocis abocats al tancament i els seus treballadors sense feina ni ingressos.

Per això, l'Administració Pública, liderada pel Govern d'Andorra, farà tot l'esforç necessari per contribuir a mantenir els llocs de treball i el teixit productiu del país. L'executiu destinarà, depenent l'evolució de la crisi sanitària i la posterior recuperació de l'activitat econòmica, entre 90 i 120 milions d'euros per garantir que tots els assalariats percebin una part molt important del sou, especialment aquells que reben salaris més baixos. D'aquesta manera, aquells que cobrin el sou mínim seguiran cobrant exactament el mateix mentre no puguin tornar a la feina. A partir d'aquí hi haurà reduccions salarials fins arribar a aquells que perceben el sou mitjà, uns 2.200 euros, fent que en cas de suspensió total del contracte de treball, en el pitjor dels casos, tots aquests salarials perdran una part limitada del seu sou, establint-se aquest màxim en un 20% de salari pels que perceben aquest salari mig. Val la pena recordar, que països del nostre entorn immediat, amb governs autoanomenats progressistes, fan que, d'entrada, sigui quin sigui el sou del treballador, calgui renunciar a un mínim del 30% del salari.

L'esforç que faran les empreses serà substancial. El que farà el Govern serà titànic. Tot plegat, perquè els assalariats mantinguin els seus llocs de treball i el seu poder adquisitiu es vegi afectat el menys possible. Una prestació que, com contempla aquest Projecte de llei, es pot allargar fins a finals d'aquest any. I que ningú no pateixi: igual que s'ha fet des de l'inici d'aquesta crisi sobrevinguda, si la situació durant els propers mesos no es normalitza del tot, hi haurà noves mesures. I totes elles, altre cop, amb un únic objectiu: no deixar ningú enrere.

La figura de la Suspensió Temporal del Contracte de Treball no és una reducció salarial, això ha de quedar ben clar. Quan els treballadors recuperin el seu lloc

de feina, el salari que percebran continuarà sent el mateix que tenien abans d'iniciar-se aquesta maleïda crisi. Tot l'esforç que fa el Govern, el sector empresarial i els assalariats, en definitiva, tot l'esforç que fem i farem entre tots nosaltres, la societat andorrana, és per garantir que aquells treballadors afectats per la suspensió temporal del contracte de treball puguin seguir mantenint el seu poder adquisitiu i d'aquesta manera col·laborar a posar en marxa la roda econòmica un cop es comencin a aixecar restriccions.

El text legal que avui se sotmet a votació va molt més enllà de les mesures previstes per garantir els salaris dels treballadors. També compta amb accions que permetran mantenir el seu poder adquisitiu, tot i la rebaixa salarial produïda per la suspensió temporal del contracte de treball. D'aquesta manera, la llei preveu una reducció del 20% del lloguer per aquells assalariats que es trobin en aquesta situació. I aquí cal remarcar que la rebaixa del preu del lloguer serà superior, en una gran majoria de casos, sobretot per a aquelles persones amb salaris per sota del salari mig, a la disminució salarial que hagin tingut.

També s'ha de tenir en compte que aquesta mesura s'aplicarà de forma íntegra a la unitat familiar encara que només sigui un component de la parella o d'una família monoparental el que vegi reduït el seu salari per la suspensió temporal de contractes o inclús per la reducció de jornada. En la majoria de casos, creiem que la pèrdua de valor adquisitiu quedarà positivament compensada per la rebaixa del lloguer. Creiem que és una mesura adequada i proporcionada per mantenir el poder adquisitiu de les famílies sense perjudicar de forma acusada als propietaris dels immobles.

La llei també recull la casuística d'aquelles persones que tenen préstecs hipotecaris i personals per pagar el vehicle propi. En aquest cas, es podran acollir a la carència de la totalitat de les quotes dels préstecs sempre i quan, amb la reducció salarial, aquests suposin més d'un 30% dels ingressos nets familiars, incloent-hi els subministraments bàsics de la llar. Aquesta mesura, també s'aplicarà a totes aquelles persones que hagin estat acomiadades com a conseqüència de l'emergència sanitària provocada per la Covid-19 i als treballadors per compte propi que realitzin una activitat suspesa pel Govern o que s'hagin quedat en règim de guàrdia o de permanència.

Per permetre que la roda econòmica es torni a posar en marxa, també hem d'ajudar el nostre teixit productiu i comercial. Per aquest motiu, també s'inclouen mesures per a les empreses i persones que treballin per compte propi. Per exemple, la llei contempla que no hagin de pagar el lloguer dels locals comercials aquells negocis tancats per decret i que

només abonin un 20% de l'import aquells que s'han pogut mantenir oberts. Un cop s'acabi la suspensió obligatòria de l'activitat per part del Govern els arrendataris no tornaran a pagar l'import total del lloguer fins passats quatre mesos.

També es tenen en compte altres despeses a les quals han de fer front les empreses i que assumirà Govern, com és el cas de la part empresarial de la cotització a la CASS de les persones assalariades que hagin deixat de treballar temporalment.

En el cas dels autònoms, també podran deixar de pagar temporalment les cotitzacions a la CASS si han hagut de suspendre la seva activitat. A més, també tindran una prestació equivalent al sou mínim interprofessional mentre no puguin treballar.

Aquesta, senyores i senyors consellers generals, és una llei valenta, ambiciosa i que, com he repetit en diverses ocasions, està pensada per no deixar a ningú enrere. Contempla accions i mesures per garantir el sou dels assalariats, prestacions als treballadors per compte propi i ajuts als empresaris per mantenir els seus negocis.

Alhora també és una llei que reclama esforços i cessions a una gran part de la societat. En especial als propietaris d'immobles, tant de pisos com de locals comercials, que en els pròxims mesos veuran reduïdes les seves rendes. La llei també obliga als bancs a aplicar carències en els préstecs i hipoteques per evitar perjudicar a les famílies que es puguin veure afectades per aquesta situació. I sobretot, posa al capdavant d'aquesta crisi al Govern que haurà de fer l'esforç financer i econòmic més important de la seva història, amb unes mesures que en el seu global superen els 400 milions d'euros, incloent-hi els avals bancaris, i que farà que aquest exercici el dèficit pressupostari s'enfilii fins als 180 milions d'euros.

Tot aquest esforç immens, colossal, i sense precedents que contempla aquest nou paquet de mesures no ha estat suficient per un dels grups d'aquesta Cambra, el Partit Socialdemòcrata, que ha optat per no acceptar cap de les transaccions que se'ls hi plantejaven. Pensem que aquesta formació opta per oblidar-se del país i dels seus conciutadans per pensar només en el seu propi interès, obstaculitzant les negociacions en comissió d'aquesta llei i desestimant fins a 25 transaccions que s'havien proposat a les esmenes. Transaccions, tot sigui dit, que haguessin contribuït a millorar encara més un text que dona una resposta àmplia, valenta, ambiciosa i decidida a la situació causada per la Covid-19.

Un Projecte de llei que com he desgranat conté moltíssimes mesures, tant econòmiques, financeres, com socials, i que té un únic objectiu: no deixar a ningú enrere.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquest projecte de llei.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Gràcies Sra. síndica.

Deixi'm començar en primer lloc donant el condol per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata a totes aquelles famílies i persones que hem vist com alguns dels seus coneguts o familiars, aquesta crisi sanitària se'ls enduia per endavant. I felicitar la iniciativa que ha tingut la síndica aquest matí de començar aquesta llarga sessió amb un minut de silenci en el seu honor.

Abans d'entrar en el contingut concret del projecte de llei, creiem que és necessari parlar del context de com aquesta llei ha estat tramitada.

Primer per dir que no tinc cap mena de dubte que tots els aquí presents, començant pel Govern, els consellers generals de la majoria, els consellers de l'oposició, però també els càrrecs electes dels comuns, dels agents econòmics i socials i en general tota la ciutadania, el que volem és exactament el mateix, que no és altra cosa que la reconstrucció econòmica i social provocada per la pandèmia del COVID-19.

És per aquest motiu que sempre hem ofert mà estesa perquè estem convençuts que des del consens i del diàleg sempre en surten les millors propostes.

Justament per això volem tornar a expressar, com hem fet aquests dies de manera reiterada, que ens hagués agradat poder-nos seure junts amb un treball entre grups parlamentaris i Govern per tramitar aquest projecte de llei. Se li pot dir gabinet de crisi, se li pot dir el nom que vulgui.

Haver compartit calendaris, haver compartit diagnòstic i treballar amb complicitat i buscant acords.

Continuem pensant i sincerament ho pensem que molts ciutadans ho veuen igual que nosaltres. I que aquesta situació és prou greu per haver adoptat mesures d'aquesta envergadura.

Arribat en aquest punt, el que no se'ns pot demanar als socialdemòcrates és donar l'esquena a tots aquells amb els que hem parlat aquests darrers dies, i amb els que sí que ens ha estat possible compartir les diagnòstics, amb els empresaris, amb els comerciants, amb els hotelers, amb els autònoms i amb els assalariats. I que no haguem defensat avui, com alguns potser haguessin volgut, les nostres propostes



de mesures a prendre per fer front a la crisi del COVID-19.

Ningú no té la bola de vidre en aquest moment, i segur que les diferents aportacions i diferents punts de vista, no haurien fet més que sumar en positiu el projecte de llei.

Aquest és el tarannà amb què els socialdemòcrates hem treballat les darreres setmanes, ja que el Govern no ens trucava i no ens convocava, nosaltres sí que hem parlat amb el teixit econòmic i amb el teixit social per fer les nostres propostes. Propostes que avui hem defensat amb un tarannà constructiu, intentant fent un debat d'idees i Sr. Naudi si em permet, havent de rebre algun to o alguna referència despectiva, no pas només vostè sinó per algú més d'aquesta Cambra, que ens sembla que no era de rebut en un debat com el del dia d'avui.

Si no fos perquè cada una de les decisions que s'estan prenent ara afecten al futur de cada una de les famílies, al futur de cada un dels negocis, potser ens podem permetre algun comentari irònic en relació a les propostes. Nosaltres hem treballat de manera rigorosa, hem analitzat quina era la situació i hem aportat les propostes sempre amb un esperit constructiu i positiu.

En referència als calendaris, un cop més el Govern no ens ha tingut en compte en res en la gestió dels diferents calendaris i de les accions a prendre. I malauradament hem de dir, com ja vam dir el dia 23 de març, que segurament anem molt tard.

Avui hem debatut de moltes mesures, la major part d'elles entraran en vigor l'1 de maig, però la realitat avui en dia és que la veritable preocupació i allà on comenci a haver-hi veritables drames econòmics i socials al nostre país, és pel pagament de les nòmines del mes d'abril.

I com faran els empresaris que han hagut de sobre endeutar-se en aquest mig mes del mes de març i tot el mes del mes d'abril per pagar els salaris, les despeses de funcionament i alhora pagar interessos i quotes de préstecs amb la seva activitat totalment tancada.

Parlem ara dels equilibris, perquè efectivament aquesta Llei va d'equilibris i de repartir els costos que la crisi pot generar, i el nostre punt de vista, com ha quedat exposat al llarg de les diferents reserves d'esmena, sembla que és diferent del que la majoria està exposant.

Al nostre entendre no veiem un repartiment equitatiu de les càrregues, i el tant apel·lat principi de corresponsabilitat no s'estén per res en la mateixa mesura per a tothom.

Mentre hi ha sectors tancats que patiran greus, gravíssimes conseqüències, al nostre entendre calia demanar un esforç més fort a aquells que més tenen.

És evident a la lectura del Projecte de Llei i un cop analitzades les propostes, que segurament no tots els col·lectius tenen la mateixa força i pel que sembla, hi ha hagut col·lectius que han tingut més capacitat d'interlocució amb el Govern, que potser se'ls ha escoltat més o potser la seva situació de manera més destacada. I em refereixo per dir-ho clarament el sector bancari i el sector immobiliari. I en canvi, s'ha deixat les de banda i no s'han recollit en la mateixa mesura les preocupacions atenint al teixit empresarial, als comerciants, als hotelers, als autònoms, els grans perjudicats per aquest Projecte de Llei que es trameta a tràmit parlamentari, que està avui en debat, perdó, i els assalariats.

Vostès han fet diverses referències al llarg de les seves intervencions al cafè per a tots. Ens ha semblat desencertat en bona mesura, quan estàvem parlant, com deia abans, del futur de cada una de les famílies i del futur de cada un dels negocis. Nosaltres al que sí que veiem és que hi ha una càrrega per a tots, i en canvi hi ha alguns que no se'ls ha volgut carregar en la mateixa mesura.

I en aquest treball de repartir els equilibris és, on al nostre entendre, havia d'entrar en joc un partit com el nostre. I el que ha succeït és que vostès ens han tancat les portes i no han volgut obrir cap via de diàleg. I el resultat evidentment, no és innocu. Millorar la situació dels autònoms amb les prestacions que proposàvem nosaltres té un cost d'1,1 milions d'euros per mes. Una proposta perfectament assumible, al nostre entendre vista la dimensió de la crisi.

També hem vist com moltes de les prestacions i moltes de les informacions dels autònoms que no tenen accés als crèdits tous per exemple, paren deseparats enmig d'aquesta crisi sense que ningú els informi de quines mesures s'hi poden acollir.

La càrrega d'endeutament per als empresaris és enorme, en primer lloc, com deia abans per la reacció tardana, per haver de fer front a un mes i mig de salaris sense haver tingut la possibilitat d'obrir les seves portes.

En segon lloc, per la moratòria, per no haver volgut aplicar una mesura que com ha estat exposat en debat parlamentari, és una mesura que s'ha pres en caràcter pràcticament universal, i que s'ha prioritzat de bona manera amb el teixit empresarial i dels autònoms en molts països del nostre entorn.

Per tant, com deia abans, es demana un esforç molt especial en alguns sectors, principalment al sector empresarial, uns esforços tan grans que posen en

viabilitat bona part o alguns d'aquests negocis, el que pot acabar perjudicant, evidentment, a la part final de la cadena, com són els assalariats.

Per tant, com deia abans, càrrega per a tots, però bastant menys per a alguns.

Per tant, permeti'm que digui que marxo d'aquest debat decebut. En primer lloc, perquè finalment ha estat el final d'un procés que no s'ha dut a terme com a mi m'hauria agradat, com els companys del grup parlamentari ens hauria agradat. Després perquè no ha estat possible convèncer-los de cap de les reserves d'esmena ni avui ni amb el treball en comissió. Després com deia abans, perquè ens sembla que sent tan important el que avui s'estava debatent, no acabo d'entendre el to despectiu i els judicis de valor sobre alguna de les nostres propostes.

I finalment, perquè estic convençut estem convençuts que aquest Projecte de Llei s'hagués pogut millorar perfectament i assolir uns equilibris més importants estant més a prop dels empresaris, més a prop dels autònoms, més a prop dels assalariats i demanant més esforç a aquells que més tenen, com és el sector bancari i el sector immobiliari.

El vot del Grup Parlamentari Socialdemòcrata serà d'abstenció al conjunt del Projecte de Llei. Evidentment que s'hi recullen propostes positives al llarg del mateix. Però com deia abans, el repartiment de les càrregues no es produeix de manera equitativa. I com deia abans, no seria responsable per la nostra part donar l'esquena ara, després d'un mes intens i de converses amb el teixit econòmic i social donar suport a unes mesures en les quals no s'ho volgut recollir cap de les nostres propostes essencials.

Hi havia un triangle de qüestions que sempre vam plantejar com essencials a debatre. Jo no entraré en les transaccions sobre redactats o millores de redactat al Projecte de Llei, però hi havia tres qüestions que eren absolutament fonamentals i sobre les quals vam intentar reobrir varies vegades les converses i no se'ns va permetre moure ni un mil·límetre: lloguers d'habitatges i lloguers comercials, la moratòria bancària i els salaris i les prestacions dels autònom.

Aquest triangle compon, evidentment, el futur del nostre país i per tant, com deia abans, nosaltres no podem donar l'esquena a totes les persones amb les quals hem parlat al llarg del darrer mes.

Tot i que no ens hem sentit còmodes en com s'han desenvolupat les converses al llarg de les darreres setmanes i haver-nos sentit injustament pressionats amb una idea d'unitat i de consens que no corresponia a la realitat dels fets. Sr. cap de Govern li reitero, li reiterem, un cop més la mà estesa i la nostra voluntat de diàleg i d'arribar a acords.

Avui haguéssim tingut, teníem una nova oportunitat en aquest Consell, però no serà pas l'única, i per tant, nosaltres sempre estarem a la seva disposició per quan ens vulgui convocar amb el seu Govern i amb els 5 grups parlamentaris que conformen aquesta Cambra per parlar del futur d'Andorra, del futur del nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Mònica Bonell.

#### **La Sra. Mònica Bonell:**

Gràcies Sra. síndica.

Abans de començar, i en nom de tot el Grup Parlamentari Demòcrata, vull fer arribar el nostre més sincer condol a les famílies de les 35 persones que ens han deixat a causa de la Covid-19.

Fa ja gairebé un mes, concretament 26 dies, de la darrera vegada que ens vam trobar a aquesta Cambra.

Llavors ho fèiem per aprovar la Llei de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia. Només finalitzar la sessió ja teníem clar que calia treballar en una segona fase, un segon paquet de mesures que són les que recullen el Projecte de Llei que avui estem debatent.

Afortunadament, en aquests 26 dies la situació sanitària ha millorat. La ciutadania seguim complint amb la petició del Govern, de quedar-nos a casa confinats i reduir al mínim els desplaçaments. Però des d'aquest dijous es permet sortir a l'aire lliure, de manera ordenada, per col·lectius i en dies alterns. I a partir de la setmana vinent reobre el comerç online i alguns negocis.

Aquesta millora és fruit de l'esforç i responsabilitat de tota la població, cosa que els agraiem molt sincerament. Des de casa, cada mig dia, tots hem seguit les recomanacions del ministre Joan Martínez Benazet. I és gràcies a aquest esforç que el nostre sistema sanitari no s'ha saturat, i ens ha permès flexibilitzar la situació.

Som davant una crisi històrica i evolutiva, diferent de les que hem pogut viure en el passat. Per tant, les mesures que hem d'aplicar també han de ser evolutives i s'han d'ajustar a les actuals necessitats d'empresaris, autònoms i assalariats del nostre país.

Així, si amb la primera llei l'objectiu era assegurar el 100% dels salaris dels treballadors, ara l'objectiu és mantenir el 100% dels llocs de treball. Un objectiu prioritari per a nosaltres. Que es trenqui o no la

cadena econòmica depèn en gran mesura d'aconseguir que els treballadors d'Andorra perdin el menys possible el seu poder adquisitiu.

Al llarg d'aquestes setmanes tots els responsables polítics hem parlat del concepte de corresponsabilitat. Permeteu-me que avui hi afegeixi un segon concepte: corresponsabilitat en la justa mesura de cada actor afectat per la crisi.

Perquè l'aturada de l'activitat que ens ha portat la situació d'emergència sanitària no afecta igual a una persona que cobra un sou per sobre del salari mitjà, que a la que cobra el salari mínim.

En aquesta línia, la llei introdueix la figura de la suspensió temporal del contracte empresarial -més coneguda com a ERTO-, que assegura el 100% del salari de les rendes més baixes i dels qui hi estan a prop. En el cas dels qui cobren el salari mig, mantindran fins a un 80% del seu sou.

Som conscients que, a partir del mes de maig, molts treballadors d'Andorra es veuran afectats per un ERTO, som conscients del neguit que això provoca a moltes famílies. Pensant en totes elles, la llei introdueix una reducció del 20% del seu lloguer, o una carència de les hipoteques i préstecs.

Per primer cop a Andorra ens veiem en la necessitat de crear la figura de l'ERTO, que ofereixi solucions el més equilibrades possible entre empresaris i autònoms, i treballadors. Serà temporal, ja que estarà lligada a la durada de la crisi sanitària i no més enllà del 31 de desembre del 2020.

Hem de donar les eines al teixit empresarial i als autònoms perquè puguin continuar mantenint les seves empreses tot i l'aturada general de facturació que estan patint la gran majoria. A la vegada, també els hem de donar les eines necessàries perquè, quan reprenem l'activitat, puguin fer front a un període de creixement nul o molt minse.

Aquesta segona llei contempla moltes mesures en aquesta direcció. Els ja citats ERTOS, que permeten a les empreses pagar únicament entre un 25 i un 10% de les nòmines dels seus treballadors; el pagament d'una prestació als autònoms, equivalent al salari mínim (de 1.083,33€). A més, una esmena del nostre grup parlamentari ha permès allargar aquesta prestació al mes posterior a la represa de l'activitat, perquè som conscients que la reactivació serà complicada i lenta.

D'accions per al teixit empresarial n'hi ha moltes més. En cito algunes: rebaixes en els preus dels locals comercials, pagament per part del Govern de les cotitzacions dels autònoms, reduccions de les factures de la llum i telèfon, possibilitat de demanar crèdits tous per fer front a pagaments de proveïdors i salaris,

exoneració de les empreses de pagar la part de la CASS corresponent al treballador, i ajornaments d'impostos i taxes.

Estem segurs que aquestes mesures alleugeriran substancialment les despeses del nostre teixit empresarial i dels autònoms davant d'aquesta aturada. I contribueixen de manera molt important en aquest objectiu prioritari de mantenir el 100% dels treballadors.

A diferència del que proposaven els socialdemòcrates en les seves esmenes, aquestes ajudes no s'aplicaran de manera global. No som partidaris de rebaixes generalitzades, per exemple, la dels lloguers. Ho hem comentat durant el debat de les reserves d'esmena. Per què? Doncs perquè els grups de la majoria defensem que no podem trencar la cadena econòmica. I que no és just quedar-nos a la superfície, perquè actuar de manera generalitzada pot suposar un perjudici injust: si un treballador manté el seu salari, per què ha de pagar menys lloguer? Per què ho ha d'assumir el propietari?

He escoltat dir al president del PS que els propietaris, els grans propietaris, han de contribuir molt més en aquesta crisi. Sr. Lopez, a vostè li sembla que deixar de cobrar els arrendaments dels seus locals tancats durant dos o tres mesos, no recuperar els lloguers pactats fins quatre mesos després de l'obertura dels comerços, no afecta també en la seva economia? O és que aquests propietaris no tenen obligacions, despeses i, per suposat, famílies?

Nosaltres, a diferència de vostès, creiem que els propietaris de béns immobles sí que estan contribuint en aquesta crisi. Pensi que hi ha propietaris que viuen dels lloguers, que sense aquests ingressos no poden fer front a les seves necessitats. És per aquest motiu que hem previst una disposició a la llei per desenvolupar un reglament que garanteixi un ajut temporal per als que hagin vist reduït substancialment els ingressos de la seva unitat familiar.

Els hauran d'assumir esforços, com també el Govern, empresaris, propietaris, treballadors i tota la població d'Andorra. Tots en la mesura de les seves possibilitats, des de la corresponsabilitat equitativa. Nosaltres, els aquí presents, també hem d'estar a l'altura. Per això aquest projecte de llei insta a presentar els 15 dies posteriors a la seva aprovació mesures de reducció o contenció dels salaris dels càrrecs electes o de lliure designació que treballin prop de les administracions públiques i altres entitats públiques. Això sí, des del consens i escoltant a totes les institucions implicades.

Tots haurem de fer sacrificis. Som conscients que haurem d'afrontar mesos durs, molt durs. Però també estem convençuts que els dos paquets de mesures que hem impulsat seran importantíssims per sortir de la

crisi. I, com ja vam fer fa 26 dies, tan bon punt finalitzi aquesta sessió ja començarem a treballar en el tercer paquet. Per tal que, quan iniciem el camí de la recuperació, aquest sigui més efectiu i senzill per a la ciutadania.

Perquè, no en tingueu cap dubte, d'aquesta també ens en sortirem.

Companys, els avui presents i els que malauradament no hi poden ser i ens estan veient des de casa, però que han treballat intensament aquest projecte de llei. I també ministres, tècnics i tots els que s'hi han col·laborat.

Aquesta text s'ha treballat des del consens. Lamento les paraules del Sr. Lopez en referència a la poca voluntat de la majoria. Li recordo que s'han mantingut reunions cada dia Sr. López, des del 16 de març, informant i contestant preguntes sobre la crisi sanitària, sobre la presa de decisions. Sr. Lopez, tot just fa una setmana la Llei es va tancar i la va rebre, consellers del seu grup parlamentari han treballat aspectes d'aquesta Llei directament amb el ministre d'Economia, s'han reunit diverses vegades amb el cap de Govern.

Aquesta és una Llei de tots i per a tots. Per sobre de tot, és una Llei per a Andorra. Una Llei per donar solucions pels mesos que vindran i com hem dit, seguim treballant perquè quan arribi el moment que els nostres països veïns surtin dels confinaments i recuperin la seva activitat, estiguem preparats per oferir les nostres muntanyes, els nostres comerços, la nostra cultura, la nostra gastronomia, el nostre país.

Lamento sincerament tot el que he pogut llegir aquests darrers dies del Partit Socialdemòcrata. Però davant una situació com la que vivim, els nostres ciutadans, el que menys volen es escoltar-nos discutir, sentir retrets d'uns i altres. Com a responsables polítics tenim l'obligació de donar respostes, de prendre decisions, de ser valents i fer arribar missatges de seguretat i esperança.

Respostes com que el Govern assumeixi part dels sous dels treballadors de les empreses, perquè aquestes no hagin d'acomiar ningú. Respostes com garantir una renda de més de 1.000 euros als autònoms. Respostes com reduir lloguers o aplicar una carència a hipoteques. Respostes com pagar una part del corresponent a la CASS a empreses i autònoms. Respostes com donar ajudes a les famílies que s'hagin de quedar a casa a cuidar els seus fills. Aquestes són algunes de les respostes que dona aquesta Llei.

Aquests són els missatges que hem de passar als nostres conciutadans, els hi devem. Porten més d'un mes confinats, han demostrat una responsabilitat i una maduresa exemplars. Som dels pocs països que hem superat amb èxit un confinament ordenat sense

haver decretat l'estat d'alarma. Com creieu que se sentirien si no els retornéssim aquesta lleialtat i solidaritat?

La Llei que aprovarem avui és una Llei d'equilibris, no és una Llei d'ideologies polítiques. Cada peça, cada mesura es converteix en un encaix per donar resposta a un equilibri global, que és el d'ajudar la nostra població. Potser alguna mesura, per si sola, no s'entén, però totes juntes són harmòniques, encaixen.

Per a tots ells, per tots els ciutadans d'Andorra, el Grup Parlamentari Demòcrata, com no podia ser d'un altra manera, votarem a favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Bonell.

Iniciem el segon torn d'intervencions.

Pel Govern, Sr. Espot.

#### **El Sr. cap de Govern:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

En primer lloc, si em permet, doncs, fer una menció una mica allunyada del debat, però tenint en compte que tots i cadascun dels presidents dels grups parlamentaris amb molt bon criteri i, evidentment, la qual cosa subscriu íntegrament, doncs, han fet una mostra pública de condol a les famílies dels difunts arran d'aquesta emergència sanitària, jo volia posar de manifest arran, doncs, d'alguna crítica que s'ha pogut formular a les xarxes socials o en algun article d'algun mitjà de comunicació digital, que si no ho he fet públicament fins ara és perquè jo ja m'he dirigit personalment a través d'una carta, a través de missatges i fins i tot a través del telèfon, amb totes i cadascuna d'aquestes famílies, i per tant, jo aquestes mostres de suport i aquestes mostres de condol ja les havia donat.

Evidentment, no dic que ningú d'aquesta Cambra m'hagi fet el greuge, però sí que volia posar-ho de manifest perquè, com repeteixo, en alguna xarxa social o en algun article d'un mitjà de comunicació no per part de cap de les persones aquí presents, se m'havia censurat per aquest fet i, per tant, doncs, penso que és important que ho deixi palès.

Dit això, com he dit en la meva primera intervenció, jo no tinc cap intenció d'eternitzar el debat ni d'entrar en picabaralles polítiques, perquè crec, doncs, que el mínim, i ara ho deia la consellera Bonell, el mínim que podem oferir a les ciutadanes i als ciutadans del nostre país, és diguem, elevar el to del debat, i per tant,

doncs, parlar d'una manera constructiva i intentar reprendre, doncs, el clima de mà estesa.

Per tant, doncs, si em permeten em limitaré a respondre particularment a aquelles manifestacions que s'han fet des dels dos grups parlamentaris de l'oposició en qüestions de fons o en qüestions més tècniques, doncs, per intentar posar damunt la taula quin és el plantejament del Govern al respecte.

És des d'aquest punt de vista i responen al Sr. Pere López, que jo no entraré aquí en una discussió sobre aspectes procedimentals, aspectes formals, desvetllant el nombre de trucades que jo li he fet, el nombre de reunions que jo o el ministre Gallardo hem mantingut, els pactes que hem assolit al tomb de moltes de les disposicions d'aquest projecte de llei abans d'entrar-lo a tràmit parlamentari. Tampoc explicaré quines dades li he proporcionat i en quin moment doncs li vaig passar el projecte de llei, però si ho fes, jo crec que quedaria clarament demostrat que no és cert doncs que no hi ha hagut aquesta voluntat d'entesa prèvia.

Dit això, jo crec doncs que aquest no és el debat d'avui, jo crec que el mínim que podem fer és estalviar-ho a les nostres ciutadanes i als nostres ciutadans perquè el que els interessa autènticament no és quantes vegades ens han trucat, no és si el projecte de llei ens el vam intercanviar dimecres, dijous o divendres de la setmana passada, no és si vam pactar una determinada tramitació parlamentària o una altra sinó amb què els pot ajudar a millorar la seva vida quotidiana totes i cadascuna de les mesures que es contenen en aquest projecte de llei.

Per tant, com deia i anant al fons, intentaré reprendre aquelles qüestions essencials o cabdals de fons que el conseller López ha posat de manifest en la seva intervenció.

D'un costat ha dit i puc compartir-ho que evidentment molts empresaris del nostre país tindran dificultats extremes per poder pagar les nòmines aquest mes d'abril, és evident.

Dit això, també jo crec doncs que tots hem de convenir i hem d'estar d'acord que quan vam aprovar la primera llei, la Llei 3/2020, aquesta llei tenia un horitzó de com a màxim dos mesos, i no arribarem a aquests dos mesos, sinó que al cap d'un mes i mig ja tindrem en vigor si tot va bé, i doncs prospera aquesta llei, ja tindrem aquest nou paquet de mesures. Per tant, jo crec que estem dins dels tempos que de forma col·legiada i de forma consensuada ens vam marcar l'inici, i també vull recordar doncs que una llei de la complexitat de la llei que ens ocupa actualment i que estem analitzant, evidentment no es pot fer amb garanties, no es pot fer amb seguretat jurídica, no es pot fer amb un mínim de serietat en una setmana. Per

tant, doncs jo crec que des d'aquest punt de vista i entenc doncs que des dels grups parlamentaris de l'oposició, hi ha d'haver també un mínim de comprensió al tomb de la necessitat de què aquests treballs s'hagin hagut de desenvolupar en un període molt curt perquè al final s'ha fet tot en quinze dies i que per tant doncs era absolutament impossible fer-ho en un termini de temps més curt.

Si el que m'està dient Sr. López és que hauríem d'aplicar retroactivament, -no dic que m'ho hagi dit-, però intento interpretar si el que m'ha dit és que havíem de córrer més des del Govern o si les mesures que ara aprovarem han de tenir caràcter retroactiu. Ja li dic que això és absolutament impossible, la retroactivitat desfavorable en aquest cas, en el cas dels treballadors és evident que aquells treballadors que veuran reduït el seu salari, operaria una retroactivitat desfavorable perquè fins a finals d'abril doncs tenen garantit íntegrament aquest salari, doncs això evidentment és anticonstitucional i per tant doncs aquesta possibilitat no es pot en absolut contemplar en aquest projecte de llei.

Vostè ha dit també que pretenien millorar la situació dels autònoms i que les seves esmenes o les seves reserves d'esmena al final doncs només comportaven un increment de costos o de despesa pública d'1,1 milions d'euros.

Miri, jo no he fet aquest càlcul i per tant doncs no li sé corroborar si això és cert o no, però la veritat és que es contradiu bastant amb el discurs que abans hem mantingut en el sentit de què no tenien les dades suficients com per poder quantificar l'impacte de les mesures d'aquesta llei.

Veig que per algunes coses doncs no disposen de dades suficients, però en canvi doncs quan aquestes dades li convenen doncs veig que les quantifica d'una forma molt precisa.

Més enllà però de la discussió purament numèrica, jo crec doncs que no es pot atribuir el mèrit d'haver millorat a través de les seves esmenes la situació dels autònoms. Ja li reconec que vostès van fer propostes interessants, algunes de les quals a través d'una transacció doncs es van poder incorporar, una transacció entre els grups parlamentaris de la majoria perquè vostès no la van acceptar i per exemple es va incloure perquè així ho vam considerar i vam creure doncs que era una bona proposta, la base de cotització també del 25% amb una prestació més elevada que la que proposaven vostès.

I a més a més, i ho ha recordat abans el conseller Costa, vostès acotaven aquestes prestacions, que és veritat que en el cas de les altres bases de cotització eren una mica més elevades que les nostres, vostès les

acotaven temporalment a tres mesos i en canvi nosaltres no hem fixat límit temporal.

Per tant, jo crec que és de justícia, ja li concedeixo per la part que li toca, però és de justícia dir que en tot cas tots hem contribuït a través del projecte inicial, a través de les esmenes que vostès han formulat i a través de les esmenes que els grups de la majoria han transaccionat, han contribuït doncs a millorar la situació dels autònoms, que estic d'acord amb vostè que és un dels col·lectius més desafavorits arran d'aquesta crisi sanitària.

Una altra precisió que em sembla important de posar damunt de la taula. Aquesta pretesa idea que vostès volen explicar de moratòria universal a tots els països del món mundial, no és certa. Vagi a veure, no cal anar massa lluny, vagi a veure el real decret les normes concordants al país del sud i al país del nord. Totes les moratòries tant pel que fa als lloguers, tant pel que fa a les quotes hipotecàries estan vinculades a la situació de precarietat econòmica o a la situació de vulnerabilitat dels destinataris d'aquestes moratòries.

Per tant, jo crec que és important precisar-ho, i des d'aquest punt de vista els països del nostre entorn estan perfectament en línia amb el tipus de mesures que nosaltres hem adoptat, que evidentment també estan destinades aquelles persones que ho necessitin. Jo crec i és molt normal que qualsevol govern responsable el que no vol fer és regalar a aquelles persones que no en tenen absolutament cap necessitat i menys quan això té un impacte en la despesa pública i per tant doncs ho acabem pagant tots i cadascun de nosaltres incloses les persones que tenen més dificultats.

M'ha agradat més si em permeten, m'ha agradat més la part final no tant de retret sinó la part final diguem albirant horitzons futurs de la seva intervenció, en el sentit de què continuaven estant a disposició, que continuaven donant la mà estesa al Govern, que continuaven doncs volent recuperar aquest clima de consens i per tant, com no pot ser d'una altra manera en prenc bona nota. No només en prenc bona nota sinó que a més a més jo soc el primer que em sento plenament satisfet que això pugui ser així.

Ara bé, crec que és important fer una reflexió de caràcter general i quant al fons de la llei també. Jo crec que perquè hi pugui haver aquesta mà estesa, perquè hi pugui haver aquest clima d'unitat, perquè hi pugui haver aquest consens, no només hi ha d'haver lleialtat mútua sinó que jo crec que hem de partir del principi que la nostra societat i el nostre país no es divideix entre bons i dolents, entre rics i pobres, entre persones privilegiades i persones absolutament perjudicades. I jo crec que, igual potser l'he mal interpretat però sempre en el seu discurs veig una mica aquesta

tendència, i avui ho he tornat a veure. És a dir els perjudicats i per tant aquells als quals vostès donen cobertura, són els empresaris, els autònoms i els treballadors i els privilegiats i per tant doncs aquells als quals nosaltres donem cobertura des del seu discurs són els empresaris i els propietaris.

Jo crec que la Sra. Bonell ho ha deixat molt clar. Hi ha bons i dolents en tots i cadascun d'aquests col·lectius. I per sort el nostre país, la gran majoria de totes i cadascuna de les persones que formen part de tots i cadascun d'aquests col·lectius, són bona gent. Són persones responsables, són persones solidàries, són persones que han tingut una actitud absolutament exemplar des de l'inici de la crisi sanitària, i tots ells mereixen el nostre respecte, mereixen la nostra cura, la nostra atenció, i que per doncs tant les mesures que adoptem en virtut d'aquest projecte de llei, els hi vagin destinades. I evidentment l'equilibri significa això, significa atendre tots i cadascun dels col·lectius que formen part del nostre país, als quals tots ells sumats doncs aconseguen la cohesió i la unitat a la qual hem d'apel·lar i que crec doncs que tots i cadascun dels responsables polítics hem de reivindicar.

Vostè ha dit al final i ho lamento, que marxava d'aquest debat decebut. Jo no marxo decebut, perquè per mi un debat on es confronten idees i un debat on des de la cortesia i des del respecte com crec que ha esdevingut avui durant tot el dia, doncs al final hem estat en disposició d'explicar els nostres posicionaments, i jo cec que no ha de ser motiu de decepció, i encara menys si aquest debat ha pogut servir doncs com deia abans per poder reprendre la via del diàleg.

Pel que fa al Sr. Pintat, òbviament no puc fer altra cosa que agrair el suport explícit que ha expressat en aquest projecte de llei, evidentment també el suport que ha expressat a totes i cadascuna de les institucions públiques d'aquest país i per tant doncs també al Govern que represento. Comparteixo gairebé en la seva totalitat l'anàlisi prospectiva que vostè ha fet, una mica sectoritzada i per fases. És evident doncs que la crisi que ens ocupa té una vessant sanitària. Crec que en certa forma potser manllevo les seves paraules, m'ho permetrà en el sentit doncs de què crec que a través de l'agraïment que ha fet el ministre de Salut, ha posat bona nota a la gestió d'aquesta crisi sanitària. És evident que després hi ha tot un aspecte més economicosocial de xoc i la llei que vam votar fa tres setmanes i la llei que avui aprovarem, tal com és previsible doncs evidentment van destinades a donar una resposta immediata i unes respostes diguem de xoc a aquesta situació econòmica i social derivada immediatament de la suspensió de les activitats com a conseqüència de l'emergència sanitària i

evidentment també i això sap que ho compartim, que després hi ha un altre aspecte tant o més important, que és l'aspecte del relançament de l'economia, de què fem a partir del moment en què tinguem en vigor i comencem a implementar aquestes mesures de xoc.

Evidentment hi ha un aspecte vinculat a la política monetària, vostè s'hi ha referit, evidentment, doncs, caldrà finançament per poder apalancar totes aquestes mesures de relançament de l'economia i vostè sap i el Sr. López sap i tots els presidents dels grups parlamentaris saben perquè els hi ho he explicat, totes les gestions, tots els canals que hem obert en aquest sentit. Per tant, no estalviarem absolutament cap esforç per obtenir el finançament que sigui necessari per re situar el nostre país en la situació en què es trobava abans de la crisi sanitària i, si fins i tot, si el podem relançar molt millor a través d'una diversificació, per exemple de la seva activitat econòmica.

Per tant, en definitiva comparteixo amb vostè el fet que aquesta llei és suficient, com tampoc ho era la Llei 3/2020. Òbviament que avui no arribem al final de camí. És només una etapa més d'aquest camí difícil que ens ha tocat sortejar des del passat 13 de març i a partir del dilluns s'inaugura una nova etapa. Una etapa on amb tots els interlocutors socials, amb tot el teixit associatiu, amb tot el tercer sector del nostre país i també, evidentment, amb totes i cadascuna de les forces parlamentàries del nostre país haurem de treballar colze a colze des de la lleialtat institucional, des del respecte mutu per justament, ajudar a aquest relançament de l'economia quan s'acabi aquesta etapa difícil...

**La Sra. síndica general:**

Hauria d'anar acabant Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

...de confinament.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

**El Sr. Carles Naudi:**

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc, Sra. síndica, si m'ho permet i com he fet aquest matí em tornaré a afegir i mai seria suficient, a les paraules de confort i de condol a totes les persones que han perdut familiars, amics i coneguts durant aquesta crisi del Covid 19. I com hem

fet aquest matí, en nom del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, torno a manifestar públicament el nostre condol. I torno a manifestar, com han fet consellers que m'han precedit, el nostre suport, recolzament i agraïment a tots els professionals, i la llista seria pràcticament infinita, perquè quan els comencem a dir sempre ens en deixem algun, que fan que el país gaudeixi encara de certa normalitat de funcionament, i la llista de persones que fan que això sigui possible seria interminable.

Sr. Pere López, de veritat li dic que no he volgut ser en cap cas despectiu. Crec que el Sr. Joaquim Miró ha entès que era amb un to distés, i de veritat si ha entès que era un to despectiu li demano les meves més sinceres i honestes disculpes perquè no era la intenció. Només volia representar d'alguna forma, com vostès feien fa poques setmanes que deien i ens assenyalaven a aquest costat del Consell General, la dreta conservadora i ens deien la dreta i la dreta, doncs, jo a vostès avui els hi he dit l'esquerra radical. I no passa res. Cadascú està en el seu posicionament. I ho he posat amb un tòpic i amb un estereotip. Si els hi ha sentit malament els hi demano les meves més sinceres disculpes. No volia anar més enllà de ficar sobre la taula un estereotip per posar de relleu, igual que vostès ens diuen la dreta conservadora, per molt que nosaltres els hi diguem no som la dreta som el centre, doncs, miri vostè digui'm que no és l'esquerra radical, que vostè és l'esquerra central. I ja està i aquí s'ha acabat el debat. De veritat Sr. López, res més enllà de la meva voluntat de ser despectiu i ja sap que vostè des de l'àmbit personal i de l'esfera de la relació que tenim em mereixen un grandíssim respecte i les meves més àmplies i sinceres atencions.

A partir d'aquí ha dit unes paraules que m'han agradat molt, ha dit Sr. López: cada una de les famílies, cada un dels negocis. Amb aquesta vocació d'equilibri, de corresponsabilitat, de solidaritat, aquesta Llei posa una sèrie de mesures on cada una de les famílies i cada un dels negocis que ho necessiti tindrà ajudes, tindrà suport i el Govern d'aquest país no els deixarà pel camí i cada una de les empreses o famílies o persones que no ho necessiti, haurà de fer també l'esforç perquè tots junts amb equilibri, amb corresponsabilitat, amb aquestes mesures que posem sobre la taula, pugui sortir endavant.

Vostè ha fet un èmfasi molt contundent quan ha dit: cap de les nostres propostes... Jo li diré que algunes de les esmenes sí que els hi van aprovar. Potser per a vostè no són les més rellevants. Ha parlat d'un triangle que ara en parlarem, però reconegui que algunes de les seves esmenes sí que es van aprovar. I en contra li he de dir que els consellers dels tres grups de la majoria vam treballar de forma maratoniana per

presentar-los-hi a vostès propostes de transacció. És a dir vostès, i ho exemplifico d'una forma molt senzilla, deien 10, nosaltres dèiem 8, intentem-nos trobar a 9 i vostès deien que no. Per portar-ho avui al ple, i és legítim i en tenen tot el dret, però vostès no cedien ni una coma a les nostres transaccions, a les nostres propostes. Era la seva proposta o cap, per això hi han hagut 37 reserves d'esmena, perquè els ho vam oferir aproximadament unes 30 transaccions i no les van acceptar. I està molt bé, tenen el seu dret, però no diguin que no s'ha volgut, perquè sí que ho hem intentat. Vostès tampoc han volgut, de la mateixa manera que algunes esmenes tenim el dret, només faltaria, de no votar-les, vostès no és que no s'hagin aprovat per majoria, és que només amb la seva força si no acceptava la transacció no es podien portar al text definitiu de la Llei.

Per tant, no vulgui fer veure coses que en realitat no han sigut possible, perquè els textos, les transaccions, les negociacions han estat sobre la taula. Tots hem treballat a hores intempestives, de forma maratoniana, i vostès al debat en comissió, al final, era si no és el que nosaltres volem, no ho acceptem. I aquí està el resultat. Que han portat 37 reserves d'esmena, legítimament, el dret els empara, a davant del Ple.

El Sr. cap de Govern i el brillantíssim també discurs de la Sra. Bonell ho han posat de manifest. Aquesta Llei conté mesures equilibrades per a tothom qui ho necessita, i sembla que vostès vulguin fer veure, perquè ha dit dos sectors, la banca i el sector immobiliari, com si Andorra fos un país de fons immobiliaris voltors que tenen milers de pisos i tenen els seus llogateres oprimits. La realitat, companys consellers, és que en teixit de pisos a Andorra està en mans del petit propietari o de la família que viu d'aquell lloguer. No vulguin fer pensar que els pisos són de quatre grans propietaris. No és veritat. La majoria de pisos són d'una persona que ha evolucionat en la seva vida i que té un pis que el té al mercat de lloguer i que gràcies al rendiment d'aquell pis pot tirar endavant de la seva família.

No vulguin fer veure que hi ha un sector immobiliari que oprimeix a les persones del país, perquè no existeix aquest sector immobiliari. El teixit de propietaris dels pisos d'Andorra són les famílies normals i corrents del nostre país i que lloguen el pis a persones que treballen al nostre país i que viuen del lloguer d'aquest pis. Per tant, la rebaixa del preu del lloguer a les persones que ho necessiten s'ha de fer? Només faltaria, i es fa. Així ho conté la Llei. Però com ha exemplificat el ministre, si hi ha un cas, i posaré un extrem, i em dirà és que això no és molt habitual, però li posaré un extrem. Hi ha un cas d'una persona que cobra 4.000 euros al més, no té perquè abaixar-se-li el lloguer per exemple de 700 euros. Una persona que

en cobra 1.200 i se li rebaixa el sou sí que se li ha de fer la rebaixa del lloguer. Només faltaria.

Vostès en canvi defensen estigmatitzant el sector immobiliari com si fossin aquí uns voltors, que tots han de baixar un percentatge molt elevat d'aquest import. Això tindria efectes col·laterals, igual que tindria efectes col·laterals estigmatitzar la banca com si fos, he dit aquest matí, el papus, el causant de tot això. La banca és un més dels nostres sectors empresarials, i és un agent necessari dins de la recuperació. I a la banca, malgrat vostès no ho vulguin reconèixer, se'ls hi demana un esforç. L'esforç que vostès demanen no és un esforç generalitzat que si la banca se l'obliga a assumir, posem en risc la banca i posem en risc el sistema financer i no vull tornar recordar el que va passar el 2015 amb això. Per tant, les mesures que es proposen i que es votaran avui són que la banca actuï amb responsabilitat, amb els crèdits tous, amb les carències, amb les hipoteques, amb els crèdits dels cotxes d'aquelles persones i d'aquelles famílies que ho necessitin. No seria just, amb el mateix exemple que he fet abans, que una persona que percep uns ingressos mensuals molt elevats, perquè sí, se li hagi d'abaixar la hipoteca posant en risc llocs de treball de persones que treballen a la banca. No és el nostre modo de veure-ho.

En resum, volen fer veure que tenen la paternitat de tots els desafavorits. Doncs, no és així, tots els consellers hem parlat amb moltes persones, i tots hem intentat fer el millor per tenir una Llei equilibrada que respongui a totes aquestes persones que ho necessiten sense entrar en una situació que els números, perquè els números són molt capritxosos, no aguantarien. Hem fet números i els números aguanten la situació plasmem. L'ABA ha fet números i aquests números aguanten la situació que plasmem. Anar més enllà posaria en risc en un futur el nostre país, la nostra competitivitat, el nostre atractiu, el nostre deute, hem de ser molt curosos perquè el pressupost que suposarà tota aquesta crisi és equivalent al nostre pressupost nacional. A diferència d'altres països molt més grans que hi dediquen una part percentual relativament petita, nosaltres hi dedicarem el 100% del nostre pressupost a sortir d'aquesta crisi.

Per tant, realment, amb el cap fred no es pot anar molt més enllà amics del PS.

Saludo també per acabar els companys de Terceravia + Unió Laurediana + Independents, i evidentment la mà estesa pel relleu, el tenim i el tenen, saben que ja estem pensant en coses, però se'ns dubte, avui mateix és moment per estendre llaços per començar a posar-ho sobre la taula. perquè torno a dir-ho, moments com aquests són moments per replantejar l'estructura del PIB, per replantejar les fons d'ingressos, per replantejar coses que



habitualment moltes persones del país no els hi veien gaire bé perquè ja estàvem bé com estàvem. En aquest sentit també tenen la nostra mà estesa.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat.

**El Sr. Josep Pintat:**

Sí, bé, he escoltat totes les intervencions de tots els grups parlamentaris, el Sr. cap de Govern.

Bé, parlem de sacrificis. Sacrificis que els traslladem als nostres ciutadans. Jo he proposat una acció molt senzilla. Doneu exemple. Nosaltres ho pensem fer. Que és baixar-nos els nostres salaris. Podem acceptar tots pactar-ho conjuntament, potser que el primer ERTO ens l'apliquem a nosaltres. Perquè això serà exemple de credibilitat, sinó a partir d'aquí és molt difícil avançar.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Costa.

**El Sr. Ferran Costa:**

Gràcies Sra. síndica.

Poc més afegir sobre el contingut de la Llei jo penso que ho he dit abans, aquest matí, de fet portem gairebé 10 hores en aquesta Sala, que el que avui esperava la ciutadania de tots nosaltres és solucions. Solucions que com bé ja indicat el cap de Govern no poden satisfer plenament a ningú, però poden satisfer plenament a tothom. Aquesta ha estat la intenció i l'actitud amb la qual totes i cadascuna de les persones d'aquesta Cambra hauríem hagut de treballar o hem treballat, deixi'm-li dir.

El Sr. López feia la seva interpretació de la realitat. És ben possible. La realitat és polifacètica. Hi ha una *miria* d'interpretacions. La seva és la quina ha exposat, però penso que majoritàriament tots els altres consellers generals han vist que la seva percepció de la realitat és diferent a la seva. Respecto plenament el que vostè ha dit, però deixi'm dir-li que no ho comparteixo. Jo penso que s'han fet esforços ingents - esforços ingents - al llarg dels darrers dies, de totes bandes, per incloure totes les perspectives, entenen que la ciutadania el que ens reclamava a tots plegats era un exercici responsable de les nostres

responsabilitats i avui arribar a aquesta Cambra i aportar solucions davant d'aquesta crisi econòmica gravíssima que el nostre país té i tindrà d'ara en endavant.

Penso que s'ha pogut veure l'exercici matí i gran part de la tarda en què vostès han preferit, enlloc de venir a parlar directament d'aquestes solucions, a entretenir a tots els conciutadans amb les discussions de les reserves d'esmena que vostès ja sabien que poc recorregut tenien perquè no havíem aconseguit, òbviament, arribar a cap mena de consens a dintre de la comissió.

Jo penso que és legítim, igual que ho és el *Gerrymandering* que fan els parlamentaris nord-americans, però que té uns resultats doncs, dubtosos, deixi'm-li dir d'aquesta manera. Però bé, és un exercici ben legítim, i penso que ningú, doncs, ha tingut cap mena de problema a portar a terme la discussió d'avui. I penso que també ha servit per fil per randa, que deixar clar davant de tots els conciutadans, doncs, quina en aquesta confrontació d'idees, no necessària, indispensable, confrontació d'idees indispensable, que vostè reclama, però és que penso que la reclamen tots i cadascun dels consellers generals d'aquesta sala, perquè tots som coneixedors i som ben conscients, que justament amb la confrontació dialèctica el que es fa és enriquir el debat. I si dom capaços tots de cedir part, escolti bé, cedir part dels nostres postulats, podem arribar a textos enriquits. Malauradament ho hem fet constar, ho hem repetit varies vegades, 27 transaccions, 25 no han estat ni escoltades, 25 transaccions, com explicava abans a la ciutadania, són apropaments entre grups polítics per trobar punts mitjos. I vostès insistien. O era la seva reserva d'esmena, o era la seva esmena o no n'hi havia cap altra possible.

Per tant, des de tota la humilitat, deixi'm-li dir que qüestiono aquesta voluntat que vostè està testimoniant aquí de voler arribar a consensos quan ha tingut 25 oportunitats i totes i cadascuna d'elles han estat rebutjades.

Per al·lusions i potser vostè no em feia al·lusió pas a mi, però sí que ho ha fet aquest matí la Sra. Salazar. Penso, i com tothom jo també m'equivoco, però que les formes en què jo m'adreço a tots i cadascun dels ministres, cap de Govern i consellers generals d'aquesta sala, són del tot respectuoses. Jo he fet al·lusions a una esmena de la qual estàvem parlant amb la Sra. Salazar, on ella havia inclòs equivocadament un percentatge de cotització del 55% que no existeix. Hagués pogut dir que l'esmena estava mal feta o que no era gens reeixida. I li he dit que era un nyap i un bunyol. Llavors, no sé si vostè també feia referència que això era - vostè que diu que no s'han de fer judicis de valor - ha dit que això era un

to despectiu, nyap i bunyol, el convido a vostè i a la Sra. Salazar a agafar el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, buscar la seva definició "nyap" cosa no gens reeixida, mal feta, bunyol, sinònim, nyap.

La qual cosa me'n guardaré prou de tracta a ningú amb un to despectiu, perquè tots i cadascun dels consellers generals i de les persones en aquesta sala em mereixen un gran respecte.

Si aquesta ha estat la percepció de la Sra. Salazar o la seva, vagi per endavant que li demano disculpes, però mai en cap moment aquesta ha estat la intenció.

També penso que si tots haguéssim esmerçat més ganes i més ímpetu en el treball en comissió, i també he de reconèixer que ha estat un treball en comissió difícil, perquè, òbviament, fer-ho amb mitjans telemàtics penso que és una evidència, no facilita el debat lògic de les idees d'una manera dinàmica i disciplinada. Per tant entenc aquesta dificultat. Però si tots haguéssim esmerçat més energies i més ganes en aquesta confrontació d'idees i potser enlloc de dedicar-nos i invertir les nostres energies en pamflets propagandístics o amb rodes de premsa partidistes, doncs, potser també hi haguéssim guanyat tots plegats. Li dic sincerament i li dic sense cap mena d'acritud. Però temps per fer això sí que n'han tingut. I és més, la Sra. Salazar ho ha reconegut aquest matí, que ells volien explicar i permetre a la seva ciutadania quin era el seu model de país, i quina era la seva proposta política, i quina era la seva línia política, i que tenim el nostre model -estic fent cites textuales de frases d'aquest matí.

I discrepo una altra vegada, avui dubto molt que cap ciutadà del nostre país vulgui sentir cap de les nostres idees polítiques, volen solucions i unes solucions el màxim consensuades possibles. I per tant, li dic que aquest exercici d'aquest matí penso que ha estat ben poc fructífer, vist que aquesta Llei s'aprovarà amb una ampla majoria i sense cap vot en contra. Per tant, em sorprèn i jo li he de dir que penso que ha estat una inversió d'energies, potser pot intel·ligent -potser poc intel·ligent.

Insistir també en aquesta idea, el Sr. Naudi fa un moment en feia referència, vostès volen desplegar aquest mantra de tenir la paternitat de la protecció dels més desfavorits. Jo penso que aquesta Llei, fruit del treball entre tots els grups parlamentaris demostra que a qui més s'està intentant protegir és als més desfavorits, i ho fa de manera clara i contundent.

De fet també li he dit abans, en alguns dels percentatges en bases de cotització més inferiors, les nostres propostes milloraven les seves propostes. Però és més, també contextualitzem on som i mirem que passa en el nostre entorn. I també ho he dit abans. Governos del nostre entorn autoanomenats

progressistes amb molta capacitat econòmica queden ben lluny de les propostes d'ajuda que nosaltres oferim als nostres conciutadans. Per tant, hem d'estar tots contents i orgullosos de viure i està aquí al nostre país, perquè podem ajudar nosaltres molt més als nostres conciutadans que no pas governs de països del nostre entorn envers els seus nacionals.

Ja per acabar, em vull quedar i li dic sincerament Sr. López però també ho dic a tots i cadascun dels consellers generals d'aquesta Cambra. Avui aprovarem una llei però tenim molta feina per endavant, molta feina per la qual farà falta consens. Tenim reptes ingents com mai aquest país havia tingut mai abans. Avui tenim tot un seguit de mesures que no seran suficients per sortir d'aquesta greu crisi econòmica. En parlava el Sr. Pintat i ho mencionava també el Sr. cap de Govern. Hem de fer un relleu econòmic, per tant hem de comptar amb els esforços i la participació de tots i cadascun de nosaltres perquè aquest relleu econòmic doni les garanties necessàries perquè aquest país, com sempre ha fet, se'n surti endavant.

Només vull per acabar, recordar el sentit del nostre escut "Virtus Unita Fortior".

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López.

#### **El Sr. Pere López:**

Gràcies Sra. síndica.

Sense ànim de polemitzar en el tema de formes i demés però sí que em sobten algunes consideracions entorn al debat parlamentari. Jo tinc una altra concepció del que és el debat parlamentari, però com en tot cadascun pot tenir absolutament la seva. Jo no crec que mai un debat parlamentari sigui sobrer, i si especialment no ho és, és quan més difícil és el context i quan més complicades són les coses. I és aquí on jo crec que tota una sèrie de llenguatges que és important potser ajustar entre tots plegats. Jo no soc partidari de la unitat, com a principi d'unitat. Jo crec que és molt difícil que algú que és un polític de dreta o de molt de dretes tingui una visió igual que un socialdemòcrata. Per tant, la unitat de plantejaments són molt difícils. Jo sí que crec amb el diàleg i amb el consens i arribar a punts entremitjos, això sí, això sí que crec que se li pot demanar a un parlament o a un Consell General. És possible, és difícil que el Sr. Naudi i jo que tenim una bona relació personal, pensem el mateix en circumstàncies polítiques, i per tant no

se'ns pot demanar que pensem el mateix perquè o ell defraudaria als seus postulats polítics, o jo estaria defensant una cosa en què no hi crec o almenys en la que no comparteixo amb la resta del meu grup parlamentari o del meu partit.

I jo crec que no hi ha hagut voluntat de consens per part de la majoria. Han intentat alinear-nos amb la seva proposta i potser pensar de què no acabaríem fent un vot una mica dissident o explicant els nostres posicionaments. Han intentat dir: "aquesta és la nostra llei", a més vostè ho ha dit en aquests termes fins i tot aquest matí Sr. Costa i a partir d'aquí, és igual, aneu fent propostes o aneu explicant el que farem, nosaltres no canviarem res i a més anirem fent aquest discurs, que deia que nosaltres ens ha molestat perquè no responia a la realitat, de què s'estava treballant en consens, que s'estava avançant o s'estaven aproximant posicions.

Fer números de les transaccions és una mica delicat. Hem presentat 77 esmenes, jo no he comptat si hi ha hagut 25 transaccions. Però com li deia abans, segurament hi ha hagut una feina que s'ha fet amb la regulació dels ERTOS, que és una nova regulació, on s'ha fet moltes esmenes de caràcter tècnic, temes fins i tot administratius, i aquí hi ha hagut una feina més normal d'un treball parlamentari legislatiu. Però amb l'essència del que vostès proposaven, no tenien cap voluntat de moure ni una coma. Jo crec que han comès errors importants, i a més molts dels temes, la persona que exercia de portaveu del tripartit era molt inflexible.

Jo li posaré alguns exemples de coses que jo crec que s'haguessin pogut fer millor. Li posaré per exemple el cas dels autònoms.

El cas dels autònoms que vostès han deixat a 1.083 euros de prestació, i crec que s'hagués pogut fer millor. I abans ho he dit, la nostra proposta suposa 1,1 milions d'euros més al mes, i jo crec que hagués pogut ser perfectament possible.

Un assalariat que cobra salari i mig, s'anirà al voltant de 1.700 euros de salari. Un autònom que cotitza per salari i mig, es quedarà amb una prestació de 1.83 euros. Aquí podíem veure que hi ha un greuge comparatiu que pot ser important. Però a més vostès han fet una similitud de l'autònom amb l'assalariat i li donen el salari mínim a tots els autònoms. Primer, hi ha autònoms que cotitzen més, i després s'han oblidat d'un autònom a diferència d'un assalariat, per molt que tingui el seu negoci tancat, sigui una perruqueria, una planxisteria, sigui qualsevol tipus de negoci, té unes despeses de funcionament. Hi ha contractes, hi ha manteniments, hi ha assegurances, hi ha gestió. Per tant no es pot fer aquesta assimilació entre l'autònom i l'assalariat. Per tant aquí arribar a la

posició que ha defensat el Partit Socialdemòcrata de 1.284 euros al mes, això sí que hagués estat una veritable similitud entre un assalariat i un autònom. No n'hem pogut parlar de tot això. Vostès han dit que no volien tocar res de les graelles i que no i que no. No hi havia res a parlar, fins i tot quan hi ha hagut algun error significatiu amb algunes de les esmenes que s'havien presentat. Per això m'ha semblat desafortunat parlar d'errors perquè tothom ha comès errors, amb les graelles, amb els imports. Jo crec que això no importa a ningú, al final el que importa és el resultat final. Jo crec que s'haguessin pogut atansar posicions perfectament i haver donat una bona solució a un col·lectiu important que al nostre entendre queda clarament perjudicat.

El tema dels empresaris i el tema Sr. Espot del mes d'abril, que és un tema que nosaltres i ben segur que a vostè també el preocupa molt.

Vostè recordarà que quan li vam enviar la informació abans del primer projecte de llei, ja li vam dir que hi havia un problema amb el mes d'abril. Que al mes de març doncs segurament es podia vèncer fàcilment amb les pòlisses o les línies d'aval que s'havien previst, però que al mes d'abril al nostre entendre, això no funcionava. Per tant, jo no plantejo evidentment cap norma amb caràcter retroactiu, però abans de la primera llei d'òmnibus, ja s'hagués hagut de preveure que al mes d'abril hi havia algun problema amb el pagament de la nòmina per a molts empresaris, que ara s'acabaran sobre endeutant. I aquí és on entra el tema de la moratòria.

Per nosaltres és incompreensible que vostès no hagin previst una moratòria en els àmbits empresarials, com sí s'ha fet en molts països, i particularment en un lloc com Andorra on no hi havia una regulació com per exemple la dels ERTOS.

A Espanya i a molts països europeus, hi ha moratòria en l'àmbit empresarial, però a més a partir del primer dia, si no el primer dia, el segon, les empreses que han vist reduir la seva activitat, han pogut ràpidament acollir-se a la fórmula dels ERTOS. Aquí a Andorra doncs durant un mes i mig, s'han hagut de pagar les nòmines, durant un mes i mig s'han hagut de pagar despeses de funcionament, pagar als proveïdors, perquè si no es paguen els proveïdors, els proveïdors no poden pagar les seves nòmines, i a més s'han hagut de pagar els interessos i els préstecs per part d'elles empreses. A nosaltres ens sembla que és molt això. Un mes i mig sense poder facturar res, sense poder realitzar res i pagar nòmines, despeses de funcionament, tot el tema bancari, ens sembla que és molt. I aquí hagués estat molt important una moratòria per part del sector bancari cap aquesta part empresarial. Perquè si al final tot això trontolla, cauran empreses. Tampoc els bancs podran fer negoci

o podran tenir els seus clients si al final han de baixar la porta i han de fer suspensió de pagaments o han de tancar el seu negoci.

I en quant al tema de la moratòria, i la incidència i el discurs de la por de què ens carreguem el sector financer. Jo soc economista però no soc financer, però sí que tinc bons amics en l'àmbit financer.

Això té un impacte no molt gran sobre el compte de resultats Sr. Naudi, perquè el final els interessos acaben corrent, hi ha un problema de liquidesa, és a dir no és el mateix cobrar ara que pagar tres mesos després, però els interessos acaben corrent.

Una moratòria no és res més... suposa sobretot endarrerir tres mesos o el període que sigui, el pagament de les quotes o dels interessos, però no pas que els interessos deixin de córrer. Per tant, el compte de resultats de les entitats de crèdit, tots aquells interessos, pagats i acumulats, que al final a més acabaran sent més interessos, perquè període més llarg vol dir que més interessos entren dins del compte de resultats. I per tant aquí es tractava de fer equilibris, i nosaltres ens sembla que en aquesta circumstància d'un mes i mig, pagant nòmines amb l'activitat tancada, s'ha carregat massa als empresaris i s'hagués hagut de demanar un esforç com a mínim amb el tema empresarial, més intens al sector bancari per ajudar en aquest sentit. I Sr. Jover, no em torni a dir allò de què poden demanar el préstec tou de Govern. Evidentment que el poden demanar, però vostè entendrà que demanar finançament, li explicava abans perfectament el Sr. Padreny, sobre el doble endeutament. És a dir, demanar un finançament que quan venci d'aquí un any, que vostès han fet aquest condicionant, que pot ser fins i tot de certa inseguretats jurídica, això del renovable per períodes de sis mesos. És a dir què vol dir: me'l renovaran o no me'l renovaran? Me'l renovaran una vegada, me'l renovaran dos vegades? És molt endeutament per part de molt sector empresarial, i per tant s'hagués hagut de buscar una fórmula si el que realment el que es volia, que nosaltres el que pensem que s'havia de fer era prioritzar els salaris una fórmula que es poguessin alleugerir altres càrregues al sector empresarial.

Gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Lopez.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Mònica Bonell.

**La Sra. Mònica Bonell:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sr. Lopez, com he dit abans, jo penso o pensem des del Grup Parlamentari Demòcrata que no estem fent cap favor doncs, amb els retrets, i ara mateix aquestes discussions o aquest debat que tornava a tenir, que jo crec que de tots aquests aspectes que ara estava comentant, n'hem parlat àmpliament durant tot el matí i principis de tarda.

Abans li deia al Sr. Costa a vostè fent referència a alguna esmena o a alguna reserva d'esmena que el que comptava era el resultat final. Doncs, bé, jo crec que el resultat final que és aquest projecte de llei és un bon resultat, és una llei pensada per Andorra, i per les necessitat que tenen ara mateix els nostres ciutadans, els treballadors, els assalariats, els autònoms, els empresaris i crec i ho he dit també en la meua intervenció d'abans, és una situació molt canviant i per tant, també nosaltres haurem d'anar aplicant mesures canviant i haurem d'anar veient com evoluciona tota aquesta crisi sanitària, la crisi econòmica que vindrà i jo crec que tindrem la suficient capacitat per revisar i actuar i fer allò que creguem que hem de fer en cada moment.

Moltes gràcies Sra. síndica.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sra. Bonell.

Cap altra intervenció...

Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només molt breument per respondre al Sr. Pintat. No és Sr. Pintat que ens puguem baixar els salaris els càrrecs públics, és que ho hem de fer i ho farem perquè hi ha una disposició addicional en aquesta Llei que així ho estableix, sigui dit de passada una disposició que vaig consensuar amb els Sr. López abans d'entrar a tràmit parlamentari aquest Projecte de Llei. Per tant, un exemple més que aquest consens sí que va existir. Per tant, queda molt clar que a partir del moment que entri en vigor aquesta Llei, com a màxim en el termini de 15 dies, el Govern ha de fer una proposta que ha d'estar consensuada amb la resta d'institucions públiques, que concerneixi la reducció dels salaris dels càrrecs públics i també dels càrrecs de lliure designació.

Per tant, li dono resposta concreta a l'emplaçament que vostè m'ha fet.

Pel que fa al Sr. López, jo no vull, repeteixo per tercera vegada, jo no vull eternitzar el debat. Jo crec que estem parlant de qüestions de les quals ja hem parlat àmpliament en el marc de les reserves d'esmena, hem parlat dels autònom, hem parlat de les quotes

hipotecàries i de la resta d'instruments de crèdit bancari, Tothom ha pogut posar damunt la taula els seus plantejaments, i per tant, jo crec que ara no es tracta de refer aquest debat o de voler-lo replantejar per una altra via.

Simplement sí que una vegada més, jo hi ha coses que m'agradaria matisar perquè crec que no obeeixen a la realitat i vostè té aquesta tendència a vegades, doncs, a fer afirmacions molt contundents i, per tant, molt convincents també, però que no obeeixen a la realitat. No és veritat que haguem donat el salari mínim a tots els autònoms i particularment hi ha dos trams d'autònoms, aquells que estan en les bases de cotització del 12% i del 137,5% que no se'n podran beneficiar, precisament perquè tenen ja unes rendes netes o unes xifres de negoci substancials que no justifiquen aquestes prestacions. I repeteixo, potser les seves mesures costaven 1,1 milió d'euros en relació a les mesures inicials del Govern, però li puc garantir que les mesures que s'han acabat d'adoptant finalment gràcies a una transacció de la majoria, costaran molt més que aquests 1,1 milió d'euros.

Per tant, reivindicuem, si us plau, que entre tots, hem ajudat a millorar les respostes legislatives destinades als autònoms.

No crec que sigui convenient comparar un assalariat amb un autònom, és barrejar naps i cols si em permet, per tant, no em compari el salari d'un autònom amb el salari d'una persona treballadora en el sentit doncs que els assalariats només tenen una sèrie d'ajuts i en canvi els empresari o els autònom es poden beneficiar d'alguns ajuts dels assalariats i d'alguns ajuts de les empreses. Fins a 21 mesures específiques hem previst pels autònoms, i per tant, doncs, jo crec que no es pot fer aquesta anàlisi comparatiu una mica esbiaixat perquè, com li deia, no obeeix a la realitat.

Moratòria universal. No hi estem d'acord! Com no hi estan d'acord cap dels països del nostre entorn. Moratòria, evidentment, i així ho hem contemplat i l'hem ampliat a esmenes de Terceravia per aquelles persones que realment ho necessitin. Però les persones que no ho necessiten, no tenim perquè oferir-los una moratòria universal. Aquesta és la nostra forma de veure les coses i per tant aquest és el plantejament que nosaltres hem defensat i que hem traslladat en aquest projecte de llei.

Dit això, jo crec que vostè ha fet una afirmació, que com deia abans en la meva primera intervenció, és molt reveladora i crec que mereix rectificació en aquest moment.

Vostè ha dit: jo no crec en la unitat, jo crec en el diàleg. Això li compraria absolutament en un context ordinari. Evidentment en un context aliè a la situació d'emergència sanitària que ens ocupa actualment,

evidentment no seria exigible la unitat, seria normal que tothom defensés els seus plantejaments polítics des del seu ideari, des de la seva ideologia, des dels seus programes polítics, i per tant, doncs, més enllà d'això, l'únic que se'ns podria exigir és capacitat de diàleg i d'entesa, però evidentment no d'unitat.

Però és que jo crec que és que ara estem en una circumstància absolutament excepcional, i quan parlo d'unitat no estic dient adherir-se incondicionalment a allò que proposi el Govern o allò que proposin els grups de la majoria, però sí que les ciutadanes i els ciutadans del nostre país reclamen unitat, no només diàleg, reclamen unitat, i per tant, jo crec que tots i cadascun de nosaltres hem de fer els esforços necessaris per assolir aquesta unitat. I repeteixo tots i cadascun de nosaltres, i per tant, tothom des de la seva responsabilitat.

En tot cas, jo em quedo, si no he de tornar a intervenir en una qüestió que em sembla rellevant, i és que avui a través de l'aprovació previsible d'aquest Projecte de llei, el que hem fet és un pas més per lluitar contra la Covid 19, crec que hem fet un pas més per ajudar al teixit productiu del nostre país, per ajudar als treballadors, als empresaris, als autònoms i a la resta de ciutadanes i ciutadans del nostre país, i en definitiva, crec que entre tots, i cadascú des del seu posicionament legítim, hem fet un pas més a favor del nostre país, a favor d'Andorra.

Gràcies Sra. síndica.

#### **La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos...

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Pintat.

#### **El Sr. Josep Pintat:**

Sí, només un comentari al Sr. cap de Govern, la disposició final que em parla al començament de la meva intervenció ja és la que he citat. No solament es queda limitada en el tema dels càrrecs electes, sinó que també entenc que entren funcionaris del sector públic. I jo el que he ofert és poder treballar amb vostès per poder-ho plantejar i l'única cosa que m'hauria agradat és que a nivell de grups parlamentaris i presents, doncs, es pogués fer un plantejament o a part que es reguli per llei, una espècia de compromís.

Res més.

Gràcies Sr. cap de Govern.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Pintat.

Sr. Costa... No...

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López.

**El Sr. Pere López:**

Molt breument, tot i que el Sr. Espot diu que no vol tornar a reobrir alguns debats, però jo penso que hi ha alguns temes que ell també ha mencionat que són importants recordar. Ens preocupa molt la situació en la que queden alguns autònoms. Pensem que era del tot necessària la moratòria empresarial, però ja queda dit i per tant, temps tindrem de tornar-ne a parlat.

Jo només volia fer dos referències, una en relació al que deia de la unitat. Vostè em demanava rectificació i jo insisteixo amb els meus plantejaments, a mi la unitat de pensament més aviat em fa por. Jo penso que cadascun té les seves idees, cadascun té els seus posicionament, i a mi quan es planteja unitat en alguns termes em sembla la intenció o la intencionalitat d'anul·lar l'altre.

Per tant, jo el que sí que li puc oferir i així voldria acabar, com hem fet per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata en la primera intervenció, a reiterar-li la mà estesa, la voluntat de diàleg, i la voluntat de treballar plegats. Dependrà de vostè, jo li diria al final de la meva intervenció. Jo estaré sempre disposat a anar al seu despatx, a assistir a les reunions que vostè vulgui i a treballar plegats, no només amb el Govern, sinó també amb els representants dels altres 4 grups parlamentaris que estan en aquesta Cambra. I per tant, m'agradaria, o almenys parlo en nom dels companys del grup parlamentari, que potser els errors que tots segurament hem comès en les darreres setmanes no li puc responsabilitzar únicament a vostè, no els tornem a cometre. Vostè és el cap de Govern, vostè té la iniciativa, jo no el puc convocar a vostè a una reunió, vostè sí que em pot convocar a mi a una reunió i pot convocar als altres presidents de grup parlamentari si així ho considera.

Moltes gràcies.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies Sr. López.

Sra. Bonell...

**El Sr. cap de Govern:**

Sra. síndica...

**La Sra. síndica general:**

Perdó, no havia vist la mà Sr. Espot.

**El Sr. cap de Govern:**

Recullo el guant Sr. López. Si no ens pot oferir unitat, doncs, si només ens pot oferir diàleg, la qual cosa ja és molt, doncs ens quedem amb el diàleg, millor que no res. I com li deia doncs el diàleg ja és molt, penso que no depèn de mi, penso que depèn de tots i cadascun dels responsables d'aquesta Cambra. Evidentment com més responsabilitats tenim, més responsabilitat tenim en promoure i fer possible aquest diàleg, no pot ser una unitat, i per tant, doncs no tingui cap dubte que hi esmerçaré tots els esforços que calgui.

Gràcies Sra. síndica i bona tarda.

**La Sra. síndica general:**

Gràcies Sr. Espot.

Una vegada finalitzat el debat, procedirem a la votació de la resta de parts del text.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sra. secretària si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

**La Sra. Susanna Vela:**

Sí.

A favor 11 vots, 0 en contra i 4 abstencions.

**La Sra. síndica general:**

Moltes gràcies.

A la vista del resultat, declaro aprovat el projecte de llei.

I no havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Recordin els presidents de grups que han de fer la declaració pels mitjans.

Per tant, prego a la resta que vagin sortint de manera separada com han fet fins ara i espero que ens puguem retrobar ben aviat tots plegats un altre cop en aquest hemicicle.

Bona nit.

(Són les 19.45h)



## Diari de Sessions del Consell General

---

Dipòsit legal: And. 275/94  
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €  
Subscripcions: Tel. 877877